

การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครู
ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

หนองบัวลำภู เขต 1

วิทยานิพนธ์

ของ

ศิวกร ตั้งจิตตารมณ์

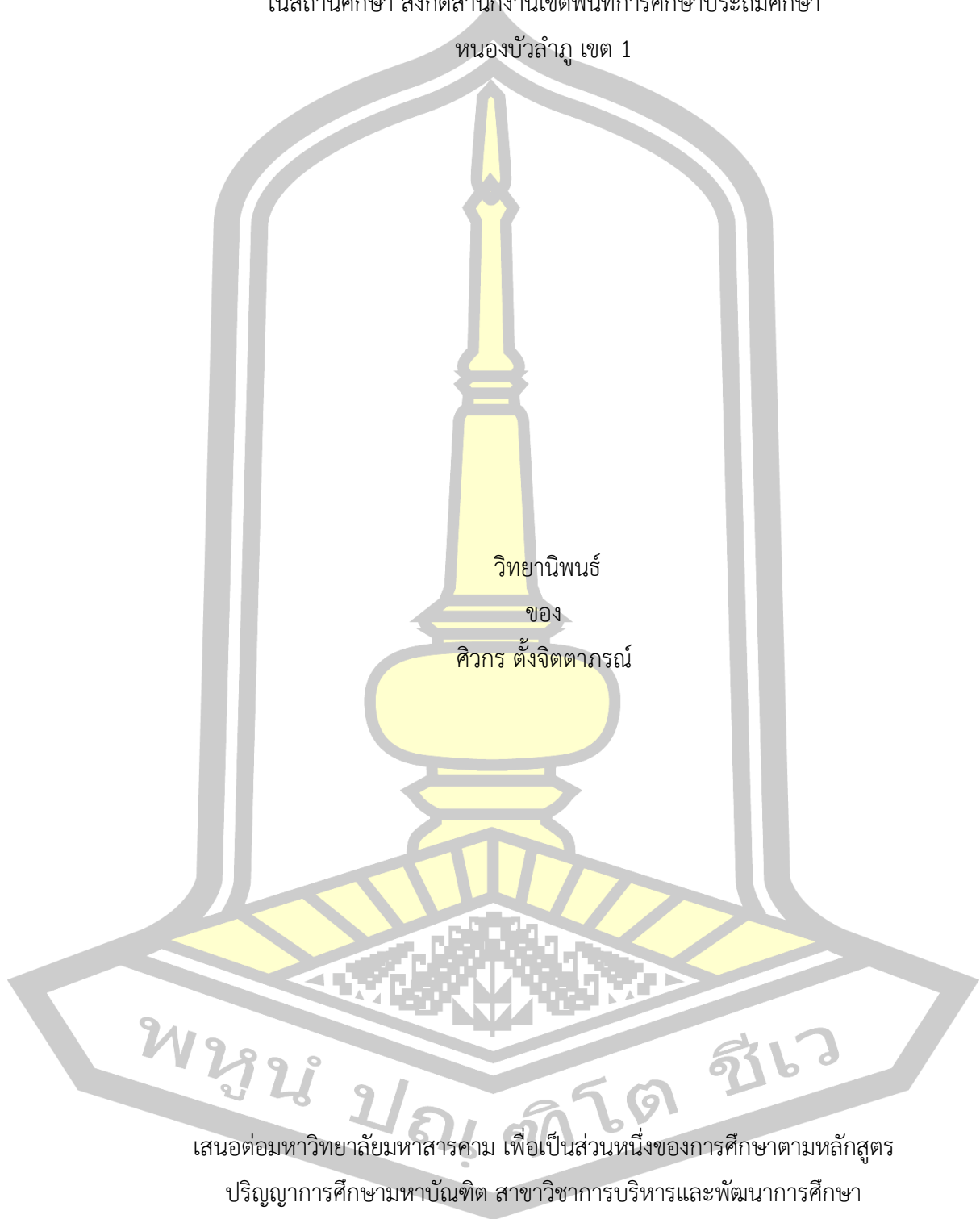
เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา

กรกฎาคม 2566

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครู
ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

หนองบัวลำภู เขต 1

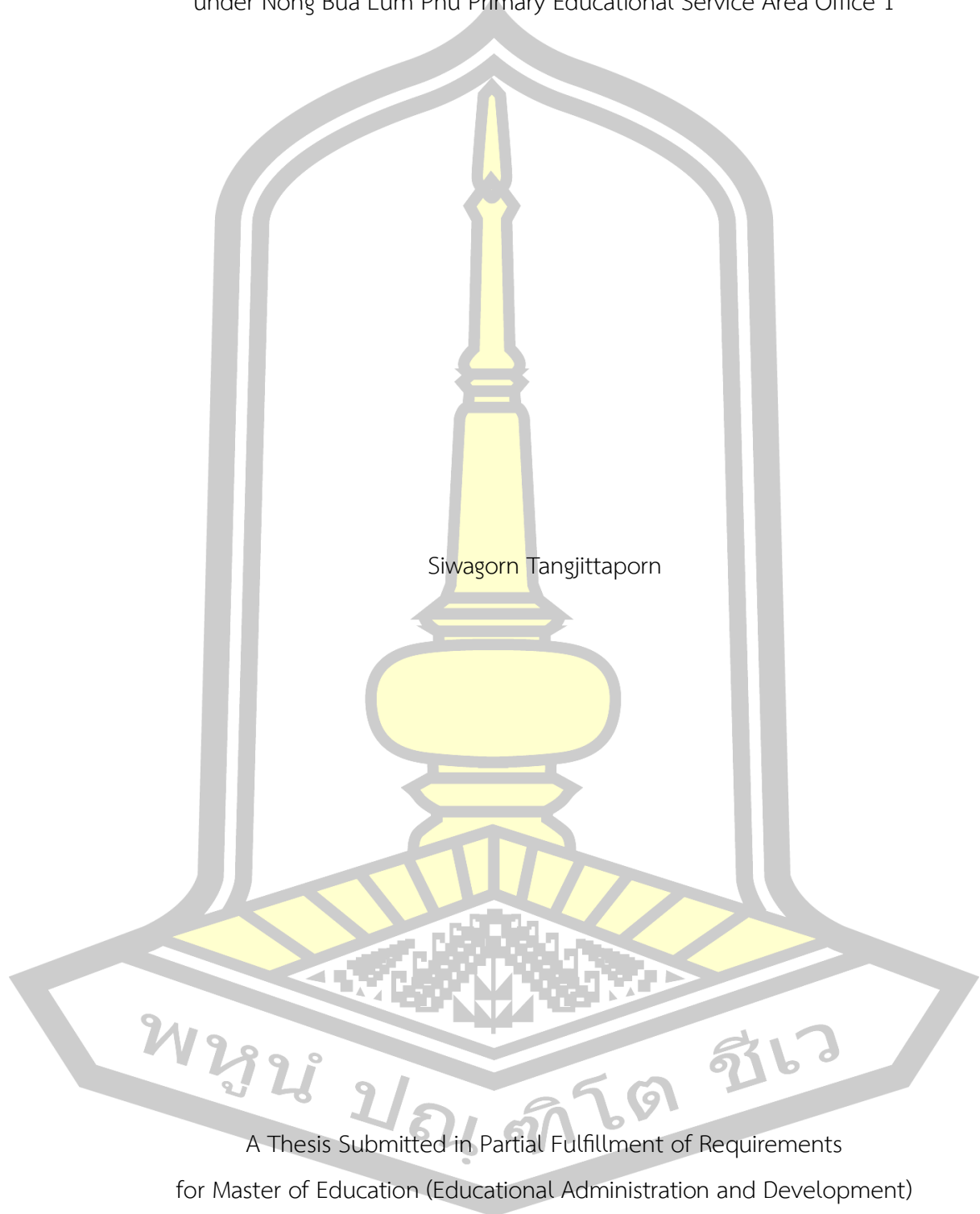

เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา

กรกฎาคม 2566

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

Development Guidelines for Academic Administration using Participative Management
under Nong Bua Lum Phu Primary Educational Service Area Office 1

Siwagorn Tangjittaporn

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of Requirements
for Master of Education (Educational Administration and Development)

July 2023

Copyright of Maharakham University

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ของนายศิวกร ตั้งจิตตาภรณ์
แล้วเห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชา
การบริหารและพัฒนการศึกษา ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ

(รศ. ดร. ธรินธร นามวรรณ)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(ผศ. ดร. ธัชชัย จิตรนันท์)

.....กรรมการ

(รศ. ดร. สุทธิพงศ์ หกสุวรรณ)

.....กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

(ผศ. ดร. โกวิทย์ เทศบุตร)

มหาวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญา การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา ของมหาวิทยาลัย
มหาสารคาม

.....
(รศ. ดร. ขวลิต ชูกำแพง)

.....
(รศ. ดร. กริสน์ ชัยมูล)

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ชื่อเรื่อง	การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครู ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา หนองบัวลำภู เขต 1		
ผู้วิจัย	ศิวกร ตั้งจิตตาภรณ์		
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ธัชชัย จิตรนนท์		
ปริญญา	การศึกษามหาบัณฑิต	สาขาวิชา	การบริหารและพัฒนาการศึกษา
มหาวิทยาลัย	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	ปีที่พิมพ์	2566

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 2) เพื่อพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 การวิจัยแบ่งเป็น 2 ระยะดังนี้ ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ประชากร จำนวน 1688 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ซึ่งผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางกำหนดขนาดของ Krejcie และ Morgan แล้วทำการเทียบตาราง ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 312 คน โดยใช้การสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) แบ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษา 93 คน ครูผู้สอน 219 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการศึกษาแนวทาง ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน ครูผู้สอน จำนวนทั้งหมด 6 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) กลุ่มผู้ให้ข้อมูลการประเมินแนวทาง ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน ศึกษานิเทศก์ ครูผู้สอน จำนวน 5 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์และแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทาง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยครั้งนี้ผลปรากฏดังนี้

สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 พบว่า โดยรวมเท่ากับ 3.01 อยู่ในระดับ ปานกลาง

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 พบว่า โดยรวมเท่ากับ 4.29 อยู่ในระดับมาก

ความต้องการจำเป็นของ การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 พบว่า โดยรวมเท่ากับ 0.39 เรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปน้อยได้ดังนี้ ลำดับที่ 1 การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ลำดับที่ 2 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ลำดับที่ 3 การวัดประเมินผล ลำดับที่ 4 การแนะแนวการศึกษา ลำดับที่ 5 การนิเทศการศึกษา ลำดับที่ 6 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ลำดับที่ 7 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 พบว่า มีทั้งหมด 7 ด้าน 29 แนวทาง ผลการประเมินแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษาโดยรวมมีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ : การพัฒนา, การบริหารงานวิชาการ, การมีส่วนร่วมของครู

TITLE	Development Guidelines for Academic Administration using Participative Management under Nong Bua Lum Phu Primary Educational Service Area Office 1		
AUTHOR	Siwagorn Tangjittaporn		
ADVISORS	Assistant Professor Thatchai Chittranun , Ed.D.		
DEGREE	Master of Education	MAJOR	Educational Administration and Development
UNIVERSITY	Maharakham University	YEAR	2023

ABSTRACT

The objectives of this research are to 1) study the current conditions, the desirable conditions, and the needs for the development of guidelines for academic administration using participative management under Nongbualumphu Primary Educational Service Area Office 1. 2) develop a guideline for academic administration using participative management under Nongbualumphu Primary Educational Service Area Office 1, the research was divided into 2 phases as follows: Phase 1: Study of current conditions, the desirable conditions and the needs for the development of guidelines for academic administration using participative management under Nongbualumphu Primary Educational Service Area Office 1. The Population is 1688 people. The samples used are school directors and teachers. The researcher determined the sample size by using the Krejcie and Morgan method and then compared the table. The sample group consists of 312 people using stratified random sampling. The group divided into 93 school directors and 219 teachers. The tools used in the research are questionnaires. Phase 2: The development of guidelines for academic administration using participative management under Nongbualumphu Primary Educational Service Area Office 1. The informants in the guideline study are school directors and teachers obtained by purposive sampling. The guideline assessment informants are school directors, supervisors, teachers

obtained by purposive sampling. The research tools are interview forms and assessment forms for the suitability and possibility of the approaches. Statistics used in data analysis are percentage, mean and standard deviation.

The results of a study of the current state of The Development of Guidelines for academic administration using participative management under Nongbualumphu Primary Educational Service Area Office 1. It was found that the current state of participation was at medium level average = 3.01.

The results of a study of the desirable state of The Development of Guidelines for academic administration using participative management under Nongbualumphu Primary Educational Service Area Office 1. It was found that the desire state of participation was at high level average = 4.29.

The results of the study of the needs of The Development of Guidelines for academic administration using participative management under Nongbualumphu Primary Educational Service Area Office 1. It was found that the Needs were sorted in descending order as follows: No. 1 Development of an internal quality assurance system in educational institutions, No. 2 Research to develop educational quality, No. 3 Evaluation, No. 4 Educational Guidance, No. 5 Educational Supervision, No. 6 Development of Learning Processes, No. 7 Educational Institution Curriculum Development.

The results of a study of The Development of Guidelines for academic administration using participative management. There was a total of 7 aspects, 29 approaches. The overall and each component of the approach was appropriate and possible at the highest level.

Keyword : The Development, Academic Management, Participation of Teachers

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความรู้และความช่วยเหลืออย่างสูงยิ่งจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัชชัย จิตรนนท์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ซึ่งประกอบไปด้วย รองศาสตราจารย์ ดร.ธรินธร นามวรรณ ประธานกรรมการสอบ รองศาสตราจารย์ ดร.สุทธิพงษ์ หกสุวรรณ กรรมการสอบ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โกวัฒน์ เทศบุตร กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ที่กรุณาให้ข้อเสนอแนะในการจัดทำและปรับปรุงพัฒนาวิทยานิพนธ์จนเสร็จสมบูรณ์ด้วยดี

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ และให้ความอนุเคราะห์ในการจัดทำและปรับปรุงวิทยานิพนธ์จนเสร็จสมบูรณ์ด้วยดี

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม ตลอดจนผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์

ขอขอบพระคุณคณะผู้บริหาร ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานองบัวลำภู เขต 1 ทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ในการเป็นกลุ่มตัวอย่าง และให้ความร่วมมือในการทำวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณทุกท่านที่ได้ให้กำลังใจ ช่วยเหลือสนับสนุนการวิจัยครั้งนี้ด้วยดีตลอดมาในการทำวิจัยครั้งนี้ข้าพเจ้าขอยกคุณงามความดีให้แก่บิดามารดา คณาจารย์และผู้มีพระคุณ ที่ได้ให้การอบรม มอบความรู้ ความมุ่งมั่นตั้งใจจนทำให้สำเร็จเสร็จสิ้นได้ด้วยดี และหวังว่าวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์ต่อไปในอนาคต

ศิวกร ตั้งจิตตาภรณ์

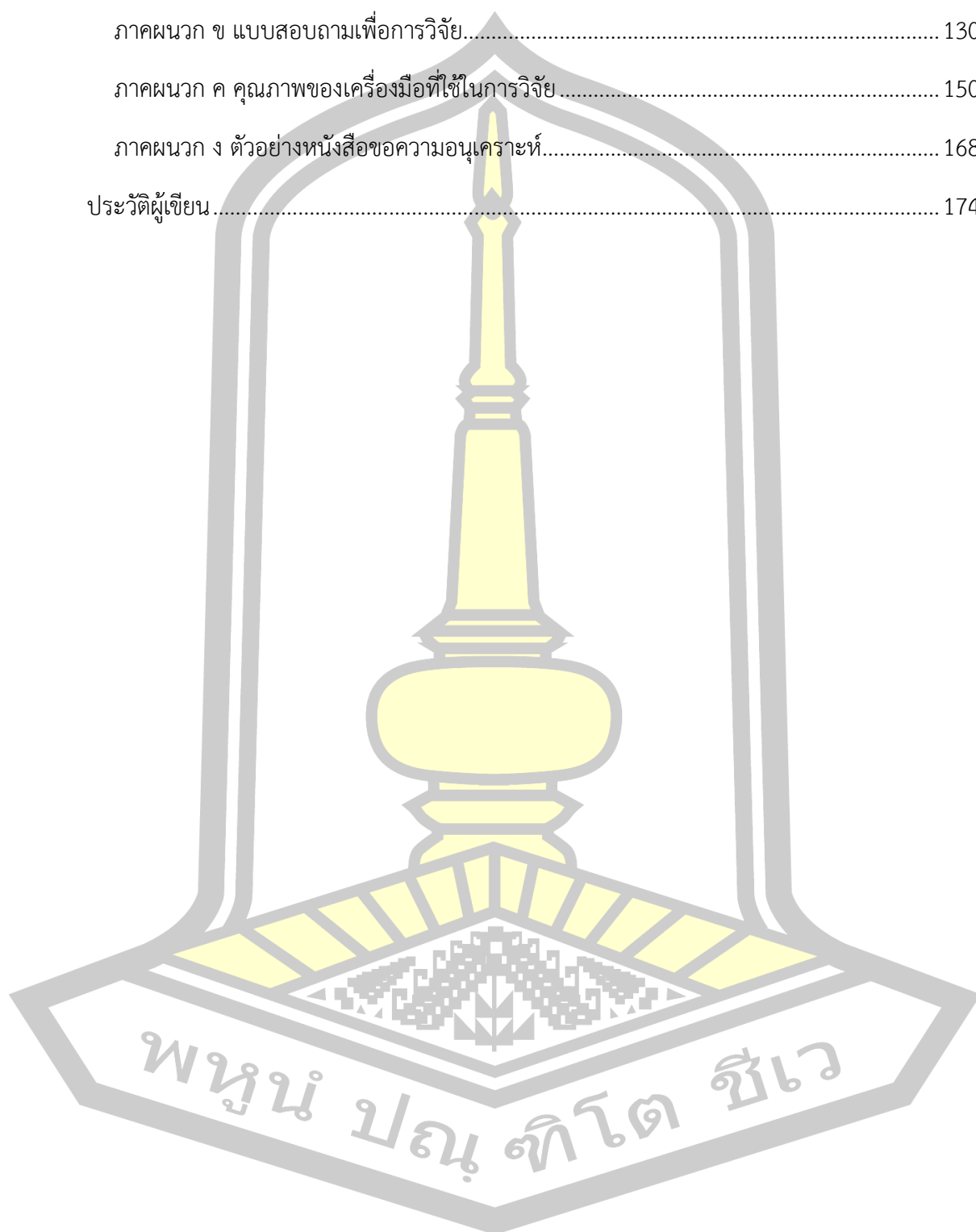
พนุน ปณฺ ทิโต ชีเว

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญ.....	ฌ
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญภาพประกอบ.....	ฅ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
คำถามวิจัย.....	4
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	4
ความสำคัญของการวิจัย.....	4
ขอบเขตการวิจัย.....	5
กรอบแนวคิดวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	8
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
การบริหารงานวิชาการ.....	11
ความหมายของการบริหารงานวิชาการ.....	11
ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ.....	12
หลักการบริหารงานวิชาการ.....	13
กระบวนการบริหารงานวิชาการ.....	16
ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ.....	21

การบริหารแบบมีส่วนร่วม.....	41
ความหมายของการบริหารแบบมีส่วนร่วม.....	41
ความสำคัญของการบริหารแบบมีส่วนร่วม.....	43
กระบวนการของการบริหารแบบมีส่วนร่วม.....	44
บริบทสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1.....	51
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	53
งานวิจัยในประเทศ.....	53
งานวิจัยต่างประเทศ.....	59
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	62
ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาแนว ทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1.....	64
ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1.....	69
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	76
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	76
ลำดับขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	76
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	77
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	112
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	112
สรุปผล.....	112
อภิปรายผล.....	114
ข้อเสนอแนะ.....	117
บรรณานุกรม.....	119
ภาคผนวก.....	125

ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ	126
ภาคผนวก ข แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	130
ภาคผนวก ค คุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	150
ภาคผนวก ง ตัวอย่างหนังสือขอความอนุเคราะห์.....	168
ประวัติผู้เขียน	174

สารบัญตาราง

	หน้า
ตาราง 1 การสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการ	32
ตาราง 2 องค์ประกอบการบริหารงานวิชาการและตัวบ่งชี้.....	34
ตาราง 3 การสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม.....	46
ตาราง 4 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	65
ตาราง 5 แสดงจำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	77
ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการ จำเป็นของการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1	78
ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการ จำเป็นขององค์ประกอบการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูใน สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ด้านการพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษา	80
ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการ จำเป็นขององค์ประกอบการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูใน สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ด้านการพัฒนา กระบวนการเรียนรู้.....	82
ตาราง 9 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการ จำเป็นขององค์ประกอบการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูใน สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ด้านการวัด ประเมินผล	84
ตาราง 10 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการ จำเป็นขององค์ประกอบการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูใน สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ด้านการวิจัยเพื่อ พัฒนาคุณภาพการศึกษา.....	86

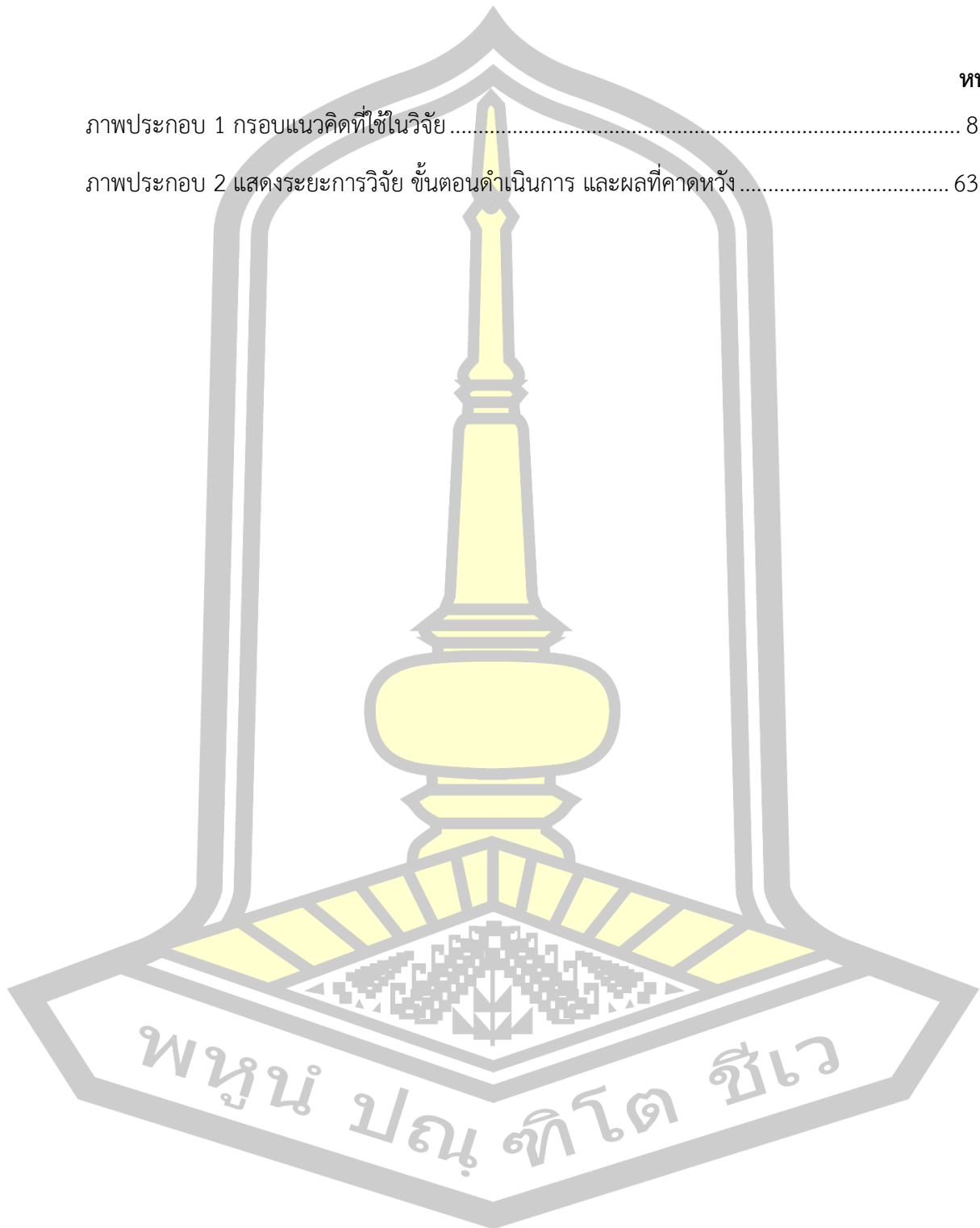
ตาราง 11 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการ จำเป็นขององค์ประกอบการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูใน สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ด้านการนิเทศ การศึกษา.....	88
ตาราง 12 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการ จำเป็นขององค์ประกอบการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูใน สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ด้านการแนะแนว การศึกษา.....	90
ตาราง 13 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการ จำเป็นขององค์ประกอบการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูใน สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ด้านการพัฒนา ระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา.....	93
ตาราง 14 แสดงแนวทางการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูใน สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1.....	96
ตาราง 15 แสดงร่างการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1.....	101
ตาราง 16 ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมี ส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1	103
ตาราง 17 แสดงความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการ แบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ในด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา.....	104
ตาราง 18 แสดงความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการ แบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ในด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้.....	105
ตาราง 19 แสดงความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการ แบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ในด้านการวัดประเมินผล.....	107

ตาราง 20 แสดงความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการ แบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ในด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา.....	108
ตาราง 21 แสดงความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการ แบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ในด้านการนิเทศการศึกษา.....	109
ตาราง 22 แสดงความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการ แบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ในด้านการแนะแนวการศึกษา.....	110
ตาราง 23 แสดงความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการ แบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ในด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา.....	111
ตาราง 24 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) ระหว่างข้อ คำถามกับเนื้อหาของแบบสอบถามการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครู ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1.....	161
ตาราง 25 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามสภาพปัจจุบันของการพัฒนาแนวทางการ บริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1.....	164
ตาราง 26 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาแนวทางการ บริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1.....	166

พหุ ประถมศึกษา

สารบัญภาพประกอบ

	หน้า
ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดที่ใช้ในวิจัย.....	8
ภาพประกอบ 2 แสดงระยะการวิจัย ขั้นตอนดำเนินการ และผลที่คาดหวัง.....	63

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 ตามมาตรา 6 ได้บัญญัติไว้ให้การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ตามมาตรา 8 การจัดการศึกษานั้นให้ยึดหลักการศึกษาดูชีวิตสำหรับประชาชน ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และการพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง ตามมาตรา 9 ให้ยึดหลักการมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ซึ่งสอดคล้องกับมาตรา 12 นอกเหนือจากรัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้บุคคล ครอบครัว องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น มีสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน และมาตรา 39 ให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไปยังคณะกรรมการ และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542) อีกทั้งกระบวนการจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579 เน้นการให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมและการยอมรับของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง อันจะส่งผลให้การขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติไปสู่การปฏิบัติประสบความสำเร็จ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) ดังนั้นสถานศึกษาจึงต้องปฏิบัติตามหลักและแนวทางในการบริหารการจัดการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยยึดหลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม เพื่อให้การบริหารจัดการการศึกษาเป็นไปตามเป้าหมายและแผนที่วางไว้ เพื่อที่จะทำให้สถานศึกษาสามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ

การศึกษาขั้นพื้นฐานถือเป็นกลไกหลักในการพัฒนาประชากรในประเทศให้เป็นกำลังสำคัญของชาติในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ สามารถผลิตทรัพยากรมนุษย์ที่มีทักษะต่าง ๆ และมีคุณภาพทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา สามารถยกระดับชีวิตและดำรงชีวิตร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมได้ มีความสามารถในการปรับตัวตามกระแสโลกาภิวัตน์ สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งได้กำหนดวิสัยทัศน์ ไว้ดังนี้ หลักสูตรแกนกลางการศึกษา

ขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครอง ตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้ง เจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพ และการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ บนพื้นฐานความเชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ตามศักยภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) ดังนั้นงานบริหารวิชาการถือเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารสถานศึกษา และเป็นตัวบ่งชี้ถึงคุณภาพของสถานศึกษา และยังเป็นงานหลักของงานบริหารและการจัดการศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 39 ได้แบ่งงานบริหารและการจัดการศึกษาไว้ 4 งาน ดังนี้ 1. ด้านวิชาการ 2. ด้านงบประมาณ 3. การบริหารบุคคล 4. การบริหารทั่วไป ซึ่งสอดคล้องกับ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ ที่ได้กล่าวถึง ความสำคัญของงานวิชาการไว้ว่า การบริหารงานวิชาการเป็นงานหลักของการบริหารสถานศึกษา ไม่ว่าจะสถานศึกษาเป็นประเภทใด มาตรฐานและคุณภาพของสถานศึกษาจะพิจารณาได้จากผลงานด้าน วิชาการเกี่ยวข้องกับหลักสูตร การจัดโปรแกรมการศึกษาและการจัดการเรียนการสอน ซึ่งเป็นหัวใจ ของสถานศึกษา (ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2543)

การบริหารแบบมีส่วนร่วมจึงมีความสำคัญในการสนับสนุนให้การบริหารงานด้านต่าง ๆ เกิดประสิทธิภาพ เป็นกระบวนการของผู้บริหารที่จะเปิดโอกาสให้ผู้ใต้บังคับบัญชา หรือครู ในสถานศึกษาได้เข้าร่วมในการวางแผน เสนอแนะความคิดเห็นเพื่อประกอบการตัดสินใจให้บรรลุตาม วัตถุประสงค์ของงาน เสริมสร้างการทำงานเป็นทีม เกิดความคิดสร้างสรรค์ และใช้ความเชี่ยวชาญของ แต่ละคนในการแก้ปัญหาได้ ซึ่งเป็นการทำงานภายใต้พื้นฐานแนวคิดของการกระจายอำนาจหน้าที่ สอดคล้องกับ สมยศ นาวิการ ที่ได้ให้ความหมายของการบริหารแบบมีส่วนร่วมไว้ว่า เป็นกระบวนการ ของการให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีส่วนเกี่ยวข้องในกระบวนการตัดสินใจ เน้นการมีส่วนร่วมเกี่ยวข้อง อย่างแข่งขันของบุคคล ใช้ความคิดสร้างสรรค์และความเชี่ยวชาญของพวกเขาในการแก้ปัญหาของ การบริหารที่สำคัญที่สุด ซึ่งอยู่บนพื้นฐานของแนวคิดของการแบ่งอำนาจหน้าที่ที่ถือว่าผู้บริหารแบ่ง อำนาจหน้าที่การบริหารของพวกเขาให้เข้ากับผู้ใต้บังคับบัญชาพวกเขา และต้องการให้ ผู้ใต้บังคับบัญชามีส่วนร่วม เกี่ยวข้องอย่างแท้จริงในกระบวนการตัดสินใจที่สำคัญขององค์การ ไม่ใช่เพียงแต่สัมผัสปัญหาหรือแสดงความห่วงใย (สมยศ นาวิการ, 2554) ดังนั้นคุณภาพของ สถานศึกษาขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารทรัพยากรต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งทรัพยากรมนุษย์ซึ่งเป็นทรัพยากรที่สำคัญในการขับเคลื่อนการบริหารให้เกิด ประสิทธิภาพสูงสุด ซึ่งในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในปัจจุบัน ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ในสถานศึกษาจำเป็นต้องมีบทบาทและส่วนร่วมในฐานะผู้ที่มีส่วนรับผิดชอบในการบริหาร จัดการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2547)

การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 39 ได้แบ่งงานบริหารและการจัดการศึกษาไว้ 4 งาน ดังนี้ 1. ด้านวิชาการ 2. ด้านงบประมาณ 3. การบริหารบุคคล 4. การบริหารทั่วไป จึงทำให้ครูผู้สอนนั้นมีบทบาทโดยตรงในการร่วมพัฒนาสถานศึกษา นอกเหนือจากบทบาทหน้าที่ในการจัดการเรียนรู้นั้น ครูยังมีหน้าที่ในการจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนการสอน และอำนวยความสะดวกให้ผู้เรียน มีการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา วางแผนการจัดการเรียนการสอนตามแผนงานวิชาการ พัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ วิจัยและพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีการวัดและประเมินผลผู้เรียน และนำผลการประเมินมาพัฒนาผู้เรียนเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาที่ดีขึ้น

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 เป็นหน่วยงานที่บริหารและจัดการศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษา ได้ดำเนินการตามนโยบายการจัดการศึกษาโดยมียุทธศาสตร์คือ 1) ส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคง 2) พัฒนาคุณภาพผู้เรียนและส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน 3) ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา 4) ขยายโอกาสการเข้าถึงบริการทางการศึกษาและเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ 5) จัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม 6) พัฒนาระบบบริหารจัดการและส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา จากรายงานผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-net) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 มีค่าสถิติระดับโรงเรียนรวมทุกสาระการเรียนรู้ได้คะแนนเฉลี่ยรวม 37.52 ผลคะแนนเฉลี่ยรวมทุกสาระการเรียนรู้ระดับประเทศ 40.19 เมื่อพิจารณาแล้วปรากฏว่า ค่าสถิติระดับโรงเรียนมีคะแนนเฉลี่ยรวมน้อยกว่าคะแนนเฉลี่ยรวมทุกสาระการเรียนรู้ระดับประเทศ เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายวิชาพบว่า วิชาภาษาไทยมีคะแนนเฉลี่ยรวม 48.44 คะแนน วิชาภาษาไทยระดับประเทศเฉลี่ยรวม 50.38 วิชาภาษาอังกฤษมีคะแนนเฉลี่ยรวม 33.95 คะแนน วิชาภาษาอังกฤษระดับประเทศเฉลี่ยรวม 39.22 วิชาคณิตศาสตร์มีคะแนนเฉลี่ยรวม 35.01 คะแนน วิชาคณิตศาสตร์ระดับประเทศเฉลี่ยรวม 36.83 และวิชาวิทยาศาสตร์มีคะแนนเฉลี่ยรวม 32.68 คะแนน วิชาวิทยาศาสตร์ระดับประเทศเฉลี่ยรวม 34.31 จากข้อมูลดังกล่าวปรากฏว่าค่าสถิติระดับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 มีค่าเฉลี่ยรวมต่ำกว่าค่าเฉลี่ยรวมระดับประเทศทุกวิชา (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1, 2565)

จากเหตุผลข้างต้น ผู้วิจัยเล็งเห็นถึงความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ และการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา จึงมีความสนใจในการทำวิจัย เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 เพื่อให้ได้แนวทางที่เหมาะสมในพัฒนาแนวทาง

การบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา และเพื่อให้หน่วยงานต้นสังกัดที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปพัฒนาปรับปรุงได้

คำถามวิจัย

1. สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 อยู่ในระดับใด
2. แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ควรเป็นอย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1
2. เพื่อพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1

ความสำคัญของการวิจัย

1. ได้ข้อมูลสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 เพื่อให้ผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ในการพัฒนาการจัดการด้านวิชาการแบบมีส่วนร่วมได้
2. ได้แนวทางเพื่อให้ผู้บริหารศึกษานำไปใช้ในการวางแผนจัดการเชิงนโยบายในการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

1.1 จากการศึกษาองค์ประกอบขอบข่ายการบริหารงานวิชาการของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550), ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553), นิพนธ์ กินาวงศ์ (2544), กมล ภู่งประเสริฐ (2545), กระทรวงศึกษาธิการ (2546), กาญจน์ เรืองมนตรี และธรินธรรนามวรรณ (2554) และซุมศักดิ์ อินทร์รักษ์ (2547) สามารถสังเคราะห์องค์ประกอบได้ ดังนี้

- 1.1.1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
- 1.1.2 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
- 1.1.3 การวัดประเมินผล
- 1.1.4 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- 1.1.5 การนิเทศการศึกษา
- 1.1.6 การแนะแนวการศึกษา
- 1.1.7 การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

1.2 จากการศึกษาเอกสาร ตำรา นักวิชาการที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วมของ Cohen และ Uphoff (1977), Sashkin (1982), เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์ (2537), สมภพ อาจชนะศึก (2542), ชชาติชาย ณ เชียงใหม่ (2533), วิจิต นันทสุวรรณ และจ่านง แรกพิณิจ (2547), สถาบันพระปกเกล้า (2549) และประยูร อัครบวร (2552) ผู้วิจัยได้สังเคราะห์องค์ประกอบการบริหารแบบมีส่วนร่วมได้ ดังนี้

- 1.2.1 การมีส่วนร่วมในการวางแผนตัดสินใจ
- 1.2.2 การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ
- 1.2.3 การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์
- 1.2.4 การมีส่วนร่วมในการประเมินผล

2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง/กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 โดยแยกเป็นผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 198 คน ครูผู้สอน จำนวน 1,490 คน รวมทั้งหมด จำนวน 1,688 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ซึ่งผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางกำหนดขนาดของ Krejcie & Morgan แล้วทำการเทียบตาราง ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 312 คน โดยใช้การสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยจำแนกออกเป็น ผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 93 คน ครูผู้สอน จำนวน 219 คน รวมทั้งหมด จำนวน 312 คน

ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1

ตอนที่ 1 ศึกษาโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ด้านการบริหารงานวิชาการหรือด้านการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 3 คน ครูผู้สอน จำนวน 3 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) รวมผู้ให้ข้อมูลจำนวน 6 คน

ตอนที่ 2 ร่างแนวทางการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1

ตอนที่ 3 การประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน โดยเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

กรอบแนวคิดวิจัย

การวิจัยการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากเอกสารสิ่งพิมพ์ ฐานข้อมูลงานวิจัยและฐานข้อมูลวิชาการออนไลน์และนำแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องนำมาสร้างเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

1. การบริหารงานวิชาการ ผู้วิจัยได้สังเคราะห์องค์ประกอบจากนักวิชาการและนักการศึกษา สามารถสรุปองค์ประกอบการบริหารงานวิชาการได้ จำนวน 7 องค์ประกอบ ดังนี้

- 1.1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
- 1.2 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
- 1.3 การวัดประเมินผล
- 1.4 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

1.5 การนิเทศการศึกษา

1.6 การแนะแนวการศึกษา

1.7 การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

2. การบริหารแบบมีส่วนร่วม สังกะหรหรงค้ประกอบจากนักวิชาการและนักการศึกษาสามารถสรุปรองค้ประกอบการบริหารงานวิชาการได้จำนวน 4 องค้ประกอบ ดังนี้

2.1 การมีส่วนร่วมในการวางแผนตดัสินใจ

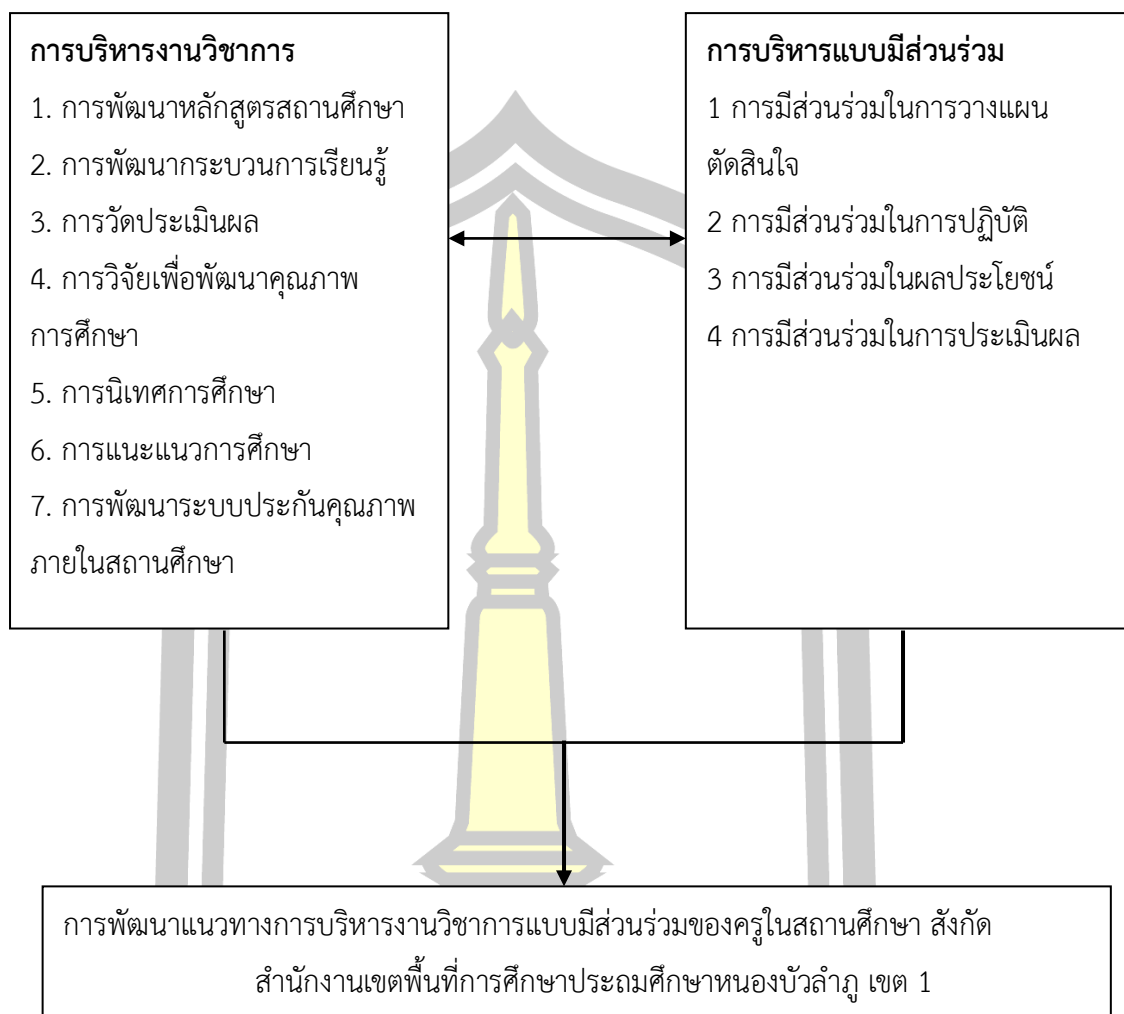
2.2 การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ

2.3 การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์

2.4 การมีส่วนร่วมในการประเมินผล

สามารถสรุปได้ตามภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดที่ใช้ในวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การบริหารแบบมีส่วนร่วม หมายถึง กระบวนการที่เปิดโอกาสและส่งเสริมให้บุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องเข้าร่วมในกิจกรรมตั้งแต่เริ่มต้นวางแผน ร่วมตัดสินใจ ร่วมแสดงความคิดเห็น และกิจกรรมอื่น ๆ ของสถานศึกษา และร่วมกันติดตาม ประเมินผล เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ มีองค์ประกอบการบริหารแบบมีส่วนร่วม 4 ด้าน ดังนี้

1.1 การมีส่วนร่วมในการวางแผนตัดสินใจ หมายถึง การตัดสินใจล่วงหน้า

ในกระบวนการกำหนดเป้าหมาย วิธีดำเนินการ วัตถุประสงค์ บทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการดำเนินงาน

1.2 การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ หมายถึง กระบวนการลงแรง และลงทุนในด้าน ทรัพยากร ทุนทรัพย์ วัสดุอุปกรณ์ และแรงงานในการปฏิบัติงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์

1.3 การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ หมายถึง การกระจายผลประโยชน์ที่เกิดจาก การปฏิบัติงานให้อย่างทั่วถึง ทั้งทางบวกและทางลบที่ทุกคนร่วมรับผิดชอบ

1.4 การมีส่วนร่วมในการประเมินผล หมายถึง กระบวนการที่ผู้มีส่วนร่วมสามารถกำกับ ติดตามการดำเนินการของโครงการ สามารถตรวจสอบ และสามารถร่วมประเมินผล และ ประชาสัมพันธ์ให้สาธารณะชนทราบได้

2. การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การใช้ศาสตร์และ ศิลป์ในการบริหารกิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวกับการพัฒนาปรับปรุงคุณภาพการจัดการเรียนการสอน ให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด เพื่อให้นักเรียนได้รับการพัฒนาตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของ การศึกษา มีองค์ประกอบการบริหารงานวิชาการ 7 ด้าน ดังนี้

2.1 การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานและเหมาะสมกับผู้เรียน เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ให้ดียิ่งขึ้นตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

2.2 การจัดการเรียนการสอน หมายถึง กระบวนการในการจัดกิจกรรมการสอน ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของเนื้อหาและมีความน่าสนใจ ก่อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยมีวิธีการที่หลากหลาย โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของ หลักสูตรและเกิดคุณภาพในการเรียนรู้แก่ผู้เรียน

2.3 การวัดประเมินผล หมายถึง การกำหนดระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดและ ประเมินผลทางการศึกษาของผู้เรียน เพื่อตัดสินผลการเรียน ส่งเสริมให้ครูวัดและประเมินผลการเรียน การสอนด้วยวิธีการประเมินตามสภาพจริง การปฏิบัติงาน ผลของการปฏิบัติงาน และแปลงข้อมูล เพื่อที่แสดงถึงผลการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อใช้ในการพัฒนาปรับปรุงผู้เรียนให้เกิดการพัฒนาอย่าง ต่อเนื่อง

2.4 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายถึง การส่งเสริมให้ครูศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยใช้การประสานความร่วมมือ ในการวิจัย ตลอดจนเผยแพร่ผลงานวิจัยหรือพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนและงานวิชาการกับ สถานศึกษาและบุคลากร

2.5 การนิเทศการศึกษา หมายถึง กระบวนการพัฒนาปรับปรุงประสิทธิภาพการทำงาน ภายในจากการทำงานร่วมกันภายในสถานศึกษา โดยการให้ข้อเสนอแนะอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นในแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพของครู เกิดผลประโยชน์ ทางบวกแก่ครูผู้สอนและผู้เรียน

2.6 การแนะแนวการศึกษา หมายถึง การจัดระบบการแนะแนววิชาการและวิชาชีพ ภายในสถานศึกษา มีการเชื่อมโยงกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและกระบวนการเรียนการสอน แนะแนวการศึกษา โดยได้รับความร่วมมือกับครูในสถานศึกษาในการติดตามประเมินผลการจัดการ ระบบและกระบวนการแนะแนวการศึกษาในสถานศึกษา พร้อมทั้งมีเครือข่ายแนะแนวกับสถานศึกษา อื่น

2.7 การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หมายถึง การจัดระบบ โครงสร้างองค์กรให้รองรับการจัดระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา กำหนดเกณฑ์การประเมิน เป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาและตัวชี้วัดของกระทรวง และประเมิน คุณภาพการศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมายความสำเร็จ

3. การบริหารแบบมีส่วนร่วมของครู หมายถึง เป็นการมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา ในโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ ในสถานศึกษา โดย 1) ครูมีส่วนร่วมในการวางแผน 2) ครูมีส่วนร่วม ในการปฏิบัติ 3) ครูมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ 4) ครูมีส่วนร่วมในการประเมินผล

3.1 ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนตัดสินใจ หมายถึง ครูมีส่วนร่วมในกระบวนการในการ ตัดสินใจกำหนดเป้าหมาย วิธิดำเนินการ การจัดตั้งวัตถุประสงค์ กำหนดบทบาทหน้าที่และ ความรับผิดชอบ เข้าถึงข้อมูลในการจัดโครงการหรือกิจกรรม เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการ ดำเนินงาน

3.2 ครูมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ หมายถึง ครูมีส่วนร่วมในการกระทำ ลงมือปฏิบัติ ลงทุนด้านทรัพยากร ทุนทรัพย์ วัสดุ อุปกรณ์ และร่างกายด้วยความเต็มใจและเต็มความสามารถ เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์

3.3 ครูมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ หมายถึง ครูที่มีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมได้รับการ จัดสรรผลประโยชน์ร่วมกันในทางบวกหรือทางลบ

3.4 ครูมีส่วนร่วมในการประเมินผล หมายถึง ครูที่มีส่วนร่วมในกระบวนการกำกับ ติดตามการดำเนินโครงการหรือกิจกรรม สามารถตรวจสอบ และประเมินผลได้

4. ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1

5. ครูผู้สอน หมายถึง ครูที่ปฏิบัติหน้าที่จัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1

6. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 หมายถึง หน่วยงาน ทางการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการที่เป็นศูนย์ของการบริหารและจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งประกอบไปด้วย อำเภอเมืองหนองบัวลำภู อำเภอศรีบุญเรือง และอำเภอโนนสังข์ มีศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา 20 ศูนย์เครือข่าย แยกเป็น 201 โรงเรียน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ผู้วิจัยได้ค้นคว้าเอกสาร แนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. การบริหารงานวิชาการ
  - 1.1 ความหมายของการบริหารงานวิชาการ
  - 1.2 ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ
  - 1.3 หลักการบริหารงานวิชาการ
  - 1.4 กระบวนการบริหารงานวิชาการ
  - 1.5 ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ
2. การบริหารแบบมีส่วนร่วม
  - 2.1 ความหมายของการบริหารแบบมีส่วนร่วม
  - 2.2 ความสำคัญของการบริหารแบบมีส่วนร่วม
  - 2.3 กระบวนการของการบริหารแบบมีส่วนร่วม
3. บริบทสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
  - 4.1 งานวิจัยในต่างประเทศ
  - 4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

การบริหารงานวิชาการ

ความหมายของการบริหารงานวิชาการ

ความหมายของการบริหารงานวิชาการ การบริหารงานวิชาการเป็นหนึ่งในงานบริหารที่สถานศึกษาต้องดำเนินการจัดการเพื่อจัดการเรียนการสอนให้แก่ผู้เรียนให้เกิดการพัฒนา ทั้งร่างกาย สติปัญญา มีทักษะต่าง ๆ และเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาขับเคลื่อนประเทศชาติได้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องนักวิชาการและนักการศึกษาได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารสถานศึกษา โดยมีการจัดกิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวกับการปรับปรุง พัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพ ให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน

กมล ภู่งประเสริฐ (2545) ได้ให้ความหมายว่า การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา หมายถึง การบริหารที่เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอันเป็นเป้าหมายสูงสุดในภารกิจของ สถานศึกษา ซึ่งคุณภาพการศึกษาที่คาดหวัง คือ คุณสมบัติอันพึงประสงค์ที่จะเกิดขึ้นแก่ผู้เรียน ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจ ความคิด ทักษะ ความสามารถ สุขภาพกาย สุขภาพจิตและคุณลักษณะในด้าน บุคลิกภาพ ค่านิยม คุณธรรม จริยธรรม

ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์ (2551) ได้ให้ความหมายว่า งานวิชาการเป็นงานที่รวมภารกิจ หลักของหน่วยงานหรือสถานศึกษาที่บ่งบอกถึงปรัชญา จุดมุ่งหมาย ในการปฏิบัติงานเพื่อให้ ผู้รับบริการซึ่งได้แก่ นักเรียนหรือบุคคลในชุมชนได้รับการพัฒนาตนเองด้านความรู้เจตคติ และทักษะ ในศาสตร์ต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่เป้าหมายและวัตถุประสงค์ของการศึกษา

อำภา บุญช่วย (2537) ได้ให้ความหมายว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจการทุกชนิดในโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดี มีประสิทธิภาพมากที่สุด

สรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การใช้ศาสตร์และศิลป์ในการบริหาร กิจกรรทุกอย่างที่เกี่ยวกับการพัฒนาปรับปรุงคุณภาพการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ มากที่สุด เพื่อให้นักเรียนได้รับการพัฒนาตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการศึกษา

ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ

ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ การบริหารงานวิชาการเป็นหนึ่งในงานหลัก ในการบริหาร และเป็นงานหลักที่สำคัญที่สุดในการจัดการศึกษา ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร ตำรา และ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนักวิชาการและนักการศึกษาได้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553) ได้สรุปว่า งานวิชาการ ถือเป็นงานที่มีความสำคัญที่สุดเป็นหัวใจของการจัดการศึกษา ซึ่งทั้งผู้บริหารโรงเรียนคณะครู และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายต้องมีความรู้ ความเข้าใจ ให้ความสำคัญและมีส่วนร่วมในการวางแผน กำหนดแนวทางปฏิบัติการประเมินผลและการปรับปรุงแก้ไขอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง งานวิชาการ ของโรงเรียนประกอบด้วยงานหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนเป็นหลัก ซึ่งโรงเรียนจะต้องสร้าง หลักสูตรของตนเองเรียกว่าหลักสูตรสถานศึกษา ดังนั้นครูจะต้องทำหน้าที่ในการสร้างและพัฒนา หลักสูตรการนำหลักสูตรไปใช้การออกแบบการจัดการเรียนรู้ ซึ่งงานวิชาการเป็นภารกิจหลักที่ครู จะต้องปฏิบัติ

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553) สรุปได้ว่า งานวิชาการเป็นหัวใจของสถานศึกษา เป็นงานหลักของสถานศึกษา ไม่ว่าจะสถานศึกษาจะเป็นประเภทใด มาตรฐานและคุณภาพการศึกษา จะพิจารณาจากผลงานด้านวิชาการ เนื่องจากงานวิชาการเกี่ยวกับหลักสูตรการจัดโปรแกรม การศึกษาและการจัดการเรียนการสอนเป็นหัวใจของสถานศึกษา

กมล ภู่งามประเสริฐ (2545) ได้อธิบายว่า การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา เป็นการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามที่คาดหวังประกอบด้วยงานหลาย ๆ ด้าน ได้แก่ งานเกี่ยวกับ หลักสูตร หลักสูตรท้องถิ่น งานเกี่ยวกับการเรียนการสอน งานเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผลการเรียน ตามสภาพจริง ไม่เน้นการใช้ข้อสอบเพียงอย่างเดียว

เจริญ ภักดีวานิช (2546) ได้สรุปว่า งานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญในการปฏิรูป การศึกษา ซึ่งจะต้องขับเคลื่อนลงสู่สถานศึกษาอย่างทันที มีแนวทางในการนิเทศติดตาม ส่งเสริม สนับสนุนประสิทธิภาพในการทำงานทั้งในด้านคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ระบบประกันคุณภาพ การปฏิรูปหลักสูตร ปฏิรูปการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ที่ดี วิทยาการท้องถิ่น การส่งเสริมการอ่าน การวิเคราะห์และสำรวจช่วยเหลือโรงเรียนที่มีปัญหาด้านข้อมูลสื่อสารทางคอมพิวเตอร์ และ วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อสร้างความเข้มแข็งของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

อุทัย บุญประเสริฐ (2540) ได้ศึกษาถึงความสำคัญของงานวิชาการว่า งานวิชาการ เป็นงานหลัก เป็นงานที่ใหญ่ที่สุดของระบบ เป็นงานที่เป็นหัวใจของสถานศึกษาและมีหลักสูตร ซึ่งเป็นส่วนที่สำคัญที่สุดของงานวิชาการที่จะตอบสนองและสนับสนุนงานวิชาการได้ให้ผลผลิตที่มี คุณภาพ

สรุปได้ว่า ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารงานวิชาการ เป็นภารกิจหลักและสำคัญที่สุดของสถานศึกษา ผู้บริหารและคณะครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายต้อง มีความรู้และเข้าใจ ให้ความสำคัญและร่วมวางแผนเพื่อพัฒนาให้มีคุณภาพและมาตรฐาน

หลักการบริหารงานวิชาการ

หลักการบริหารงานวิชาการ การบริหารงานวิชาการเป็นภารกิจหลักและสำคัญที่สุด งานบริหารวิชาการเป็นงานที่มีขอบข่ายกว้าง ดังนั้นการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาให้มี มาตรฐานและคุณภาพนั้นจะต้องนำหลักการการบริหารที่มีหลากหลายรูปแบบมาบริหารให้เหมาะสม ตามสภาพบริบทของสถานศึกษา ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง นักวิชาการ และนักการศึกษาได้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

กิติมา ปรีดีติลล (2532) ได้กล่าวถึงหลักการที่สำคัญร่วมกันที่ควรนำไปปฏิบัติใน การบริหารงานวิชาการ ดังนี้

1. จัดทำแผนงานวิชาการที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์หรือนโยบายหลัก
2. การบริหารงานวิชาการมุ่งการร่วมมือกันทำงาน

3. ควรกระจายอำนาจและความรับผิดชอบให้ผู้ปฏิบัติ
4. ควรส่งเสริมผู้ร่วมงานให้ปรับปรุงตนเองด้านวิชาการ
5. ริเริ่มสร้างสรรค์ในการปรับปรุงงานวิชาการ
6. ผู้บริหารควรใช้เทคนิคการส่งเสริมคนอื่นมากกว่าการสอนคนอื่น
7. มีการให้ขวัญกำลังใจในการทำงาน
8. ควรมีคณะกรรมการที่ปรึกษาทางวิชาการ
9. ให้ครูเข้าใจวัตถุประสงค์และจุดมุ่งหมายของการสอน
10. ติดตามและประเมินผลงาน

ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์ (2551) ได้อธิบายกล่าวถึงหลักการบริหารงานวิชาการที่สำคัญ ๆ

ดังนี้

1. หลักการพัฒนาคุณภาพ (Quality Management) เป็นการบริหารเพื่อนำไปสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ องค์ประกอบของคุณภาพที่เป็นตัวชี้วัดคือ ผลผลิตและกระบวนการ เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้บุคลากรและผู้รับบริการได้รับความพึงพอใจ พัฒนาศักยภาพเป็นที่ยอมรับของสังคมในระดับสากลมากขึ้น โดยอาศัยกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษา ได้แก่ การควบคุมคุณภาพการตรวจสอบคุณภาพและการประเมินผล
2. หลักการมีส่วนร่วม (Participation) การปรับปรุงคุณภาพของกระบวนการบริหารได้พัฒนาอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ โดยหลักการมีส่วนร่วมการเสนอแนะและการพัฒนาในงานวิชาการต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายฝ่าย จึงอาจดำเนินงานในรูปของคณะกรรมการวิชาการ โดยมีเป้าหมายนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพได้มากขึ้น การมีส่วนร่วมต้องเริ่มจากการร่วมคิดร่วมทำและร่วมประเมินผล
3. หลักการ 3 องค์ประกอบ (3-Es) ได้แก่ ประสิทธิภาพประสิทธิผลประหยัด
  - 3.1 หลักประสิทธิภาพ (Efficiency) หมายถึง การปฏิบัติตามแผนที่กำหนดไว้เป็นไปตามขั้นตอนและกระบวนการ มีปัญหาและอุปสรรคขณะดำเนินการก็สามารถปรับปรุงแก้ไขได้ การมีประสิทธิภาพเน้นไปที่กระบวนการ (Process) การใช้กลยุทธ์และเทคนิควิธีต่าง ๆ ที่ทำให้บรรลุวัตถุประสงค์มากที่สุด
  - 3.2 หลักประสิทธิผล (Effectiveness) หมายถึง ได้ผลผลิต (Outcome) ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ตรงตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร มีความรู้ความสามารถ มีทักษะเพิ่มขึ้น รวมทั้งการคำนึงถึงผลประโยชน์ที่ได้รับ อย่างไรก็ตามมักใช้สองคำนี้ควบคู่กันคือ มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

3.3 ประหยัด (Economy) หมายถึง การใช้เวลาน้อยการลงทุนน้อย การใช้กำลังหรือแรงงานน้อยโดยไม่ต้องเพิ่มทรัพยากรการบริหารแต่ได้ผลผลิตตามที่คาดหวัง ดังนั้นการลงทุนทางวิชาการจึงต้องคำนึงหลักความประหยัดด้วยเช่นกัน

4. หลักความเป็นวิชาการ (Academics) หมายถึง ลักษณะที่ครอบคลุมเนื้อหาสาระของวิชาการ ได้แก่ หลักการพัฒนาหลักสูตรหลักการเรียนรู้หลักการสอน หลักการวัดผล ประเมินผล หลักการนิเทศการศึกษา และหลักการวิจัย เป็นต้น หลักการเหล่านี้เป็นองค์ประกอบสำคัญที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและสร้างสรรค์

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553) ได้สรุปว่า หลักการบริหารงานวิชาการมีหลักการบริหาร ดังนี้

1. หลักแห่งประสิทธิภาพ (Efficiency) หมายถึง การได้มีผลผลิตเพิ่มขึ้น โดยไม่เพิ่มการลงทุน นั่นคือ นักเรียนนักศึกษาสามารถสำเร็จการศึกษาตามกำหนดของหลักสูตร โดยไม่ลาออกกลางคัน เรียนเกินเวลา และช้ากว่ากำหนด

2. หลักแห่งประสิทธิผล (Effectiveness) หมายถึง ผลผลิตได้ตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ นั่นคือ นักเรียนนักศึกษามีคุณภาพตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร มีความรู้ ความสามารถ ทักษะคุณภาพและการจัดการได้

กระทรวงศึกษาธิการ (2550) ได้กำหนดหลักการบริหารสถานศึกษาที่สำคัญ ซึ่งสรุปได้ดังนี้

1. มีเอกภาพด้านนโยบายและมีความหลากหลายในการปฏิบัติ ได้แก่ มีการกำหนดนโยบายในการจัดการศึกษาอย่างมีเอกภาพ มีมาตรฐานและทิศทางในการจัดการศึกษาที่เป็นเอกภาพ โดยส่วนกลางกำหนดนโยบาย ให้คำปรึกษา ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล การจัดการศึกษา

2. มีการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กำหนดให้มีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาไปสู่คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาให้เป็นผู้รับผิดชอบโดยตรง ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารบุคคลและการบริหารทั่วไป

3. ระดมทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ มาใช้ในการจัดการศึกษา เป็นการเปิดโอกาสให้บุคคล ชุมชน สถาบันสังคมต่าง ๆ ทุกภาคส่วน มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยการระดมทรัพยากรต่าง ๆ ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือแก้ไขปัญหา หรือหาแนวทางการพัฒนาการศึกษา เช่น ความคิด ความรู้ ความสามารถ แรงงาน เงินทุน วัสดุและอื่น ๆ เป็นต้น

สรุปได้ว่า หลักการบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารงานวิชาการด้วย หลักการรูปแบบต่าง ๆ ตามบริบทของสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากที่สุด เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้

กระบวนการบริหารงานวิชาการ

กระบวนการบริหารงานวิชาการ หมายถึง การนำหลักการบริหารสถานศึกษา มาประยุกต์ใช้เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติในการบริหารงานวิชาการ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร ตำรา และ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิชาการและนักการศึกษาได้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

อำภา บุญช่วย (2537) ได้สรุปว่า กระบวนการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนควรมี 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการสภาพปัจจุบัน หมายถึง สภาพความเป็นจริงที่กำลังเป็นอยู่หรือดำเนินอยู่ในขณะนั้นสภาพปัญหาหมายถึงสภาพแตกต่างของ สิ่งที่เป็นอยู่ในปัจจุบันหรือผลที่ปรากฏ สิ่งที่ต้องการให้เป็นไปหรือเป้าหมาย ความต้องการ หมายถึง แนวโน้มที่จะให้ถึงจุดหมายที่พึงปรารถนาตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้ ดังนั้นการศึกษา สภาพทั้ง 3 อย่างนี้อาจจะทำได้ในเรื่องต่อไปนี้

1. ข้อมูลต่าง ๆ ของโรงเรียน ประกอบด้วย ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน ยอดรวม แสดงผลการสอบรายปี สถิติการมาเรียนของนักเรียน จำนวนและอัตราการเข้าชั้นของนักเรียน สื่อการเรียนการสอนประจำห้องเรียน จำนวนและประเภทสื่อในห้องเรียน การนิเทศภายใน การสอน ซ่อมเสริม โครงการต่าง ๆ ที่ส่งเสริมงานวิชาการ

2. ข้อมูลที่เป็นข้อกำหนดที่ต้องยึดเป็นแนวทาง เช่น แผนการศึกษาแห่งชาติ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ หลักสูตรเอกสาร หลักสูตรหนังสือ แบบเรียน ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการที่ว่าด้วยเรื่อง การประเมินผลการเรียนการสอนตามหลักสูตรนโยบายของ กรมและกระทรวงและมติของคณะรัฐมนตรี ส่วนวิธีการศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการ มีวิธีศึกษาได้หลายอย่าง ดังนี้

2.1 ศึกษาโดยวิธีประเมินความต้องการมี 4 ขั้นตอน คือ

2.1.1 สำรวจสิ่งที่เกี่ยวข้อง

2.1.2 ตรวจสอบให้แน่ชัดว่าปัญหาคืออะไร

2.1.3 หามาตรฐานและคุณค่าว่าสิ่งนั้นควรเป็นเช่นไร

2.1.4 บันทึกรายการของความแตกต่างกันของสิ่งนั้น ๆ

2.2 ศึกษาโดยวิธีวิจัย เป็นกระบวนการเสาะแสวงหาความรู้จากปัญหาที่

ชัดเจน อย่างมีระบบ โดยอาศัยวิธีทางวิทยาศาสตร์

2.3 ศึกษาโดยการใช้สื่อและเครื่องมือต่าง ๆ เช่น เครื่องมือประเมิน
คุณภาพการศึกษาที่หน่วยงานจัดทำขึ้น

2.4 ศึกษาโดยการสัมมนาเพื่อค้นหาปัญหา เช่น การสัมมนาครูสอน
คณิตศาสตร์ เป็นต้น

ขั้นตอนที่ 2 การวางแผนประกอบด้วย

2.1 จัดทำแผน

- 2.1.1 กำหนดนโยบายเป้าหมายและการวางแผนงานวิชาการของโรงเรียน
- 2.1.2 จัดหาและส่งเสริมการใช้สื่อการเรียน
- 2.1.3 การวางแผนการสอน
- 2.1.4 การจัดแบ่งกลุ่มนักเรียน
- 2.1.5 การนิเทศการสอน
- 2.1.6 ห้องสมุด
- 2.1.7 การวัดและประเมินผล
- 2.1.8 พัฒนาการสอนในกลุ่มสาระต่าง ๆ
- 2.1.9 การสอนซ่อมเสริม
- 2.1.10 การใช้ทรัพยากรในชุมชนเพื่อการเรียนการสอน
- 2.1.11 รายงานผลการเรียน

2.2 การจัดปฏิทินปฏิบัติงานในรอบปีการศึกษาหนึ่ง ๆ มีกิจกรรมหลายอย่าง
ที่โรงเรียนต้องปฏิบัติ การจัดให้มีการทำปฏิบัติงานให้ชัดเจนว่า วันใด เดือนใด จะประกอบกิจกรรม
อะไร ทั้งนี้เพื่อเป็นเครื่องเตือนความจำของผู้รับผิดชอบให้ปฏิบัติงานให้เสร็จตามเวลา

2.3 การจัดทำแผนการสอนผู้บริหารโรงเรียน ควรจะควบคุมติดตาม
การปฏิบัติการสอนของครูให้เป็นไปตามเนื้อหา และกำหนดเวลาที่ระบุไว้ในคู่มือและแผนการสอน

2.4 การจัดตารางสอน ผู้บริหารควรมอบหมายให้ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ
คณะทำงานเป็นผู้จัดตารางสอน โดยผู้บริหารคอยควบคุมดูแลให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์การจัดทำ
ตารางสอน

2.5 การจัดครูเข้าสอนผู้บริหารโรงเรียนควรคำนึงถึงความต้องการและ
ความถนัดของครู เช่น ครูสอน ป.1 ควรเป็นผู้ที่เข้าใจเด็กวัยนี้เป็นอย่างดี

2.6 การจัดนักเรียนเข้าชั้นเรียนผู้บริหารโรงเรียนต้องมีความรู้ความเข้าใจใน
การจัดนักเรียนเข้าชั้นเรียน

ขั้นตอนที่ 3 ขั้นตอนดำเนินการตามแผนงานวิชาการดังนี้

3.1 ตรวจสอบการเตรียมการสอนหรือบันทึกการสอน

- 3.2 ให้ครูเข้าปฏิบัติการสอนตรงเวลา
- 3.3 ควบคุมกำกับติดตามและนิเทศให้ครูดำเนินการเรียนการสอนให้เป็นไปตามแผนการสอนหรือคู่มือครู
- 3.4 จัดครูเข้าสอนแทนในกรณีครูไม่มาปฏิบัติการสอน
- 3.5 ควบคุมดูแลให้ครูจัดสอนซ่อมเสริมนักเรียน
- 3.6 สนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการเรียนการสอน
- 3.7 ควบคุมติดตามให้ครูที่รับผิดชอบงานและโครงการเป็นไปตามปฏิทิน

ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ปฏิบัติงาน

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินผลการประเมินผลงานวิชาการเป็นสิ่งจำเป็น

เพราะจะทำให้ทราบว่าการดำเนินงานมีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่วางไว้หรือไม่ จะได้หาทางปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้นต่อไป ในเรื่องของการประเมินผลงานวิชาการผู้บริหารโรงเรียนควรมีบทบาทและหน้าที่ ดังนี้

- 4.1 การประเมินผลการเรียนของนักเรียนมีแนวปฏิบัติ ดังนี้
- 4.1.1 จัดหาเครื่องมือประเมินทุกชนิดเพื่อให้ครูสะดวกในการใช้
- 4.1.2 ส่งเสริมให้ครูประเมินผลการเรียนของนักเรียนสม่ำเสมอ
- 4.1.3 รับฟังปัญหาในการประเมินผลการเรียน เพื่อจะได้แนะนำช่วยเหลือและให้การนิเทศในลักษณะต่างๆ
- 4.1.4 จัดหาวัสดุอุปกรณ์สื่อการเรียน เพื่อให้ครูใช้สอนซ่อมเสริมแก่นักเรียน
- 4.1.5 ประสานสัมพันธ์กับทางผู้ปกครองนักเรียน เพื่อรายงานความก้าวหน้าของนักเรียน เพื่อหาทางร่วมมือกันพัฒนาเด็ก
- 4.1.6 ประเมินผลความก้าวหน้าทางวิชาการของโรงเรียนแล้วนำผลมาเปรียบเทียบกับปีก่อน เพื่อปรับปรุงการปฏิบัติงานให้ดีขึ้นตลอดเวลา
- 4.2 การประเมินผลโครงการวิชาการของโรงเรียนมีแนวปฏิบัติ ดังนี้
- 4.2.1 เป็นผู้ริเริ่มและส่งเสริมการจัดทำโครงการวิชาการของโรงเรียน
- 4.2.2 พิจารณาและประเมินความสำคัญของโครงการร่วมกับกับครู
- 4.2.3 ติดตามและช่วยเหลือการดำเนินการตามโครงการ
- 4.2.4 ให้ขวัญและกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงานของโครงการ
- 4.2.5 เป็นผู้ประเมินหรือแต่งตั้งคณะทำงานประเมินผลโครงการ

ต่อเนื่อง

4.2.6 เป็นผู้ตรวจสอบและตัดสินใจในการปฏิบัติงานหรือจัดทำโครงการ

4.2.7 เผยแพร่ผลที่ได้จากโครงการ

4.3 การประเมินผลการปฏิบัติงานของครูมีแนวปฏิบัติดังนี้

4.3.1 สังเกตพฤติกรรมการสอนของครู

4.3.2 ตรวจสอบผลการปฏิบัติงานของครูโดยวิธีการต่าง ๆ เช่นการสังเกต
ความก้าวหน้าของเด็กตรวจสอบจากผลงานของเด็ก

4.3.3 รับฟังข้อมูลจากผู้ปกครองเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของครู

4.3.5 สรุปลงจากการประเมินการทำงานโครงการวิชาการที่ได้รับมอบหมาย

4.3.6 ทำการประเมินตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียน

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553) ได้อธิบายว่า กระบวนการบริหารงานวิชาการ
ในสถานศึกษาโดยทั่วไปมีขอบข่ายค่อนข้างกว้างขวาง หลักการบริหารงานวิชาการจะแบ่งเป็นขั้นตอน
ของกระบวนการการบริหารงานวิชาการ ดังนี้

1. ขั้นตอนดำเนินการจะเป็นการกำหนดนโยบายและวางแผนงานด้านวิชาการ
โดยมีงานต่อไปนี้

1.1 จัดทำแผนงานวิชาการให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

1.2 จัดสภาพงานวิชาการและวิธีการทำงาน

1.3 จัดครูอาจารย์เข้าสอน

1.4 จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน

1.5 จัดทำโครงการสอน

1.6 จัดตารางสอน

1.7 ประมุขนิเทศนักเรียน

1.8 การลงทะเบียนนักเรียน

2. ขั้นตอนดำเนินงานเป็นขั้นที่จัดและดำเนินงาน รวมทั้งการควบคุมดูแลให้
ปฏิบัติตามแผนที่วางไว้โดยมีขั้นตอน ดังนี้

2.1 การดำเนินงานการสอนตามหลักสูตร โดยการดูแลให้การสอนเป็นไปตาม
โครงการสอนในแต่ละวิชา เป็นการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติ

2.2 การดำเนินงานเกี่ยวกับกิจกรรมเสริมหลักสูตรทางด้านวิชาการ ได้แก่
การจัดโครงการสอนซ่อมเสริม โครงการส่งเสริมเด็กเรียนดี โครงการส่งเสริมการค้นคว้าด้วยตนเอง
การจัดชุมนุมต่าง ๆ ลูกเสือและเนตรนารี มีการแนะแนวการศึกษาและอาชีพ ตลอดจนการให้
คำปรึกษาในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ จัดให้มีห้องสมุดโรงเรียนเพื่อเป็นแหล่งค้นคว้า

2.3 งานเกี่ยวกับการบริการ การส่งเสริมให้มีการให้บริการเกี่ยวกับสื่อการสอน เพื่อช่วยเหลือครูในด้านการสอนและอุปกรณ์ต่าง ๆ มีการจัดรวบรวมเอกสารคำสอน คู่มือครู รวมทั้งการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เช่น อาคารสถานที่ การจัดหาวัสดุอุปกรณ์ เป็นต้น

3. ขั้นส่งเสริมและติดตามผลในด้านวิชาการ เพื่อให้ได้มาตรฐานของงานวิชาการ ผู้บริหารควรมีการส่งเสริมปรับปรุงพัฒนาและประเมินผลงานด้านวิชาการ ดังนี้

- 3.1 ส่งเสริมให้ครูอาจารย์ได้ปรับปรุงตนเองด้านวิชาการ
- 3.2 สนับสนุนให้มีการปฏิบัติตามมาตรฐานทางวิชาการ ได้แก่ การกำหนดจุดมุ่งหมายและนโยบายที่เหมาะสมกับโรงเรียน และสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้
- 3.3 ริเริ่มและสร้างสรรค์ในการปรับปรุงงานด้านวิชาการ
- 3.4 จัดบรรยากาศทางวิชาการในสถานศึกษา เช่น การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมทางด้านวิชาการ
- 3.5 จัดให้มีคณะกรรมการที่ปรึกษาทางวิชาการ
- 3.6 จัดตั้งคณะทำงานทางวิชาการขึ้น ลักษณะของคณะอาจจัดรวมกันเป็นคณะครูในแผนกเดียวกันมาร่วมกันทำงานและเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน
- 3.7 ส่งเสริมให้จัดตั้งชุมนุมหรือชมรมทางวิชาการ เพื่อจัดกิจกรรมและเผยแพร่ทางด้านวิชาการ
- 3.8 ส่งเสริมให้มีการเข้าร่วมประชุมสัมมนา ฝึกอบรม เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนความรู้และเพิ่มพูนความรู้ทางวิชาการ
- 3.9 ส่งเสริมให้ศึกษาต่อเพื่อความก้าวหน้าทางวิชาการ

กระทรวงศึกษาธิการ (2546) ได้สรุปว่า กระบวนการบริหารงานวิชาการในการดำเนินงานของสถานศึกษาส่วนใหญ่จะใช้วงจรการบริหารคุณภาพ PDCA ประกอบด้วย 4 ขั้นตอนหลัก คือ การวางแผน (Plan) การปฏิบัติตามแผน (Do) การตรวจสอบประเมินผล (Check) และการปรับปรุงการนำไปใช้ (Action) ผู้บริหารเป็นกลไกสำคัญในฐานะของแกนนำที่ทำให้กระบวนการบริหารนี้ดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ขั้นตอนของ PDCA มีดังนี้

1. ขั้นการวางแผน (Plan) ผู้บริหารเป็นผู้ประสานงานกับผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในสถานศึกษา เพื่อให้ทราบความต้องการหรือความคาดหวังของผู้ปกครอง กรรมการสถานศึกษาและชุมชนที่มีต่อสถานศึกษา และศึกษามาตรฐานการศึกษาของชาตินโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด รวมทั้งศึกษาถึงศักยภาพของสถานศึกษาก่อนที่จะร่วมกันกำหนดเป็นวิสัยทัศน์ หรือเป้าหมายของสถานศึกษา จากนั้นร่วมกับบุคลากรที่เกี่ยวข้องจัดลำดับความสำคัญของเป้าหมาย และกำหนดเป็นภารกิจของสถานศึกษา แล้วจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของ

สถานศึกษาในระยะยาว คือ ธรรมนูญโรงเรียนหรือแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา และจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาระยะสั้น คือ แผนปฏิบัติการประจำปีโดยผู้บริหารสถานศึกษา จะเป็น ผู้ลงนามและรับรองแผนการดำเนินการที่ร่วมกันกำหนดขึ้น

2. ขั้นปฏิบัติตามแผน (Do) ผู้บริหารสถานศึกษามีหน้าที่บริหารจัดการส่งเสริม สนับสนุน ควบคุม กำกับดูแล ให้คำปรึกษา แนะนำและอำนวยความสะดวกให้แก่บุคลากรภายใน สถานศึกษาที่รับผิดชอบในการจัดการเรียนการสอนและรับผิดชอบแผนงานและโครงการให้ ดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งในบางแผนงานโครงการผู้บริหารจำเป็นต้องดำเนินการเอง ถ้าเป็นแผนงานโครงการเกี่ยวกับด้านบริหารและด้านบุคลากร

3. ขั้นตรวจสอบและประเมินผล (Check) เมื่อบุคลากรภายในสถานศึกษาที่ รับผิดชอบการจัดการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมตามแผนงานโครงการได้ดำเนินกิจกรรม ตามแผนแล้ว ให้ผู้บริหารเป็นผู้คอยตรวจสอบติดตามตลอดเวลา ตั้งแต่เริ่มโครงการ ระหว่างโครงการ และสิ้นสุดโครงการ หรือให้ผู้แทนเป็นผู้ตรวจสอบการประเมินตนเองของบุคลากรที่รับผิดชอบ ในแต่กิจกรรมโครงการ โดยผู้บริหารมีบทบาทเป็นแกนสำคัญตั้งแต่การกำหนดบทบาทหน้าที่และ ผู้รับผิดชอบการกำหนดกรอบการประเมินตนเอง การสร้างเครื่องมือในการประเมิน การดำเนินการ ประเมิน การวิเคราะห์ข้อมูล รวมทั้งการเขียนรายงานการประเมินตนเอง โดยผู้บริหารอาจจะแต่งตั้ง คณะกรรมการเพื่อเขียนรายงานการประเมินตนเองด้วยก็ได้

4. ขั้นปรับปรุงการนำไปใช้ (Action) เมื่อสถานศึกษาได้ประเมินตนเองแล้ว ผู้บริหารจะต้องนำผลการประเมินตนเองไปใช้ในการวางแผนกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพ ในปีการศึกษาต่อไป หรือนำผลที่ได้ไปปรับปรุงแผนงานโครงการในปีการศึกษานั้นให้ประสบ ความสำเร็จต่อไป

สรุปได้ว่า กระบวนการบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารงานวิชาการที่ ประยุกต์ใช้หลักการ แนวคิดการบริหารงานวิชาการมาเป็นแนวทางในการปฏิบัติให้เป็นไปตามลำดับ ขั้นตอน องค์ประกอบหลักประกอบด้วย ขั้นวางแผนก่อนปฏิบัติงาน ขั้นปฏิบัติงาน และขั้นประเมินผลการปฏิบัติงาน

ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ

ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการตามกฎหมายกระทรวงว่าด้วยเรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์และ วิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา กำหนดให้แบ่งงานออกเป็น 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป ทั้งนี้ ในการกระจายอำนาจในด้านการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา 17 ด้าน (สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2550) มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ด้านวิชาการมี 17 ด้าน ดังนี้

1. การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการเกี่ยวข้องกับการให้ความเห็น
การพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น มีบทบาทหน้าที่ดังต่อไปนี้
  - 1.1 วิเคราะห์กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
จัดทำไว้
  - 1.2 วิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษา เพื่อกำหนดจุดเน้นหรือประเด็นที่
สถานศึกษาให้ความสำคัญ
  - 1.3 ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลและสารสนเทศของสถานศึกษาและชุมชน
เพื่อนำมาเป็นข้อมูลจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของสถานศึกษาให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น
  - 1.4 การจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของสถานศึกษา เพื่อนำไปจัดทำ
รายวิชาพื้นฐานหรือรายวิชาเพิ่มเติม จัดทำคำอธิบายรายวิชา หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้
เพื่อจัดประสบการณ์และจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้แก่ผู้เรียนประเมิณผลและปรับปรุง
  - 1.5 ผู้บริหารสถานศึกษาอนุมัติ
2. การวางแผนงานด้านวิชาการ มีบทบาทหน้าที่ดังต่อไปนี้
  - 2.1 วางแผนงานด้านวิชาการ โดยการรวมข้อมูลและกำกับติดตามดูแลและ
การวัดผลประเมิณผล และการเทียบโอนผลการเรียน การประกันคุณภาพภายในและมาตรฐาน
การศึกษา การพัฒนาและการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้
การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ
  - 2.2 ผู้บริหารสถานศึกษาอนุมัติโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา มีบทบาทหน้าที่ดังต่อไปนี้
  - 3.1 จัดทำแผนการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้
  - 3.2 จัดการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ทุกช่วงชั้นตามแนวปฏิรูป
การเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พัฒนาคุณธรรม นำความรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
  - 3.3 ใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้
  - 3.4 จัดกิจกรรมพัฒนาห้องสมุดห้องปฏิบัติการต่าง ๆ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้
  - 3.5 ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้
  - 3.6 ส่งเสริมการพัฒนาความเป็นเลิศของนักเรียนและช่วยเหลือนักเรียนพิการ
ด้อยโอกาสและมีความสามารถพิเศษ
4. การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา มีบทบาทหน้าที่ดังต่อไปนี้
  - 4.1 จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเป็นของตนเอง

4.2 สถานศึกษาสามารถจัดทำหลักสูตรการจัดกระบวนการเรียนรู้การสอน และอื่น ๆ ให้เหมาะสมกับความสามารถของนักเรียนตามกลุ่มเป้าหมายพิเศษ

4.3 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบหลักสูตรสถานศึกษา

4.4 นิเทศติดตามประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา แล้วรายงานผลให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารับทราบ

5. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ มีบทบาทหน้าที่ดังต่อไปนี้

5.1 จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

5.2 ฝึกทักษะกระบวนการคิดการจัดการการเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา

5.3 จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง

5.4 จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา

5.5 ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวก เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอน และแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ

5.6 จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลาทุกสถานที่ที่มีการประสานความร่วมมือกับ บิดามารดาและบุคคลในชุมชนทุกฝ่ายเพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

5.7 ศึกษาหาแนวทางการพัฒนารูปแบบหรือการออกแบบกระบวนการเรียนรู้ที่ก้าวหน้าเพื่อเป็นผู้นำการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อเป็นต้นแบบให้กับสถานศึกษาอื่น

6. การวัดผลประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน มีบทบาทหน้าที่ดังต่อไปนี้

6.1 กำหนดระเบียบการวัดและประเมินผลของสถานศึกษาตามหลักสูตรสถานศึกษาโดยให้สอดคล้องกับนโยบายระดับประเทศ

6.2 จัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษาให้เป็นไปตามระเบียบการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา

6.3 วัดผลประเมินผลเทียบโอนประสบการณ์ผลการเรียนและอนุมัติผลการเรียน

6.4 จัดให้มีการประเมินผลการเรียนทุกช่วงชั้นและจัดให้มีการซ่อมเสริมกรณีที่มีผู้เรียนไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน

6.5 จัดให้มีการพัฒนาเครื่องมือในการวัดและประเมินผล

6.6 จัดระบบสารสนเทศด้านการวัดผลประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียนเพื่อใช้ในการอ้างอิงตรวจสอบและใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการเรียนการสอน

6.7 ผู้บริหารสถานศึกษาอนุมัติผลการประเมินการเรียนด้านต่าง ๆ รายปี/รายภาคและตัดสินผลการเรียนการผ่านช่วงชั้นและจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน

6.8 การเทียบโอนผลการเรียนเป็นอำนาจของสถานศึกษาที่จะแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการ ได้แก่ คณะกรรมการเทียบโอนระดับการศึกษา ทั้งในระบบนอกระบบและตามอัธยาศัยคณะกรรมการเทียบโอนผลการเรียนและเสนอคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและวิชาการ พร้อมทั้งให้ผู้บริหารสถานศึกษาอนุมัติการเทียบโอน

7. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาสถานศึกษา มีบทบาทหน้าที่ดังต่อไปนี้

7.1 กำหนดนโยบายและแนวทางการใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้และกระบวนการทำงานของนักเรียนครูและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา

7.2 พัฒนาครูและนักเรียนให้มีความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติการเรียนรู้ โดยใช้กระบวนการวิจัยเป็นสำคัญในการเรียนรู้ที่ซับซ้อนขึ้น ทำให้ผู้เรียนได้ฝึกการคิดการจัดการหาเหตุผลในการตอบปัญหาการผสมผสานความรู้แบบสหวิทยาการและการเรียนรู้ในปัญหาที่ตนสนใจ

7.3 พัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการวิจัย

7.4 รวบรวมและเผยแพร่ผลการวิจัยเพื่อการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพการศึกษา รวมทั้งสนับสนุนให้ครูนำผลการวิจัยมาใช้เพื่อพัฒนาการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

8. การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ มีบทบาทหน้าที่ดังต่อไปนี้

8.1 จัดให้มีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาให้พอเพียง เพื่อสนับสนุนการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองกับการจัดกระบวนการเรียนรู้

8.2 จัดระบบแหล่งการเรียนรู้ภายในโรงเรียนให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน เช่น พัฒนาห้องสมุดให้เป็นแหล่งการเรียนรู้ จัดให้มีห้องสมุดหมวดวิชาห้องสมุดเคลื่อนที่ มุมหนังสือในห้องเรียนห้องพิพิธภัณฑ์ ห้องมัลติมีเดีย ห้องคอมพิวเตอร์อินเทอร์เน็ต ศูนย์วิชาการ ศูนย์วิทยบริการ Resource Center สวนสุขภาพ สวนวรรณคดี สวนหนังสือและสวนธรรมะ เป็นต้น

8.3 จัดระบบข้อมูลแหล่งการเรียนรู้ในท้องถิ่นให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนของสถานศึกษาของตนเอง เช่น จัดเส้นทาง/แผนที่และระบบการเชื่อมโยงเครือข่าย

ห้องสมุด ประชาชนห้องสมุด สถาบันการศึกษาพิพิธภัณฑ์และพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์ภูมิปัญญา
ท้องถิ่น เป็นต้น

8.4 ส่งเสริมให้ครูและนักเรียนได้ใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา
เพื่อพัฒนาการเรียนรู้และนิเทศกำกับติดตามประเมินและปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

8.5 ส่งเสริมให้ครูและนักเรียนใช้แหล่งเรียนรู้ในต่างประเทศ

9. การนิเทศการศึกษา มีบทบาทหน้าที่ดังต่อไปนี้

9.1 สร้างความตระหนักให้แก่ครูและผู้ที่เกี่ยวข้องให้เข้าใจกระบวนการนิเทศ
ภายในว่า เป็นกระบวนการทำงานร่วมกันที่ใช้เหตุผลการนิเทศเป็นการพัฒนาปรับปรุงวิธีการทำงาน
ของแต่ละบุคคลให้มีคุณภาพการนิเทศเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหาร เพื่อให้ทุกคนเกิดความ
เชื่อมั่นว่าได้ปฏิบัติถูกต้องเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียนและตัวครูเอง

9.2 จัดการนิเทศภายในสถานศึกษาให้มีคุณภาพทั่วถึงต่อเนื่องเป็นระบบและ
ครบกระบวนการ

9.3 จัดระบบนิเทศภายในสถานศึกษาให้เชื่อมโยงกับระบบนิเทศการศึกษา
ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

10. การแนะแนว มีบทบาทหน้าที่ดังต่อไปนี้

10.1 กำหนดนโยบายการจัดการศึกษาที่มีการแนะแนวเป็นองค์ประกอบ
สำคัญ โดยให้ทุกคนในสถานศึกษาตระหนักถึงการมีส่วนร่วมในกระบวนการแนะแนวและการดูแล
ช่วยเหลือนักเรียน

10.2 จัดระบบงานและโครงสร้างองค์กรแนะแนวและดูแลช่วยเหลือนักเรียน
ของสถานศึกษาให้ชัดเจน

10.3 สร้างความตระหนักให้ครูทุกคนเห็นคุณค่าของการแนะแนว
และดูแลช่วยเหลือนักเรียน

10.4 ส่งเสริมและพัฒนาให้ครูได้รับความรู้เพิ่มเติมในเรื่องจิตวิทยา
และการแนะแนวและดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อให้สามารถบูรณาการในการจัดการเรียนรู้และ
เชื่อมโยงสู่การดำรงชีวิตประจำวัน

10.5 คัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถและบุคลิกภาพที่เหมาะสม
ทำหน้าที่ครูแนะแนวครูที่ปรึกษาครูประจำชั้นและคณะกรรมการแนะแนว

10.6 ดูแลกำกับนิเทศติดตามและสนับสนุนการดำเนินงานแนะแนว
และดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบ

10.7 ส่งเสริมความร่วมมือ และความเข้าใจอันดีระหว่างครูผู้ปกครองและ
ชุมชน

10.8 ประสานงานด้านการแนะแนวระหว่างสถานศึกษาองค์กรภาครัฐและเอกชนบ้าน ศาสนสถาน ชุมชนในลักษณะเครือข่ายการแนะแนว

10.9 เชื่อมโยงระบบแนะแนวและระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

11. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา มีบทบาทหน้าที่ดังต่อไปนี้

11.1 กำหนดมาตรฐานการศึกษาเพิ่มเติมของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานมาตรฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และความต้องการของชุมชน

11.2 จัดระบบบริหารและสารสนเทศโดยจัดโครงสร้างการบริหารที่เอื้อต่อการพัฒนางานและการสร้างระบบประกันคุณภาพภายในจัดระบบสารสนเทศให้เป็นหมวดหมู่ ข้อมูลมีความสมบูรณ์เรียกใช้ง่าย สะดวกรวดเร็ว ปรับปรุงให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ

11.3 จัดทำแผนสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา (แผนกลยุทธ์/แผนยุทธศาสตร์)

11.4 ดำเนินการตามแผนพัฒนาสถานศึกษาในการดำเนินโครงการ/กิจกรรม สถานศึกษาต้องสร้างระบบการทำงานที่เข้มแข็ง เน้นการมีส่วนร่วมและวงจรการพัฒนาคุณภาพของ เดมมิ่ง (Deming Cycle) หรือที่รู้จักกันว่าวงจร PDCA

11.5 ตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษาโดยดำเนินการอย่างจริงจัง ต่อเนื่องด้วยการสนับสนุนให้ครูผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม

11.6 ประเมินคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนด เพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก

11.7 จัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี (SAR) และสรุปรายงานประจำปี โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดและเผยแพร่ต่อสาธารณชน

12. การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ มีบทบาทหน้าที่ดังต่อไปนี้

12.1 จัดกระบวนการเรียนรู้ร่วมกับบุคคลครอบครัวชุมชนองค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบัน ศาสนาสถาน ผู้ประกอบการ และสถาบันอื่น ๆ

12.2 ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนโดยการจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน

12.3 พัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ รวมทั้งหาวิธีการสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างชุมชน

13. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น มีบทบาทหน้าที่ดังต่อไปนี้

13.1 ระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาตลอดจนวิทยากรภายนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนทุกด้าน รวมทั้งสืบสานจารีตประเพณี ศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่น

13.2 เสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ตลอดจนประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิชาการของชุมชนและมีส่วนในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น

13.3 ให้บริการด้านวิชาการที่สามารถเชื่อมโยงหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารกับแหล่งวิชาการในที่อื่น ๆ

13.4 จัดกิจกรรมร่วมกับชุมชน เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมการสร้างความสัมพันธ์อันดีกับศิษย์เก่า การประชุมผู้ปกครองนักเรียนการปฏิบัติงานร่วมกับชุมชนการร่วมกิจกรรมกับสถาบันการศึกษาอื่น เป็นต้น

14. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์ หน่วยงาน สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา มีบทบาทหน้าที่ดังต่อไปนี้

14.1 ประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจต่อบุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์ ชุมชน องค์กรของชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นในเรื่องเกี่ยวกับสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

14.2 จัดให้มีการสร้างความรู้ความเข้าใจการเพิ่มความพร้อมให้กับบุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์ องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นที่ร่วมจัดการศึกษา

14.3 ร่วมกับบุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์ องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ร่วมกันจัดการศึกษาและใช้ทรัพยากรร่วมกันให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน

14.4 ส่งเสริมสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างสถานศึกษา กับบุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์ ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น

14.5 ส่งเสริมสนับสนุนให้บุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์ ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นได้รับความช่วยเหลือทางด้านวิชาการตามความเหมาะสมและจำเป็น

14.6 ส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้งด้านคุณภาพและปริมาณเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีประสิทธิภาพ

15. การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษามีบทบาทหน้าที่ดังต่อไปนี้

15.1 ศึกษาและวิเคราะห์ระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายรับรู้และถือปฏิบัติเป็นแนวเดียวกัน

15.2 จัดทำร่างระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายรับรู้และถือปฏิบัติเป็นแนวเดียวกัน

15.3 ตรวจสอบร่างระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษาและแก้ไขปรับปรุง

15.4 นำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการไปสู่การปฏิบัติ

15.5 ตรวจสอบและประเมินผลการใช้ระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษาและนำไปแก้ไขปรับปรุงให้เหมาะสมต่อไป

16. การคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา มีบทบาทหน้าที่ดังต่อไปนี้

16.1 ศึกษาวิเคราะห์คัดเลือกหนังสือเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่มีคุณภาพสอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อเป็นหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน

16.2 จัดทำหนังสือเรียนหนังสือเสริมประสบการณ์หนังสืออ่านประกอบแบบฝึกหัดใบงานใบความรู้เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอน

16.3 ตรวจสอบพิจารณาคุณภาพหนังสือเรียนหนังสือเสริมประสบการณ์หนังสืออ่านประกอบแบบฝึกหัดใบงานใบความรู้เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอน

17. การพัฒนาสื่อและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มีบทบาทหน้าที่ดังต่อไปนี้

17.1 จัดให้มีการร่วมกันกำหนดนโยบายวางแผนในเรื่องการจัดการและพัฒนาสื่อการเรียนรู้และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา

17.2 พัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาในเรื่องเกี่ยวกับการพัฒนาสื่อการเรียนรู้และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา พร้อมทั้งให้มีการจัดตั้งเครือข่ายทางวิชาการ ชมรมวิชาการ เพื่อเป็นแหล่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา

17.3 พัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาโดยมุ่งเน้นการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาให้ข้อเท็จจริง เพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ ๆ เกิดขึ้นโดยเฉพาะหาแหล่งสื่อที่เสริมการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

17.4 พัฒนาห้องสมุดของสถานศึกษาให้เป็นแหล่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา และชุมชน

17.5 นิเทศติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรในการจัดทำผลิตภัณฑ์และพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553) ได้สรุปขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ ซึ่งประกอบด้วยงานต่อไปนี้

1. การวางแผนเกี่ยวกับงานวิชาการ เป็นการวางแผนเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร และการนำหลักสูตรไปใช้การจัดการล่วงหน้าเกี่ยวกับการเรียนการสอน
2. การจัดดำเนินงานเกี่ยวกับการเรียนการสอน เพื่อให้การสอนในสถานศึกษาดำเนินไปด้วยดีและสามารถปฏิบัติได้จึงต้องมีการจัดเกี่ยวกับการเรียนการสอน
3. การจัดบริหารเกี่ยวกับการเรียนการสอนเป็นการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก และการส่งเสริมการจัดหลักสูตรและโปรแกรมการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและคุณภาพ
4. การวัดและประเมินผลกระบวนการ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการตรวจสอบและวิเคราะห์ผลการเรียน

นิพนธ์ กินาวงศ์ (2544) ได้สรุปว่า งานวิชาการเป็นหัวใจของสถานศึกษา หน้าที่ของโรงเรียนคือ การให้ความรู้ทางวิชาการแก่นักเรียน เป็นสำคัญงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาการที่สำคัญมีดังนี้

1. งานด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน
2. งานด้านปรับปรุงการเรียนการสอน
3. งานด้านการวัดผลและประเมินผล
4. การนิเทศการศึกษา

กมล ภู่งประเสริฐ (2545) ได้กำหนดขอบข่ายการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาไว้ดังนี้

1. การบริหารหลักสูตร
2. การบริหารการเรียนการสอน
3. การบริหารการประเมินผลการเรียน
4. การบริหารการนิเทศภายใน
5. การบริหารการพัฒนาบุคลากรทางวิชาการ
6. การบริหารการวิจัยและพัฒนา
7. การบริหารโครงการทางวิชาการอื่น ๆ
8. การบริหารระบบข้อมูลและสารสนเทศทางวิชาการ
9. การบริหารการประเมินผลงานทางวิชาการของสถานศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ (2546) กำหนดขอบข่ายงานวิชาการในโรงเรียนไว้ 12 ด้าน

ดังนี้

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
3. การวัดผลประเมินผลและการเทียบโอนการเรียนรู้
4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
5. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา
6. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้
7. การนิเทศการศึกษา
8. การแนะแนวทางการศึกษา
9. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
10. การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน
11. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น
12. การส่งเสริม และสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร

หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

กาญจณี เรื่องมนตรี และธรรณริ นามวรรณ (2554) ได้กำหนดขอบข่ายงานวิชาการ
โรงเรียนไว้ดังนี้

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
3. การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน
4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
5. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
6. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้
7. การนิเทศการศึกษา
8. การแนะแนวการศึกษา
9. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
10. การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน
11. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น
12. การส่งเสริม และสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร

หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์ (2547) ได้กำหนดขอบข่ายของงานวิชาการไว้ 6 กลุ่มงาน ดังนี้

1. งานหลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตรเกี่ยวข้องกับการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้ทั้งหมดที่เป็นเนื้อหาสาระ ซึ่งหน่วยงานหรือสถานศึกษาจัดให้กับผู้เรียนหรือผู้รับบริการ เพื่อพัฒนาไปสู่จุดหมายที่ต้องการ การพัฒนาหลักสูตรเกี่ยวข้องกับการกำหนดความมุ่งหมาย วิธีการ จัดประสบการณ์และการประเมินผลหลักสูตร
2. งานบริหารหลักสูตรเกี่ยวข้องกับการนำหลักสูตรไปใช้ ได้แก่ การวางแผน การจัดบุคลากร การจัดทำประมวลการสอนหรือแผนการสอน การจัดตารางเวลา การเลือกกิจกรรม การจัดสื่อและอุปกรณ์ การจัดสถานที่ และการประเมินผล การใช้หลักสูตรการประกันคุณภาพ และ กำหนดมาตรฐานหลักสูตร
3. งานสื่อและนวัตกรรมเกี่ยวกับการจัดวัสดุสิ่งพิมพ์หรือเอกสารที่ใช้ประกอบ คู่มือ แบบเรียน หนังสืออ่านประกอบ หนังสืออ้างอิง สื่อการเรียนรู้ เช่น เครื่องมือ อุปกรณ์ โสตทัศนูปกรณ์ ได้แก่ เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ การใช้สื่อดาวเทียม โทรทัศน์ หรือวิทยุ การใช้ โปรแกรมคอมพิวเตอร์เป็นเครื่องช่วยสอนและสิ่งใหม่ ๆ ซึ่งรวมถึงวิธีการหรือกระบวนการต่าง ๆ ที่นำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการสอน
4. งานวัดและประเมินผลเกี่ยวกับการออกข้อสอบ การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การประเมินคุณภาพผู้เรียน การประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้สถานศึกษา
5. งานนิเทศภายใน การประกันคุณภาพเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนา ผู้สอนการให้คำปรึกษา การประชุมสัมมนา หรือประชุมเชิงปฏิบัติการ การอบรมการสนทนาวิชาการ การบริการเอกสารวิชาการ การพาไปศึกษาดูงาน การประเมินคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน ที่กำหนดขึ้น เป็นต้น
6. งานส่งเสริมวิชาการเกี่ยวกับการจัดการของฝ่ายทะเบียน ฝ่ายห้องสมุด ฝ่ายบริการสื่อ และเอกสารสิ่งพิมพ์ ฝ่ายบริการวิชาการแก่สังคม ฝ่ายสารสนเทศ ฝ่ายวิจัยและพัฒนา เป็นต้น

จากการศึกษาองค์ประกอบขอบข่ายการบริหารงานวิชาการของ สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550), ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553), นิพนธ์ กิณาวังศ์ (2544), กมล ภูประเสริฐ (2545), กระทรวงศึกษาธิการ (2546), กาญจน์ เรืองมนตรี และธรรณธรี นามวรรณ (2554) และชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์ (2547) สามารถสังเคราะห์องค์ประกอบได้ ดังตาราง 1 ดังนี้

ตาราง 1 การสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการ

องค์ประกอบ	นักวิชาการ							
	สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550)	ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553)	นิพนธ์ กินวนนท์ (2544)	กมล ภูประเสริฐ (2545)	กระทรวงศึกษาธิการ (2546)	กาญจน์ เรืองมนตรี และธนธิ นามวรรณ (2554)	ชุเมศศักดิ์ อินทร์รักษ์ (2547)	ความถี่
1. การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น	✓							1
2. การวางแผนงานด้านวิชาการ	✓	✓						2
3. การจัดการเรียนการสอน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	7
4. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	✓		✓	✓	✓	✓	✓	6
5. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้	✓							1
6. การวัด ประเมินผล เทียบโอนผล การเรียนรู้	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	7
7. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษา	✓			✓	✓	✓		4
8. การพัฒนาและส่งเสริม แหล่งเรียนรู้	✓				✓	✓		3
9. การนิเทศการศึกษา	✓		✓	✓	✓	✓	✓	6
10. การแนะแนว	✓				✓	✓		3
11. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพ	✓				✓	✓		3
12. การส่งเสริมวิชาการชุมชน	✓				✓	✓		3
13. การประสานความร่วมมือใน การพัฒนาวิชาการกับองค์กรอื่น	✓				✓	✓		3

ตาราง 1 (ต่อ)

องค์ประกอบ	นักวิชาการ							
	สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550)	ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553)	นิพนธ์ กิณวงศ์ (2544)	กมล ภูประเสริฐ (2545)	กระทรวงศึกษาธิการ (2546)	กาญจน์ เรืองมนตรี และธนธิ นามวรรณ (2554)	ชุเม็กดี อินทร์รักษ์ (2547)	ความถี่
14. การส่งเสริม สนับสนุนงาน วิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการและ สถาบันอื่น	✓			✓	✓	✓	✓	5
15. การจัดระเบียบและแนวปฏิบัติ เกี่ยวกับงานด้านวิชาการ	✓							1
16. การคัดเลือกหนังสือเรียน เพื่อใช้ในสถานศึกษา	✓							1
17. การพัฒนา และใช้เทคโนโลยี	✓				✓	✓	✓	4

จากตาราง 1 ผู้วิจัยได้สังเคราะห์องค์ประกอบจากแหล่งข้อมูล หน่วยงานและนักวิชาการ ผู้วิจัยได้สรุปและผนวกขอบข่ายงานบริหารวิชาการที่มีลักษณะสอดคล้องเข้าไว้ด้วยกัน จึงทำให้ได้ องค์ประกอบการบริหารงานวิชาการ 7 ด้าน คือ

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
3. การวัดประเมินผล
4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
5. การนิเทศการศึกษา
6. การแนะแนวการศึกษา
7. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

จากข้อมูลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงได้นำเสนอตารางองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ ดังตาราง 2

ตาราง 2 องค์ประกอบการบริหารงานวิชาการและตัวบ่งชี้

องค์ประกอบการบริหารงานวิชาการ	ตัวบ่งชี้
1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น การวางแผนงานด้านวิชาการ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การส่งเสริมวิชาการชุมชน การจัดระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการ
2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้	- การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา - การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ - การพัฒนาห้องสมุด - การคัดเลือกหนังสือแบบเรียน - การพัฒนาและใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
3. การวัดประเมินผล	- การวัด ประเมินผล เทียบโอนผลการเรียน
4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	- การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
5. การนิเทศการศึกษา	- การนิเทศการศึกษา
6. การแนะแนวการศึกษา	- การแนะแนว - การส่งเสริม สนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่น
7. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	- การพัฒนาระบบประกันคุณภาพ - การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการ

จากตาราง 2 ผู้วิจัยได้สังเคราะห์องค์ประกอบการบริหารงานวิชาการ สามารถสรุปได้ว่า องค์ประกอบการบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ 1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3. การวัดประเมินผล 4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5. การนิเทศการศึกษา 6. การแนะแนวการศึกษา 7. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีรายละเอียดดังนี้

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

ความหมายของการพัฒนาหลักสูตร มีดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (2551) ได้ให้ความหมายว่า การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษามีหน้าที่สำคัญในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การวางแผนและดำเนินการใช้หลักสูตร การเพิ่มพูนคุณภาพการใช้หลักสูตรด้วยการวิจัยและพัฒนาการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร จัดทำระเบียบการวัดและประเมินผล ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาต้องพิจารณาให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และรายละเอียดที่เขตพื้นที่การศึกษาหรือหน่วยงานต้นสังกัดอื่น ๆ ในระดับท้องถิ่นได้จัดทำเพิ่มเติม รวมทั้งสถานศึกษาสามารถเพิ่มเติมในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชน และสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่นและความต้องการของผู้เรียน โดยทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2552) ได้ให้ความหมายว่า การพัฒนาหลักสูตรเป็นกระบวนการหรือขั้นตอนของการตัดสินใจหาทางเลือกทางการเรียนการสอนให้เหมาะสมเพื่อการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงทางการเรียนการสอนไปในทางที่ดีขึ้น เพื่อให้เหมาะสมกับผู้เรียน และสถานศึกษาโดยผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วม

ชุมศักดิ์ อินทร์รัช (2551) ได้สรุปว่า การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง ความพยายามจัดประสบการณ์ต่าง ๆ ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตรงตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และพัฒนาตนเองตามที่พึงประสงค์ของสังคม

สรุปได้ว่า การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานและเหมาะสมกับผู้เรียน เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้นตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้

ความหมายของการพัฒนากระบวนการเรียนรู้มีดังนี้

ทิตนา แหมมณี (2545) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอน หมายถึง วัตถุประสงค์ในการเรียนการสอน สารเนื้อหาที่ใช้ในการเรียนการสอน วิธีการ กระบวนการที่ใช้ในการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผล การเรียนการสอน สื่อและอุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนการสอน ลักษณะของกระบวนการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ

อินทรา บุญยาทร (2542) ได้ให้ความหมายว่า การเรียนการสอน หมายถึง กระบวนการในการจัดมวลประสบการณ์ต่าง ๆ ให้แก่ผู้เรียน โดยครูและนักเรียนร่วมกันจัดกิจกรรมทั้งที่เป็นกิจกรรมในห้องเรียนและนอกห้องเรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ และคุณลักษณะต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร การที่จะพัฒนาให้ผู้เรียนมีลักษณะดังกล่าว ผู้สอนจะต้องมีจุดมุ่งหมายของการสอน มีวิธีสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหาและลักษณะของผู้เรียน มีจิตวิทยาเพื่อจะได้

เข้าใจลักษณะธรรมชาติของผู้เรียน รู้จักใช้สื่ออุปกรณ์การสอนต่าง ๆ ที่จะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาที่สอน ตลอดจนสามารถวัดและประเมินผลการเรียนของผู้เรียนได้อย่างถูกต้อง

จันทรานี สงวนนาม (2551) ได้อธิบายไว้ว่า การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ มีหลักการและแนวปฏิบัติ ดังนี้

1. เน้นการเรียนการสอนตามสภาพจริง
2. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ค้นคว้าหาความรู้ ได้แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ สามารถสรุปและสร้างองค์ความรู้ใหม่ขึ้นได้จากข้อมูลที่มี
3. นักเรียนเป็นผู้ปฏิบัติ ครูเป็นเพียงแหล่งข้อมูลหนึ่งจากหลาย ๆ แหล่ง และเป็นผู้อำนวยการความสะดวกแก่ผู้เรียน
4. เน้นการปฏิบัติที่ควบคู่ไปกับหลักการและทฤษฎี
5. เน้นวิธีการสอนจากการเรียนรู้หลาย ๆ รูปแบบ
6. ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ใช้กระบวนการคิดมากกว่าการค้นหาคำตอบที่ตายตัว
7. ถือว่ากระบวนการเรียนรู้มีความสำคัญมากกว่าเนื้อหา เพื่อให้ผู้เรียนมีข้อมูลเพียงพอจะสร้างองค์ความรู้ใหม่
8. ใช้กระบวนการกลุ่มในการเรียนรู้ร่วมกันและเรียนรู้ด้วยตนเอง

สรุปได้ว่า การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการในการจัดกิจกรรมการสอนให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของเนื้อหาและมีความน่าสนใจ ก่อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยมีวิธีการที่หลากหลาย โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตรและเกิดคุณภาพในการเรียนรู้แก่ผู้เรียน

3. การวัดประเมินผล

ความหมายของการวัดประเมินผล มีดังนี้

สำนักทดสอบทางการศึกษา (2546) ได้ให้ความหมายว่า การวัดผลและประเมินผลเป็นมาตรการหนึ่งที่จะช่วยให้สถานศึกษาได้ข้อมูลทางการเรียนมาพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนั้น การวัดผลประเมินผลที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญจึงต้องประเมินด้วยทางเลือกใหม่หรือประเมินตามสภาพจริง โดยใช้วิธีการที่หลากหลาย มีความเที่ยงตรงและเชื่อมั่นได้ ผลการวัดและการประเมินแสดงถึงความรู้

อำภา บุญช่วย (2537) กล่าวถึงหน้าที่ของผู้บริหารกับการวัดและประเมินผล คือ การส่งเสริมให้ครูผู้สอนรู้จักหลักการและวิธีการวัดผลและประเมินผล นอกจากนั้นตัวผู้บริหารเองต้องมีความรู้ในเรื่องการวัดผลและประเมินผลด้วย เพราะจะได้เข้าใจและสามารถแนะนำผู้สอนได้ผู้บริหาร

จะต้องช่วยบริการและอำนวยความสะดวกในการจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างเครื่องมือวัด และประเมินผลต่าง ๆ ซึ่งสรุปในส่วนการบริหารการจัดการประเมินผลการศึกษาที่มีความจำเป็น ดังนี้

1. เพื่อทราบผลการเรียนของผู้เรียน ช่วยให้ผู้เรียนปรับปรุงแก้ไขการเรียนของตนได้ก่อนที่ก้าวไปศึกษาบทเรียนใหม่
2. เพื่อประโยชน์ในการเลื่อนชั้นเรียนและการจัดแบ่งผู้เรียนตามความสามารถ
3. เพื่อเป็นหลักฐานในการรายงานผลการเรียนให้ผู้ปกครองทราบ ทำให้ผู้ปกครองรู้ความก้าวหน้าของผู้เรียนในปกครองของตน และช่วยให้เกิดความเข้าใจอันดีระหว่างบ้านกับสถานศึกษา
4. เพื่อประโยชน์ในการให้ประกาศนียบัตร เมื่อจบชั้นการศึกษา และแจ้งผลการเรียนให้สถาบันอื่น เช่น มหาวิทยาลัยที่ผู้เรียนจะไปเรียนต่อขอทราบมาเพื่อสถิติอื่น ๆ ในทางการศึกษา
5. ช่วยให้ผู้ฝ่ายแนะแนวทราบข้อมูลของผู้เรียน จะได้ช่วยวิเคราะห์ความเด่น ความด้อยของผู้เรียน เป็นจุดเริ่มต้นของการศึกษาเด็กเป็นรายบุคคลและเป็นแนวทางในการแนะแนว การเรียนอาชีพให้แก่ผู้เรียน
6. ช่วยให้ผู้ฝ่ายบริหารได้ทราบข้อมูล เพื่อปรับปรุงมาตรฐานทางวิชาการของสถานศึกษาซึ่งจะนำไปสู่แนวทางปรับปรุงส่งเสริมสภาพการเรียนการสอนให้แก่ผู้สอนและใช้เป็นข้อมูลในการปฐมนิเทศผู้สอนใหม่

สรุปได้ว่า การวัดประเมินผล หมายถึง การกำหนดระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลทางการศึกษาของผู้เรียนเพื่อตัดสินผลการเรียน ส่งเสริมให้ครูวัดและประเมินผลการเรียนการสอนด้วยวิธีการประเมินตามสภาพจริง การปฏิบัติงาน ผลของการปฏิบัติงาน และแปลงข้อมูล เพื่อที่แสดงถึงผลการเรียนรู้ของผู้เรียนเพื่อใช้ในการพัฒนาปรับปรุงผู้เรียนให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ความหมายของการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีดังนี้
 สุกัน เทียนทอง (2546) ได้สรุปว่า การวิจัยเพื่อพัฒนาการศึกษามีขอบเขตในการแก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญ และหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดแนวทางในการพัฒนาศักยภาพให้ครูมีความเป็นผู้นำทางวิชาการ ปฏิบัติหน้าที่โดยใช้กระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อันทำให้ครูสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้และสามารถศึกษาค้นคว้าวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อการเรียนรู้อันสอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน

กระทรวงศึกษาธิการ (2546) ได้กำหนดแนวทางการปฏิบัติสำหรับผู้บริหาร ดังนี้

1. กำหนดนโยบายและแนวทางการใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้และกระบวนการทำงานของนักเรียนครูผู้เกี่ยวกับการศึกษา
2. พัฒนาครูและนักเรียนให้มีความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติการเรียนโดยใช้กระบวนการวิจัยเป็นสำคัญในการเรียนรู้ที่ซับซ้อนขึ้น ทำให้ผู้เรียนได้ฝึกคิดการจัดการหาเหตุผลในการตอบปัญหา การผสมผสานความรู้แบบสหวิทยาการ และการเรียนรู้ในปัญหาที่ตนสนใจ
3. พัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการวิจัย
4. รวบรวมและเผยแพร่ผลการวิจัยเพื่อการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพการศึกษารวมทั้งสนับสนุนให้ครูนำผลการวิจัยมาใช้เพื่อพัฒนาการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

สรุปได้ว่า การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายถึง การส่งเสริมให้ครูศึกษาค้นคว้าวิเคราะห์ เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยใช้การประสานความร่วมมือในการวิจัย ตลอดจนเผยแพร่ผลงานวิจัยหรือพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนและงานวิชาการกับสถานศึกษาและบุคลากร

5. การนิเทศการศึกษา

ความหมายของการนิเทศการศึกษา มีดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (2546) ได้กำหนดแนวทางสำหรับผู้บริหารในการปฏิบัติในการนิเทศการศึกษา ดังนี้

1. สร้างความตระหนักให้แก่ครูและผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจกระบวนการนิเทศภายในว่า เป็นกระบวนการทำงานร่วมกันที่ใช้เหตุผลการนิเทศเป็นการพัฒนาปรับปรุงวิธีการทำงานของแต่ละบุคคลให้มีคุณภาพ การนิเทศเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหาร เพื่อให้ทุกคนเกิดความเชื่อมั่นว่าได้ปฏิบัติถูกต้อง ก้าวหน้าและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียนและตัวครูเอง
2. จัดการนิเทศภายในสถานศึกษาให้มีคุณภาพ ทัวถึงและต่อเนื่องเป็นระบบและกระบวนการ
3. จัดระบบนิเทศภายในสถานศึกษาให้เชื่อมโยงกับระบบนิเทศการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

พนัส หันนาคินทร์ (2542) กล่าวถึงหลักการเหตุผลและความจำเป็นที่องค์การจะต้องจัดให้มีการพัฒนาบุคลากรในหน่วยงานนั้น คือ

1. ประสิทธิภาพขององค์กรย่อมขึ้นอยู่กับความรู้ความสามารถในการทำงานของผู้ปฏิบัติงาน และประสิทธิภาพในการทำงานก็ย่อมขึ้นอยู่กับโอกาสที่เขาจะได้พัฒนาตัวเอง

ซึ่งอาจเป็นไปได้ด้วยความสมัครใจหรือองค์การจัดหาโอกาสให้แก่เขาที่จะพัฒนาตนเองตามจุดมุ่งหมายขององค์การนั้น

2. พัฒนาการของคนเป็นกิจกรรมที่จะต้องกระทำตั้งแต่เกิดจนตาย หรือเท่าที่ความสามารถในการรับรู้จะยังมีอยู่ได้ ในส่วนขององค์การที่จำเป็นจะต้องสร้างให้เกิดความพัฒนาที่เขายังปฏิบัติงานอยู่ในองค์การนั้น ๆ

3. เป็นหน้าที่และความจำเป็นขององค์การที่จะต้องพัฒนาบุคลากรเพื่อให้รับกับการเปลี่ยนแปลงในด้านกำลังคน ในกรณีที่มีตำแหน่งว่างลงอันเนื่องจากสาเหตุต่าง ๆ เช่น การลาออก การเสียชีวิต ตลอดจนการขยายงาน

4. การพัฒนาบุคลากรนั้นถือได้ว่าเป็นการลงทุนรูปแบบหนึ่งที่จะได้ผลทั้งระยะสั้นและระยะยาว นอกจากจะเป็นการเสริมสร้างประสิทธิภาพของผู้ปฏิบัติงานแล้ว ยังมีส่วนช่วยดึงดูดคนที่มีความสามารถที่ได้รับการพัฒนาแล้วให้มีความประสงค์ที่จะอยู่ร่วมทำงานให้แก่องค์การนั้นมากขึ้น อันจะเป็นการสร้างความเป็นปึกแผ่นแน่นหนาให้แก่องค์การนั้นอีกด้วย

สรุปได้ว่า การนิเทศการศึกษา หมายถึง กระบวนการพัฒนาปรับปรุงประสิทธิภาพการทำงานภายในจากการทำงานร่วมกันภายในสถานศึกษา โดยการให้ข้อเสนอแนะอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นในแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพของครู เกิดผลประโยชน์ทางบวกแก่ครูผู้สอนและผู้เรียน

6. การแนะแนวการศึกษา

ความหมายของการแนะแนวการศึกษา มีดังนี้

สมาคมแนะแนวแห่งประเทศไทย (2546) ได้ให้ความหมายการแนะแนวไว้ว่าเป็นกระบวนการที่จะช่วยให้นักเรียนสามารถช่วยเหลือตนเองได้ รู้จักและเข้าใจตนเอง เข้าใจคนอื่นในสังคม สามารถปรับตัวเพื่อที่อยู่ร่วมกันได้ด้วยดี และช่วยพัฒนาตนเองในทุกด้าน โดยจุดมุ่งหมายที่สำคัญที่สุดของการแนะแนวคือ มุ่งให้นักเรียนช่วยเหลือนักเรียนให้สามารถแก้ปัญหา และสามารถตัดสินใจด้วยตัวเองอย่างดีที่สุด ดำเนินชีวิตและปรับตัวเองให้เข้ากับสถานการณ์ สังคม สิ่งแวดล้อมได้อย่างดี มีความสุขและความก้าวหน้าในชีวิต

กระทรวงศึกษาธิการ (2546) ได้กำหนดแนวทางสำหรับผู้บริหารในการปฏิบัติการแนะแนวการศึกษา ดังนี้

1. กำหนดนโยบายการจัดการศึกษาที่มีการแนะแนวเป็นองค์ประกอบสำคัญ โดยให้ทุกคนในสถานศึกษาตระหนักถึงการมีส่วนร่วมในการแนะแนว และการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

2. จัดระบบงานและโครงสร้างองค์กรแนะแนวดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาให้ชัดเจน

3. สร้างความตระหนักให้ครูทุกคนเห็นคุณค่าของการแนะแนวและการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

4. ส่งเสริมและพัฒนาให้ครูได้รับความรู้เพิ่มเติมในเรื่องจิตวิทยาและการแนะแนวและดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อให้สามารถบูรณาการในการจัดการเรียนรู้และเชื่อมโยงสู่การดำรงชีวิตประจำวัน

5. คัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถและบุคลิกภาพที่เหมาะสมมาทำหน้าที่ครูแนะแนว ครูที่ปรึกษา ครูประจำชั้นและคณะอนุกรรมการแนะแนว

6. ดูแลกำกับนิเทศติดตามและสนับสนุนการดำเนินงานแนะแนวและดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบ

7. ส่งเสริมความร่วมมือและความเข้าใจอันดีระหว่างครูผู้ปกครองและชุมชน

8. ประสานงานด้านการแนะแนวระหว่างสถานศึกษา องค์กรภาครัฐและเอกชน บ้าน ศาสนาถนอม ชุมชนในลักษณะเครือข่ายการแนะแนว

สรุปได้ว่า การแนะแนวการศึกษา หมายถึง การจัดระบบการแนะแนววิชาการและวิชาชีพภายในสถานศึกษา มีการเชื่อมโยงกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและกระบวนการเรียนการสอนแนะแนวการศึกษา โดยได้รับความร่วมมือกับครูในสถานศึกษาในการติดตามประเมินผล การจัดการระบบและกระบวนการแนะแนวการศึกษาในสถานศึกษา พร้อมทั้งมีเครือข่ายแนะแนวกับสถานศึกษาอื่น

7. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ความหมายของการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีดังนี้
 ชุมศักดิ์ อิทธิรักษ์ (2551) ได้สรุปการประกันคุณภาพการศึกษาไว้ว่า เป็นกระบวนการที่ทำให้มั่นใจว่าผลผลิตนั้นมีมาตรฐานเป็นที่พอใจแก่ผู้ใช้บริการในระดับสากล
 กระทรวงศึกษาธิการ (2546) ได้กำหนดแนวทางสำหรับผู้บริหารในการปฏิบัติการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ดังนี้

1. กำหนดมาตรฐานการศึกษาเพิ่มเติมของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและความต้องการชุมชน
2. จัดระบบบริหารและสารสนเทศ โดยจัดโครงสร้างการบริหารที่เอื้อต่อการพัฒนางานและการสร้างระบบประกันคุณภาพภายใน จัดระบบสารสนเทศเป็นหมวดหมู่ ข้อมูลสมบูรณ์เรียกใช้ง่าย สะดวก รวดเร็ว และเป็นปัจจุบัน
3. จัดทำแผนสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา (แผนกลยุทธ์/แผนยุทธศาสตร์)

4. ดำเนินการตามแผนพัฒนาสถานศึกษาในการดำเนินโครงการ/กิจกรรม สถานศึกษาต้องสร้างระบบการทำงานที่เข้มแข็ง เน้นการมีส่วนร่วมและวงจรการพัฒนาคุณภาพของ เดมมิ่ง (Deming Cycle)

5. ตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา โดยดำเนินการอย่างจริงจัง ต่อเนื่อง ด้วยการสนับสนุนให้ครูผู้ปกครองชุมชนมีส่วนร่วม

6. ประเมินคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนด เพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก

7. จัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี (SAR) และสรุปรายงานประจำปี โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดและเผยแพร่ ต่อสาธารณชน

สรุปได้ว่า การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หมายถึง การจัดระบบโครงสร้างองค์กรให้รองรับการจัดระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา กำหนด เกณฑ์การประเมิน เป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาและตัวชี้วัดของ กระทรวง และประเมินคุณภาพการศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมายความสำเร็จ

การบริหารแบบมีส่วนร่วม

ความหมายของการบริหารแบบมีส่วนร่วม

1. ความหมายของการบริหารแบบมีส่วนร่วม ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องนักวิชาการและนักการศึกษาได้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

สมยศ นาวิการ (2545) ได้ให้ความหมายว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม คือ กระบวนการให้ผู้อยู่ได้บังคับบัญชามีส่วนร่วมเกี่ยวข้องในกระบวนการตัดสินใจ การบริหารแบบมีส่วนร่วม เน้นการส่วนเกี่ยวข้องอย่างแข็งขันของบุคคล การบริหารแบบมีส่วนร่วมใช้ความคิดสร้างสรรค์และความเชี่ยวชาญของพวกเขาในการแก้ปัญหาของการบริหารที่สำคัญ การบริหารแบบมีส่วนร่วม อยู่บนพื้นฐานของแนวคิดของการแบ่งอำนาจหน้าที่ที่ถือว่า ผู้บริหารแบ่งอำนาจหน้าที่การบริหารของพวกเขาให้เข้ากับผู้อยู่ได้บังคับบัญชาของพวกเขา

เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์ (2537) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมว่าเป็น การที่บุคคลหรือคณะบุคคลเข้ามาช่วยเหลือ สนับสนุน ทำประโยชน์ในเรื่องต่าง ๆ หรือกิจกรรมต่าง ๆ อาจเป็นการมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจหรือกระบวนการบริหารประสิทธิภาพขององค์การ ขึ้นอยู่กับการรวมพลังของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับองค์การนั้น ในการปฏิบัติภารกิจให้บรรลุเป้าหมาย

วิธีการหนึ่ง ในการรวมพลังความคิดสติปัญญา ก็คือการให้มีส่วนร่วม เกี่ยวข้องในการดำเนินการหรือ ปฏิบัติภารกิจต่าง ๆ เป็นผลให้บุคคลนั้นมีความผูกพันต่อกิจกรรม และองค์การในที่สุด

กาญจน์ เรืองมนตรี และธรินธร นามวรรณ (2554) ได้ให้ความหมายการมีส่วนร่วม ว่า การที่ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานเข้ามามีบทบาทในการพิจารณาปัญหาและตัดสินใจร่วมกัน ร่วมรับผิดชอบในการบริหารงาน เพื่อประโยชน์ในการระดมกำลังความคิดและแบ่งภาระหน้าที่ของผู้บริหาร

ประภาพร ชื่อสุทธิกุล (2550) ได้ให้ความหมายการมีส่วนร่วม โดยสรุปไว้ว่า การมีส่วนร่วม หมายถึง กระบวนการที่เปิดโอกาสให้บุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการ ดำเนินงาน ตั้งแต่การเริ่มคิดการวางแผน นำไปปฏิบัติและประเมินผล รวมทั้งได้รับผลประโยชน์ที่ เกิดขึ้น เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ร่วมกัน

เมตต์ เมตต์การุณจิต (2553) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมว่า การเปิดโอกาส ให้บุคคลหรือกลุ่มบุคคลเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรม ไม่ว่าจะเป็นทางตรงหรือทางอ้อมในลักษณะของ การร่วมรับรู้ร่วมคิด ร่วมทำร่วมตัดสินใจ ร่วมติดตามผล

Hoy และ Miskel (1996) ได้กล่าวถึงการบริหารแบบมีส่วนร่วมว่า ถ้าผู้ใต้บังคับบัญชาได้รับความไว้วางใจให้ตัดสินใจนอกเหนือความรับผิดชอบที่ได้รับมอบหมาย และถ้าผู้ใต้บังคับบัญชาได้รับความไว้วางใจให้ตัดสินใจในสิ่งที่เขาสนใจในองค์การแล้ว การมีส่วนร่วม ก็จะเกิดขึ้นอย่างกว้างขวางในองค์การ เรียกสถานการณ์แบบนี้ว่า สถานการณ์แบบประชาธิปไตย (Democratic Situation) แต่ถ้าการตัดสินใจนอกเหนือความรับผิดชอบมีน้อย สถานการณ์ ความขัดแย้ง (Conflictual Situation) ก็อาจจะเกิดขึ้น และการมีส่วนร่วมก็จะอยู่ในขอบเขตที่จำกัด การดำเนินการก็จะขาดความสอดคล้อง ถ้าการตัดสินใจไม่สอดคล้องกับผู้ใต้บังคับบัญชา และทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาขาดความรู้ความชำนาญแล้ว การหลีกเลี่ยงการตัดสินใจในงานที่ตน รับผิดชอบก็จะเกิดขึ้นนี้คือ สถานการณ์ที่ขาดการให้ความร่วมมือ (Noncollaborative Situation) แท้ที่จริงแล้วการมีส่วนร่วม (Participation) ในลักษณะเช่นนี้จะทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเกิด ความไม่พึงพอใจ เพราะไม่ได้รับความสนใจจากองค์กร

สรุปได้ว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม หมายถึง กระบวนการที่เปิดโอกาสและส่งเสริม ให้บุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องเข้าร่วมในกิจกรรมตั้งแต่เริ่มต้นวางแผน ร่วมตัดสินใจ ร่วมแสดงความคิดเห็น แลกกิจกรรมอื่น ๆ ของสถานศึกษา และร่วมกันติดตาม ประเมินผล เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ตามที่กำหนดไว้

ความสำคัญของการบริหารแบบมีส่วนร่วม

ความสำคัญของการบริหารแบบมีส่วนร่วม ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนักวิชาการและนักการศึกษาได้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

สุจินต์ ดาววีระกุล (2544) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วม ไว้ว่า

1. เป็นสิทธิพื้นฐานอันชอบธรรมของคนทุกคนที่ต้องเคารพให้การยอมรับและยกย่อง โดยการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงออกเกี่ยวกับการปรับปรุงวิถีชีวิตของเขา
2. งานพัฒนา เป็นงานที่ต้องเกี่ยวข้องกับประชาชนเป็นจำนวนมาก จำเป็นจะต้องให้คนหมู่มากเหล่านี้มีสิทธิมีเสียงในการแสดงออก
3. กลยุทธ์ทั้งหลายในการพัฒนาที่ผ่านมายังไม่สามารถส่งผลถึงกลุ่มประชาชนผู้ด้อยโอกาสและยากจน และในทางตรงกันข้ามกลับส่งผลให้กลุ่มคนผู้ได้เปรียบมีโอกาสมากขึ้น จึงจำเป็นต้องปรับกลยุทธ์ในการพัฒนาใหม่ โดยให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนมากขึ้น
4. ประสบการณ์ที่ผ่านมาได้พบว่า มีโครงการจำนวนไม่น้อยที่ประสบความสำเร็จโดยอาศัยวิธีให้ประชาชนมีส่วนร่วมในรูปของการรวมกลุ่มและจัดตั้งองค์กรประชาชน ในขณะเดียวกันก็มีตัวอย่างของโครงการที่ล้มเหลวจำนวนมากอันเนื่องจากไม่เปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วม
5. การมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นเรื่องของการปฏิบัติการเป็นกลุ่มหรือของกลุ่ม (Group Action) อันเป็นผลมาจากความรู้สึกร่วมกันของสมาชิกแต่ละคนที่เข้ามาร่วม เพื่อพิทักษ์ประโยชน์ของเขา และในขณะเดียวกันก็ได้ประโยชน์แก่ส่วนรวมด้วยการมีส่วนร่วมจึงเป็นสิ่งจำเป็น
6. การมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นตัวชี้วัดของการพัฒนาชุมชน ยิ่งประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมมากเท่าใด ยิ่งแสดงว่าประชาชนจะได้รับประโยชน์จากการพัฒนามากยิ่งขึ้น
7. ประชาชนย่อมรู้ว่าตนเองกำลังต้องการอะไร มีปัญหาอะไร และอยากจะทำปัญหาอย่างไร ถ้าให้โอกาสแก่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมการพัฒนาย่อมช่วยให้โครงการต่าง ๆ สสนองความต้องการที่แท้จริงของประชาชนได้ดีกว่า
8. การมีส่วนร่วมของประชาชนช่วยให้การปฏิบัติการทางสังคม (Social Action) เป็นไปอย่างสงบ สันติ ก่อให้เกิดรูปแบบการเปลี่ยนแปลงที่มีระเบียบเป็นระบบและเป็นที่ยอมรับทุกฝ่าย
9. เป็นนโยบายของรัฐในปัจจุบันที่ให้โครงการที่ลงสู่ชนบทต้องให้ประชาชนมีส่วนร่วมเพิ่มขึ้นตามปรัชญาของการพัฒนา

สรุปได้ว่า ความสำคัญของการบริหารแบบมีส่วนร่วม เป็นแนวทางสำคัญที่เปิดโอกาสให้บุคคล ชุมชน ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้เข้ามามีส่วนร่วม ตัดสินใจ ร่วมคิดวางแผน ร่วมกันพัฒนาและเป็นที่ยอมรับทุกฝ่าย

กระบวนการของการบริหารแบบมีส่วนร่วม

กระบวนการของการบริหารแบบมีส่วนร่วม ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องนักวิชาการและนักการศึกษาได้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

Cohen และ Uphoff (1977) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการมีส่วนร่วมไว้ 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision Making)
2. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ (Implementation)
3. การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ (Benefits)
4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Evaluation)

Sashkin (1982) ได้เสนอวิธีสำคัญ 4 ประการในการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในการตั้งเป้าหมาย (Participation in goal setting) หมายถึง การที่ผู้ปฏิบัติงานทั้งในระดับบุคคล ระดับผู้บังคับบัญชา หรือระดับกลุ่ม ได้มีส่วนร่วมในงานในการกำหนดเป้าหมายของงาน เพื่อที่พวกเขาจะได้พยายามทำให้งานหรือผลการปฏิบัติงานนั้นบรรลุเป้าหมายที่วางไว้และเกิดผลงานที่ดี

2. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Participation in decision making) เป็นการมีส่วนร่วมของผู้ใต้บังคับบัญชาในการมีส่วนร่วมให้คำปรึกษาหารือในหลาย ๆ โอกาส มีอิทธิพลในการกำหนดเป้าหมายของงาน มีส่วนร่วมรับผิดชอบในทางเลือกของวิธีการตัดสินใจ ตลอดจนตรวจสอบและประเมินทางเลือกในการตัดสินใจต่าง ๆ

3. การมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา (Participation in problem solving) เป็นความต้องการ ผู้ใต้บังคับบัญชาเป็นผู้มีความสามารถในการวิเคราะห์ข้อมูล พัฒนาความคิดใหม่ ๆ ในการทำงาน โดยตั้งอยู่บนพื้นฐานของข้อมูลนั้น ๆ และมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความคิดใหม่ ๆ ในการพัฒนาปรับปรุงงาน

4. การมีส่วนร่วมในการเปลี่ยนแปลง (Participation in change) การมีส่วนร่วมในรูปแบบนี้จะมีความยากและซับซ้อนและถือเป็นจุดที่สำคัญที่สุด ซึ่งรูปแบบนี้จะมาหลังจากการมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา โดยทั้งผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชานั้นได้เข้ามามีส่วนร่วมในการสร้างวิเคราะห์ และแปรความหมายของข้อมูลองค์การ เพื่อที่จะทำให้เกิดนวัตกรรมใหม่ ๆ ในการแก้ปัญหาขององค์การ เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จในการพัฒนาองค์การ

เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์ (2537) กล่าวถึงแนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารการศึกษาว่า ทฤษฎีที่สนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารการศึกษามีดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ
2. การมีส่วนร่วมในกระบวนการบริหาร

สมภพ อาจชนะศึก (2542) ได้สรุปกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนนั้น มีดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในการศึกษาปัญหา
2. การมีส่วนร่วมในการวางแผน
3. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามแผน
4. การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล
5. การมีส่วนร่วมในการบำรุงรักษาระบบ

ชาติชาย ณ เชียงใหม่ (2533) ได้เสนอกระบวนการมีส่วนร่วมไว้ 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ
2. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานโครงการ
3. การมีส่วนร่วมได้รับผลประโยชน์
4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล

วิจิต นันทสุวรรณ และจ่านิง แรกพิณิจ (2547) กล่าวถึง กระบวนการมีส่วนร่วม ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. การร่วมคิด
2. การร่วมวางแผน
3. การร่วมปฏิบัติงาน
4. การร่วมรับประโยชน์

สถาบันพระปกเกล้า (2549) ได้เสนอว่า กระบวนการมีส่วนร่วมสามารถแบ่งขั้นตอนการมีส่วนร่วมในลักษณะเป็นกระบวนการต่อเนื่อง 4 ขั้นตอน มีดังนี้

1. การมีส่วนร่วมด้านการวางแผน ประกอบด้วย การรับรู้เข้าถึงข้อมูลเกี่ยวกับการวางแผนและร่วมวางแผนโครงการ
2. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการในกิจกรรมต่าง ๆ และการตัดสินใจ
3. การมีส่วนร่วมในการจัดสรรผลประโยชน์ เป็นการมีส่วนร่วมในการจัดสรรประโยชน์หรือผลของโครงการ หรือผลของการตัดสินใจที่จะเกิดขึ้น
4. การมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผลผู้ปกครองหรือประชาชนจะเข้ามาเกี่ยวข้องกับการคิด เถลไถ่ในการประเมินโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ ด้วย

ประยูร อัครบวร (2552) กล่าวถึง กระบวนการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมระดับโครงการหรือแผนงานมี 4 ขั้นตอนหลัก ดังนี้

1. มีส่วนร่วมในการวางแผน ประกอบด้วยการรับรู้ เข้าถึงข้อมูลเกี่ยวกับการวางแผนและร่วมวางแผนกิจกรรม
2. มีส่วนร่วมในการปฏิบัติ/ดำเนินการ ประกอบด้วยการมีความเกี่ยวข้องกับการดำเนินการในกิจกรรมต่าง ๆ และการตัดสินใจ
3. มีส่วนร่วมในการจัดสรรผลประโยชน์ เป็นการมีส่วนร่วมในการจัดสรรประโยชน์ ผลของกิจกรรม หรือผลของการตัดสินใจที่เกิดขึ้น
4. มีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล

จากการศึกษาเอกสาร ตำรา นักวิชาการที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วมของ Cohen และ Uphoff (1977), Sashkin (1982), เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์ (2537), สมภพ อาจชนะศึก (2542), ชาติชาย ณ เชียงใหม่ (2533), วิจิต นันทสุวรรณ และจำนง แรกพิณิจ (2547) และสถาบันพระปกเกล้า (2549) ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ดังตาราง 3

ตาราง 3 การสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม

องค์ประกอบ	Cohen และ Uphoff (1977)	Sashkin (1982)	เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์ (2537)	สมภพ อาจชนะศึก (2542)	ชาติชาย ณ เชียงใหม่ (2533)	วิจิต นันทสุวรรณ และจำนง แรกพิณิจ (2547)	สถาบันพระปกเกล้า (2549)	ประยูร อัครบวร (2552)	ความถี่
1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		6
2. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ	✓			✓	✓	✓	✓	✓	6
3. การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์	✓				✓	✓	✓	✓	5
4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล	✓			✓	✓		✓	✓	5
5. การมีส่วนร่วมในการตั้งเป้าหมาย วางแผน		✓		✓		✓		✓	4
6. การมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา		✓							1

ตาราง 3 (ต่อ)

องค์ประกอบ	นักวิชาการ	Cohen และ Uphoff (1977)	Sashkin (1982)	เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์ (2537)	สมภาพ อัจฉริยะศึก (2542)	ชาติชาย ณ เชียงใหม่ (2533)	วิจิต นันทสุวรรณ และจำนง แรกพิณิจ (2547)	สถาบันพระปกเกล้า (2549)	ประยูร อัครบวร (2552)	ความถี่
7. การมีส่วนร่วมในการเปลี่ยนแปลง			✓							1
8. การมีส่วนร่วมในกระบวนการบริหาร				✓						1
9. การมีส่วนร่วมในการศึกษาปัญหา					✓					1
10. การมีส่วนร่วมในการบำรุงรักษาระบบ					✓					1

จากตาราง 3 ผู้วิจัยได้สังเคราะห์องค์ประกอบจากแนวคิดทฤษฎี และแหล่งข้อมูลเกี่ยวกับองค์ประกอบและตัวชี้วัดของการบริหารแบบมีส่วนร่วม ผู้วิจัยได้หลอมหลอมองค์ประกอบของการมีส่วนร่วม ซึ่งประกอบด้วย 4 ด้าน ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในการวางแผนตัดสินใจ
2. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ
3. การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์
4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล

โดยมีรายละเอียดแต่ละองค์ประกอบ ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในการวางแผนตัดสินใจ

1.1 ความหมายของการมีส่วนร่วมในการวางแผนตัดสินใจ มีดังนี้

Koontz และ O'Donnell (1972) ได้ให้ความหมายของการวางแผน คือ การตัดสินใจล่วงหน้าว่าจะทำอะไร ทำอย่างไร ทำเมื่อใด และใครเป็นผู้กระทำ การวางแผน

เป็นสะพานเชื่อมช่องว่างจากปัจจุบันไปสู่อนาคตตามที่ต้องการ และทำให้สิ่งต่าง ๆ เกิดขึ้นตามต้องการ

อุทัย บุญประเสริฐ (2538) ได้ให้ความหมายการวางแผนไว้ว่า การวางแผน เป็นกิจกรรมที่คาดหวังว่าจะต้องปฏิบัติ ซึ่งเป็นผลจากการค้นหาและกำหนดวิธีทำงานในอนาคต เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมาย บรรลุวัตถุประสงค์ และเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์ต่อหน่วยงานและองค์กรมากที่สุด แสดงให้เห็นว่าจะมีการทำอะไร ทำที่ไหน เมื่อใด ให้ใครทำ ทำอย่างไร และให้รายละเอียดอื่น ๆ ที่จำเป็นช่วยให้การปฏิบัติงานลุล่วงไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ฉลาด จันทรมสมบัติ (2554) ได้สรุปไว้ว่า การวางแผน หมายถึง กระบวนการที่ องค์กรหรือหน่วยงานดำเนินการเพื่อให้ได้ผลที่ต้องการในอนาคต โดยการตัดสินใจล่วงหน้าในการ เลือกริธีทำงานที่ดีที่สุด มีประสิทธิภาพมากที่สุด ให้บรรลุผลตามที่ต้องการภายในเวลาที่กำหนด และเป็นกระบวนการที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนสามารถปรับปรุงแก้ไขได้อยู่เสมอ

สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมในการวางแผนตัดสินใจ หมายถึง การตัดสินใจล่วงหน้า ในกระบวนการกำหนดเป้าหมาย วิธีดำเนินการ วัตถุประสงค์ บทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการดำเนินงาน

2. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ

2.1 ความหมายของการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ มีดังนี้

ประสงค์ กลิ่นบรม (2550) ให้ความหมายการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานว่า เป็นการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานในทุกขั้นตอนของกระบวนการ โดยเริ่มตั้งแต่การมีส่วนร่วม กำหนดสภาพปัญหา การมีส่วนร่วมวางแผนดำเนินงาน การมีส่วนร่วมดำเนินงานตามแผน การมีส่วนร่วมในการประเมินผล การมีส่วนร่วมในการปรับปรุงแก้ไข และการมีส่วนร่วมในการรับ ผลประโยชน์การดำเนินงาน

สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ หมายถึง กระบวนการลงแรง และลงทุนในด้านทรัพยากร ทุนทรัพย์ วัสดุอุปกรณ์ และแรงงานในการปฏิบัติงานให้บรรลุตาม วัตถุประสงค์

3. การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์

3.1 ความหมายของการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ มีดังนี้

Cohen และ Uphoff (1977) เสนอว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนในการรับ ผลประโยชน์อันเกิดจากโครงการนั้น ๆ (Benefits) ในส่วนที่เกี่ยวกับผลประโยชน์นั้น นอกจาก ความสำคัญของผลประโยชน์เชิงปริมาณและเชิงคุณภาพแล้ว ยังต้องพิจารณาการกระจาย

ผลประโยชน์ทางบวก และผลที่เกิดขึ้นทางลบที่เป็นผลเสียของโครงการ ซึ่งเป็นประโยชน์ และเป็นโทษต่อบุคคลในสังคมด้วย

นรินทร์ชัย พัฒนวงศา (2547) เสนอว่า การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ หมายถึง การมองถึงความสำคัญของประโยชน์และต้องพิจารณาถึงการกระจายผลประโยชน์ ภายในกลุ่ม ซึ่งผลประโยชน์หมายถึง ผลประโยชน์ทางบวกและผลประโยชน์ทางลบที่บุคคลต้อง ร่วมกันรับผิดชอบ

สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ หมายถึง การกระจายผลประโยชน์ที่ เกิดจากการปฏิบัติงานให้อย่างทั่วถึง ทั้งทางบวกและทางลบที่ทุกคนร่วมรับผิดชอบ

4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล

4.1 ความหมายของการมีส่วนร่วมในการประเมินผล มีดังนี้

Cohen และ Uphoff (1977) เสนอว่า การมีส่วนร่วมในการประเมินผลนั้น สิ่งสำคัญที่จะต้องสังเกตคือ ความเห็น (views) ความชอบ (preferences) และความคาดหวัง (expectations) ซึ่งจะมีอิทธิพลสามารถแปรเปลี่ยนพฤติกรรมของบุคคลในกลุ่มต่าง ๆ ได้

ชาติชาย ณ เชียงใหม่ (2533) ได้กล่าวไว้ว่า การที่ประชาชนเข้าร่วมเพื่อการ ประเมินผลการดำเนินโครงการ โดยอาจดำเนินการผ่านกระบวนการทางการเมือง หรือสื่อสารมวลชน ต่าง ๆ

สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมในการประเมินผล หมายถึง กระบวนการที่ผู้มีส่วนร่วม สามารถกำกับติดตามการดำเนินการของโครงการ สามารถตรวจสอบ และสามารถร่วมประเมินผล และประชาสัมพันธ์ให้สาธารณะชนทราบได้

จากการสังเคราะห์องค์ประกอบของการบริหารแบบมีส่วนร่วม ทำให้ผู้วิจัย สามารถสังเคราะห์และสรุปความหมายของการบริหารแบบมีส่วนร่วมของครูได้ว่า เป็นการมีส่วนร่วม ของครูในสถานศึกษาในโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ ในสถานศึกษา โดย 1) ครูมีส่วนร่วมในการ วางแผนตัดสินใจ 2) ครูมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ 3) ครูมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ 4) ครูมีส่วนร่วม ในการประเมินผล

1. ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนตัดสินใจ หมายถึง ครูเข้าถึงกระบวนการ ในการตัดสินใจกำหนดเป้าหมาย วิธีดำเนินการ การจัดตั้งวัตถุประสงค์ กำหนดบทบาทหน้าที่และ ความรับผิดชอบ เข้าถึงข้อมูลในการจัดโครงการหรือกิจกรรม เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการ ดำเนินงาน

2. ครูมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ หมายถึง ครูได้เกี่ยวข้องในการกระทำ ลงมือปฏิบัติ ลงทุนด้านทรัพยากร ทุนทรัพย์ วัสดุ อุปกรณ์ และร่างกายด้วยความเต็มใจและ เต็มความสามารถ เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์

3. ครูมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ หมายถึง ครูที่มีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมได้รับการจัดสรรผลประโยชน์ร่วมกันในทางบวกหรือทางลบ

4. ครูมีส่วนร่วมในการประเมินผล หมายถึง ครูที่มีส่วนร่วมในกระบวนการกำกับ ติดตามการดำเนินโครงการหรือกิจกรรม สามารถตรวจสอบ และประเมินผลได้

เมื่อนำขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการมาสังเคราะห์ร่วมกับองค์ประกอบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของครู ผู้วิจัยจึงสรุปได้ว่า องค์ประกอบของการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา มีดังนี้

1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

- 1.1 การมีส่วนร่วมในการวางแผนตัดสินใจการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
- 1.2 การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
- 1.3 การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
- 1.4 การมีส่วนร่วมในการประเมินผลการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

- 2.1 การมีส่วนร่วมในการวางแผนตัดสินใจพัฒนากระบวนการเรียนรู้
- 2.2 การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการพัฒนากระบวนการเรียนรู้
- 2.3 การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์พัฒนากระบวนการเรียนรู้
- 2.4 การมีส่วนร่วมในการประเมินผลการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

3. ด้านการวัดประเมินผล

- 3.1 การมีส่วนร่วมในการวางแผนตัดสินใจการวัดประเมินผล
- 3.2 การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการวัดประเมินผล
- 3.3 การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์การวัดประเมินผล
- 3.4 การมีส่วนร่วมในการประเมินผลการวัดประเมินผล

4. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

- 4.1 การมีส่วนร่วมในการวางแผนตัดสินใจการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- 4.2 การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- 4.3 การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- 4.4 การมีส่วนร่วมในการประเมินผลการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

5. ด้านการนิเทศการศึกษา

- 5.1 การมีส่วนร่วมในการวางแผนการนิเทศการศึกษา
- 5.2 การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการนิเทศการศึกษา

- 5.3 การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์การนิเทศการศึกษา
- 5.4 การมีส่วนร่วมในการประเมินผลการนิเทศการศึกษา
- 6. ด้านการแนะแนวการศึกษา
  - 6.1 การมีส่วนร่วมในการวางแผนการแนะแนวการศึกษา
  - 6.2 การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการแนะแนวการศึกษา
  - 6.3 การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์การแนะแนวการศึกษา
  - 6.4 การมีส่วนร่วมในการประเมินผลการแนะแนวการศึกษา
- 7. ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
  - 7.1 การมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน
  - 7.2 การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน
  - 7.3 การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์พัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน
  - 7.4 การมีส่วนร่วมในการประเมินผลพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน

บริบทสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1

1. ที่ตั้ง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ตั้งอยู่ที่ เลขที่ 113/4 หมู่ 2 ถนนอุดร – เลย ตำบลลำภู อำเภอเมืองหนองบัวลำภู จังหวัดหนองบัวลำภู 39000
2. ข้อมูลพื้นฐาน
  - 2.1 โรงเรียนในสังกัดทั้งหมด 201 แห่ง แบ่งเป็นโรงเรียนระดับประถมศึกษา จำนวน 151 โรงเรียน และโรงเรียนขยายโอกาส 50 โรงเรียน
  - 2.2 มีนักเรียนทั้งหมดในปีการศึกษา 2564 จำนวน 24,752 คน ห้องเรียนทั้งหมด จำนวน 1,804 ห้อง
  - 2.3 มีครูและบุคลากรทางการศึกษาทั้งหมด จำนวน 2,477 คน
3. อำนาจหน้าที่
  - 3.1 จัดทำ นโยบาย แผนพัฒนา และมาตรฐานการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบาย มาตรฐานการศึกษา แผนการศึกษา แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน และความต้องการของท้องถิ่น
  - 3.2 วิเคราะห์การจัดตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปของสถานศึกษา และหน่วยงานในเขตพื้นที่การศึกษา และแจ้งการจัดสรรงบประมาณที่ได้รับให้หน่วยงานข้างต้นรับทราบ รวมทั้งกำกับตรวจสอบ ติดตามการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงานดังกล่าว

3.3 ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

3.4 กำกับ ดูแล ติดตาม และประเมินผลสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและในเขตพื้นที่การศึกษา

3.5 ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และรวบรวมข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

3.6 ประสานการระดมทรัพยากรด้านต่าง ๆ รวมทั้งทรัพยากรบุคคล เพื่อส่งเสริม สนับสนุนการจัดและพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

3.7 จัดระบบประกันคุณภาพการศึกษา และประเมินผลสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

3.8 ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน การจัดการศึกษาของสถานศึกษาเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งบุคคล องค์กรชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษารูปแบบที่หลากหลายในเขตพื้นที่การศึกษา

3.9 ดำเนินการและประสาน ส่งเสริม สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

3.10 ประสาน ส่งเสริม การดำเนินการของคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ และคณะทำงานด้านการศึกษา

3.11 ประสานการปฏิบัติราชการทั่วไปกับองค์กรหรือหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

3.12 ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

4. วิสัยทัศน์

“สพป.หนองบัวลำภู เขต 1 เป็นองค์กรชั้นนำ มีคุณภาพตามมาตรฐานระดับสากล บนพื้นฐานความเป็นไทย”

5. พันธกิจ

5.1 จัดการศึกษาเพื่อความมั่นคง
5.2 ยกกระดับคุณภาพผู้เรียนให้ได้มาตรฐานระดับสากลและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน

5.3 พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาสู่มืออาชีพ

5.4 เพิ่มโอกาสทางการศึกษาให้ทั่วถึงและมีคุณภาพ

5.5 เสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

5.6 พัฒนาระบบการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ

6. เป้าประสงค์

- 6.1 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรและค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ
- 6.2 ผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานระดับสากลและมีขีดความสามารถในการแข่งขัน
- 6.3 ครูและบุคลากรทางการศึกษามีสมรรถนะตรงตามสายงานและมีวัฒนธรรมในการทำงานที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์
- 6.4 ประชากรกลุ่มวัยเรียนได้รับโอกาสการศึกษาอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม
- 6.5 ผู้เรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีความตระหนัก จิตสำนึกและรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม
- 6.6 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษามีระบบบริหารจัดการได้มาตรฐานและมีความแข็งแรง

7. ยุทธศาสตร์

- 7.1 ส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคง
- 7.2 พัฒนาคุณภาพผู้เรียนและส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน
- 7.3 ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา
- 7.4 ขยายโอกาสกสนเข้าถึงบริการทางการศึกษาและเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ
- 7.5 จัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- 7.6 พัฒนาระบบบริหารจัดการและส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

- สุทานีย์ พลนามอินทร์ (2558) ได้วิจัยเรื่อง รูปแบบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมาย 1) เพื่อศึกษาสภาพ ปัญหา การมีส่วนร่วมของครูใน การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4
- 2) เพื่อนำเสนอรูปแบบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4
- 3) เพื่อพัฒนาเครื่องมือการดำเนินงานการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา

ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูวิชาการ จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ประโยชน์และความสอดคล้องระหว่างรูปแบบกับแผนการดำเนินงานของรูปแบบ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และร้อยละ ผลการวิจัยพบว่า 1) การศึกษาสภาพการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการอยู่ใน ระดับมากที่สุดทั้ง 5 ด้าน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการพัฒนา และใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการการศึกษา ส่วนปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ปัญหาการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับน้อย โดยด้านที่มีปัญหา มากที่สุดคือ ด้านการนิเทศการศึกษา 2) เพื่อนำเสนอรูปแบบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 ประกอบด้วย หลักการ จุดมุ่งหมาย กลไกการดำเนินการ การดำเนินการการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงาน วิชาการ การประเมินผล และเงื่อนไขความสำเร็จ โดยค่าเฉลี่ยความเหมาะสมและความเป็นไปได้ โดยค่าเฉลี่ยความเหมาะสม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับความเป็นไปได้ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก การนำไปใช้ประโยชน์อยู่ในระดับ ปานกลาง และ ความสอดคล้องกับการดำเนินการ อยู่ในระดับมาก 3) เพื่อพัฒนาเครื่องมือการดำเนินการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 โดยภาพรวมความคิดเห็น ผู้บริหาร ครูวิชาการและครูผู้สอน เป็นผู้มีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการมีระดับความคิดเห็น ในระดับมาก โดยการปฏิบัติงาน ทั้งหมดอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าสูงสุดคือ ร่วมดำเนินการพัฒนาหลักสูตร ตามแผนที่วางไว้และ การดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายอย่างคุ้มค่า จะต้องมีการประเมินอย่างสม่ำเสมอ และด้านที่มีค่า น้อยที่สุดคือ ร่วมวางแผนการพัฒนาระบบเรียนรู้ตามแผนการพัฒนา เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบน พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นที่ไม่มีแตกต่างกันมาก ต่อรูปแบบการมีส่วนร่วมของครูในการ บริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4

บุษยพรรณ พันอะนันท์ (2558) ได้วิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 มีความมุ่งหมายดังนี้ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 2) เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยแบ่งตามระยะของ

การวิจัยครั้งนี้ ระยะเวลาที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการการบริหารงานวิชาการ แบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 กลุ่มตัวอย่างเป็นคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานจำนวน 216 คน โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ระยะเวลาที่ 2 แนวทางการบริหารงานวิชาการ แบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 กลุ่มเป้าหมาย เป็นผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วย แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์แบบกึ่ง โครงสร้าง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบันการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ ตามความคิดเห็นของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับ ปานกลางทุกด้าน 2) ปัญหาการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด 1 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้

ประภาศิริ คุณาคำ (2558) ได้วิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 นี้มีความมุ่งหมาย 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการของการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 2) เพื่อสร้างรูปแบบ การบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 การวิจัยมี 4 ระยะ ระยะเวลาที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการการบริหารงาน วิชาการแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 441 คน ผู้บริหารสถานศึกษา 55 คน หัวหน้ากลุ่มบริหารวิชาการ 55 คน และ ครูผู้สอน 331 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณ ค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และร้อยละ ระยะเวลาที่ 2 สัมภาษณ์ สถานศึกษาต้นแบบ จำนวน 3 โรง โดยแยกเป็นสถานศึกษาขนาดใหญ่ ขนาดกลางและขนาดเล็ก ประกอบด้วยผู้บริหาร โรงละ 1 คน หัวหน้างานบริหารวิชาการโรงละ 1 คน ครูผู้สอนโรงละ 1 คน รวม จำนวน 9 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ระยะเวลาที่ 3 ร่างรูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมี ส่วนร่วมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 โดยมีผู้วิจัยร่วม คือ ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าบริหารวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ร่วมกันสร้างรูปแบบและสนทนากลุ่ม ระยะเวลาที่ 4 ประเมินความสอดคล้องของกระบวนการพัฒนาและ

กิจกรรม แบบประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้และประโยชน์ของรูปแบบการบริหารงาน วิชาการแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 เครื่องมือที่ใช้เป็น แบบประเมินรูปแบบ สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน ผลการวิจัย ปรากฏ ดังนี้ 1. สภาพปัจจุบันการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2. สภาพปัญหาการบริหารงาน วิชาการแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง 3. รูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 มีกระบวนการพัฒนา 6 ขั้นตอน คือ (1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและกำหนดประเด็นในการพัฒนา (2) สร้างทีมงานและพัฒนา ศักยภาพทีมงาน (3) การวางแผนแบบมีส่วนร่วม (4) ดำเนินงานตามแผนและปรับปรุงพัฒนา (5) การประเมินผลและสรุป (6) แลกเปลี่ยนเรียนรู้

คงคา วงศ์อำมาตย์ (2558) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบ มีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 นี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาองค์ประกอบการบริหารจัดการงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับ สถานศึกษาขนาดเล็ก ศึกษาสภาพปัจจุบันการบริหารจัดการงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับ สถานศึกษาขนาดเล็ก และพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของ สถานศึกษาขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ดำเนินการวิจัย โดยใช้หลักการวิจัยและพัฒนา ดังนี้ ระยะเวลาที่ 1 ศึกษาองค์ประกอบของการบริหารงานวิชาการแบบมี ส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก ระยะเวลาที่ 2 ศึกษาสภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการ แบบมีส่วนร่วมสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก และระยะเวลาที่ 3 พัฒนาแนวทางการ บริหารจัดการงาน วิชาการแบบมีส่วนร่วม กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหาร 25 คน ครูวิชาการ 25 คน และคณะกรรมการ สถานศึกษา 225 คน ได้มาโดยการใช้เกณฑ์ร้อยละ 30 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม และแบบประเมินความเหมาะสมของแนวทางการบริหารจัดการงานวิชาการ แบบมีส่วนร่วม มีลักษณะแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง สถิติที่ใช้ในการ วิจัย ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยปรากฏดังนี้ 1. องค์ประกอบของ การบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก พบว่า มี 11 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) ด้านจัดการเรียนการสอน และการพัฒนากระบวนการ เรียนรู้ 3) ด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน 4) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษา 5) ด้านการพัฒนาสื่อนวัตกรรม และเทคโนโลยี เพื่อการศึกษา 6) ด้านการนิเทศการศึกษา 7) ด้านการแนะแนวการศึกษา 8) ด้านการพัฒนาระบบ การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 9) ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับ สถานศึกษาและองค์กรอื่น

10) ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ และ 11) ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กรหน่วยงานและสถาบันอื่น ที่จัดการศึกษา 2. สภาพปัจจุบัน การบริหารจัดการงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 โดยรวมพบว่าอยู่ในระดับปานกลาง จำแนกเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง 9 ด้าน ส่วนด้านการประสานความร่วมมือในการ พัฒนาวิชาการกับ สถานศึกษาและองค์กรอื่น และด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก

นิภาพร พินิจมนตรี (2563) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการ แบบมีส่วนร่วมสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 มีจุดมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของ การบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 2) พัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมสำหรับ สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 การ วิจัยแบ่งเป็น 2 ระยะ ดังนี้ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของ การบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 จำนวน 299 คน โดยใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบ แบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมี ส่วนร่วมสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการศึกษาแนวทาง ได้แก่ ผู้บริหาร สถานศึกษา หัวหน้างานวิชาการ ประธานกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 9 คน ซึ่งได้มาโดย วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการประเมินแนวทาง ได้แก่ รองผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์ จำนวน 5 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์และแบบประเมิน ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยปรากฏดังนี้ 1. สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการแบบ มีส่วนร่วมสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแต่ละองค์ประกอบ พบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ด้านการวัดผลและประเมินผล ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการแนะแนวการศึกษา และด้านการพัฒนาระบบคุณภาพ ภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยได้ดังนี้ลำดับที่ 1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ลำดับที่ 2 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ลำดับที่ 3

ด้านการการวัดผลและประเมินผล ลำดับที่ 4 มี ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3 ด้านคือด้านวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษา ด้านการแนะแนวการศึกษา และด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และลำดับที่ 7 ด้านการนิเทศการศึกษา 2. แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมสำหรับ สถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 มีทั้งสิ้น 7 องค์ประกอบ 29 แนวทาง ผลการ ประเมินแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมพบว่าโดยรวมและแต่ละ องค์ประกอบของ แนวทางมีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด

ชัยยุทธ บุญเต็ม (2564) ได้วิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการ บริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา อำเภอพิบูลมังหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และ ความต้องการจำเป็น และพัฒนาแนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนา คุณภาพการศึกษาอำเภอพิบูลมังหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 โดยการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และ ความต้องการจำเป็นการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา อำเภอพิบูลมังหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหาร จำนวน 37 คน รองผู้อำนวยการสถานศึกษา 1 คน ครู จำนวน 228 คน รวม 266 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยเทียบจำนวนประชากรทั้งหมดกับตารางสำเร็จรูปของ Krejcie และ Morgan และใช้เทคนิคการสุ่มแบบกลุ่ม ระยะที่ 2 เพื่อพัฒนาแนวทางการมีส่วนร่วม ในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา อำเภอพิบูลมังหาร สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานีเขต 3 แบ่งเป็น 4 ตอน คือ ตอนที่ 1 ศึกษาศูนย์พัฒนา คุณภาพการศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ด้านการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของ ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ประธานศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา จำนวน 2 คน กรรมการศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา จำนวน 2 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือก แบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) 2 ศูนย์ตอนที่ 2 ร่างแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์ พัฒนาคุณภาพการศึกษา ตอนที่ 3 การตรวจสอบยืนยันการพัฒนาแนวทางการมีส่วนร่วมในการ บริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยใช้เทคนิคการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 9 คน เลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ตอนที่ 4 การประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการมีส่วนร่วม ในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน เลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ได้แก่ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทาง สถิติที่ใช้ใน

การวิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและดัชนีความต้องการจำเป็น PNI ผลการวิจัยปรากฏ ดังนี้ 1. ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพพึงประสงค์ของการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ ของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา อำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุบลราชธานีเขต 3 สภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.56$, S.D. = 0.72) และสภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = 0.53) ค่าดัชนี PNI เท่ากับ 0.76 2. แนวการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพ การศึกษา อำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์3) ระบบกลไกดำเนินการ 4) วิธีดำเนินการ มี 5 ลักษณะ 4.1) การมีส่วนร่วมในการคิดและการตัดสินใจ 4.2) การมีส่วนร่วม ในการ วางแผน 4.3) การมีส่วนร่วมในการลงทุนและดำเนินการ 4.4) การมีส่วนร่วมในการมีส่วนร่วม ใน การติดตามและประเมินผล 4.5) การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์และผลกระทบ 5) เงื่อนไข ความสำเร็จ ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทาง พบว่า แนวทางมีความ เหมาะสมใน ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.69$, S.D. = 0.40) และมีความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.66$, S.D. = 0.47)

งานวิจัยต่างประเทศ

Gold (2000) ได้ศึกษาการเข้ามามีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาระดับโรงเรียน มัธยมศึกษาโดยเน้นการให้ความร่วมมือระหว่างชุมชนผู้ปกครองและนักการศึกษา ซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่ง ของการปฏิรูปการศึกษาในรัฐฟิลาเดลเฟีย ผลการศึกษาพบว่า การจัดการของชุมชนเป็นสื่อกลาง ระหว่างผู้ปกครอง ครอบครัวกับโรงเรียน เพื่อเป้าหมายในการเสริมสร้างการอ่านออก เขียนได้และ การเรียนรู้ให้สอดคล้องกับชุมชน ทำให้ผู้ปกครองได้รับความรู้เกี่ยวกับชุมชน ดังนั้นการสร้างหุ้นส่วน และความร่วมมือระหว่างผู้ปกครองนักศึกษทำให้เกิดทรัพยากรที่มีคุณค่าทั้งในด้านสังคม และวัฒนธรรมให้แก่โรงเรียน

Brophy (2006) ได้ศึกษาถึงการปฏิบัติงานในการพัฒนางานบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนประถมศึกษา เมืองฮาร์ทฟอร์ด ประเทศสหรัฐอเมริกา ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาที่พบมากที่สุด ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา คือ ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี ทางการศึกษา เป็นเพราะว่าครูมีงานในหน้าที่หลายอย่างนอกเหนือจากการสอนมีเวลาที่จะเตรียม จัดทำสื่อ น้อยและไม่มีความชำนาญเรื่องจัดหาสื่อในคอมพิวเตอร์

Higuera (2009) ได้ศึกษาแนวทางการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานด้านการเงินและ การบริหารงานโรงเรียนของคณะกรรมการสถานศึกษาในโรงเรียนประจำรัฐนิวยอร์ก ซึ่งมีระบบ การบริหารงบประมาณที่ผ่านการตรวจประเมินและไม่ผ่านการตรวจประเมิน โดยมีวัตถุประสงค์ของ การวิจัยครั้งนี้คือ เพื่อศึกษาเปรียบเทียบแนวทางการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานด้านการเงินและ

การบริหารงานโรงเรียนของคณะกรรมการสถานศึกษาในโรงเรียนประจำรัฐนิวยอร์ก ซึ่งมีระบบการบริหารงบประมาณไม่ผ่านการตรวจประเมินในช่วงระหว่างปี 2006 ถึงปี 2009 กับโรงเรียนที่มีระบบการบริหารงบประมาณที่ผ่านการตรวจประเมินในแต่ละปี โดยรวบรวมข้อมูลและจับคู่รายชื่อโรงเรียนซึ่งมีระบบการบริหารงบประมาณที่ผ่านการตรวจประเมินและไม่ได้ผ่านการตรวจประเมิน จากทำเนียบของสำนักงานการศึกษาประจำรัฐนิวยอร์ก ในส่วนของการศึกษาแนวทางการปฏิบัติงานด้านการเงิน ประกอบด้วย ขอบเขตหน้าที่ในการวางแผนทางการเงิน การบริหารจัดการทางการเงิน และการทำนายปรากฏการณ์ทางการเงินของโรงเรียน ขณะที่ในส่วนของการศึกษาแนวทางการปฏิบัติงานด้านการบริหารงานโรงเรียน ประกอบด้วย ขอบเขตหน้าที่ในการกำหนดกรอบนโยบาย ภาวะความเป็นผู้นำและการพัฒนากรอบการทำงานของคณะกรรมการสถานศึกษาเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลสำหรับ การวิจัยครั้งนี้คือแบบสอบถามซึ่งได้รับการพัฒนาขึ้นตามงานวิจัยของ Grucci (2003) Eisenberg (2004) Burak (2006) และ Chen (2007) แบบสอบถามการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 6 ข้อ และข้อคำถามแบบประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนว Likert Scale จำนวน 44 ข้อ ผลการวิจัยพบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญระหว่างทางการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานด้านการเงินและการบริหารงานโรงเรียนของคณะกรรมการสถานศึกษาในโรงเรียน ซึ่งมีระบบการบริหารงบประมาณที่ผ่านการตรวจประเมินและไม่ได้ผ่านการตรวจประเมิน และพบว่าค่าคะแนนเฉลี่ยในส่วนของการปฏิบัติงานด้านการเงินของโรงเรียน ซึ่งมีระบบการบริหารงบประมาณที่ผ่านการตรวจประเมินมีค่าคะแนนที่สูงกว่าค่าคะแนนเฉลี่ยการปฏิบัติงานด้านการเงินของโรงเรียน ซึ่งมีระบบการบริหารงบประมาณไม่ผ่านการตรวจประเมินนอกจากนี้ยังพบว่า ค่าคะแนนในส่วนของการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานด้านการบริหารงานโรงเรียนของคณะกรรมการสถานศึกษาในขอบเขตหน้าที่ด้านการกำหนดกรอบนโยบายในโรงเรียน ซึ่งมีระบบการบริหารงบประมาณที่ผ่านการตรวจประเมินมีค่าคะแนนที่สูงกว่าค่าคะแนนของโรงเรียน ซึ่งมีระบบการบริหารงบประมาณไม่ผ่านการตรวจประเมินอย่างมีนัยสำคัญ แต่ไม่พบว่ามี ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ระหว่างโรงเรียนซึ่งมีระบบการบริหารงบประมาณที่ผ่านการตรวจประเมินและไม่ได้ผ่านการตรวจประเมิน ในส่วนของปัจจัยด้านภาวะความเป็นผู้นำและการพัฒนากรอบการทำงานของคณะกรรมการสถานศึกษา นอกจากนี้ผลการวิจัยยังพบว่า มีความสัมพันธ์กันระหว่างตัวแปรด้านประชากรของคณะกรรมการสถานศึกษากับจำนวนปีของประสบการณ์ในการปฏิบัติงานในโรงเรียน ซึ่งมีระบบการบริหารงบประมาณที่ผ่านการตรวจประเมินและไม่ได้ผ่านการตรวจประเมิน กล่าวคือ โรงเรียนซึ่งมีระบบการบริหารงบประมาณที่ผ่านการตรวจประเมินมีแนวโน้มว่าคณะกรรมการสถานศึกษาน่าจะมีจำนวนปีของประสบการณ์ในการเป็นคณะกรรมการสถานศึกษา มากกว่าขณะที่โรงเรียนซึ่งมีระบบการบริหารงบประมาณไม่ผ่านการตรวจประเมินมีแนวโน้มว่าคณะกรรมการสถานศึกษาน่าจะมีจำนวนปีของประสบการณ์ในการเป็นคณะกรรมการสถานศึกษา

น้อยกว่า ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า ปัจจัยที่ใช้ในการพยากรณ์ว่าระบบบริหารงบประมาณของโรงเรียน จะผ่านหรือไม่ผ่านการตรวจประเมินหรือไม่ก็คือกรอบหน้าที่ ด้านการมีส่วนร่วมในการบริหารงาน ด้านการเงินของคณะกรรมการสถานศึกษาและจำนวนปีของ ประสบการณ์ในการเป็นคณะกรรมการ สถานศึกษา

จากการศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ พบว่า การบริหารงาน วิชาการเป็นงานที่จำเป็นและสำคัญอย่างยิ่งของการจัดการศึกษาและที่สำคัญคือ จะต้องได้รับความ ร่วมมือระหว่างผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนา คุณภาพผู้เรียน ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาวิจัยที่เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ โดยมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา เพื่อให้ได้ แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครู ในสถานศึกษา

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครู
ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต เป็นการวิจัยแบบ
ผสมผสาน (Mixed Methods Research Design) ผู้วิจัยได้กำหนดระยะดำเนินการวิจัยออกเป็น
2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของ
การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1

ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม
ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการพัฒนา
แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1

1. ขั้นตอนดำเนินการวิจัย

1.1 ศึกษาและสังเคราะห์จากเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี หลักการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
กับการบริหารงานวิชาการตามแนวทางของการบริหารแบบมีส่วนร่วม เพื่อสังเคราะห์สร้างกรอบ
แนวคิดในการสร้างแบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์

1.2 จัดทำแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของ
การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 เพื่อเก็บข้อมูล

1.3 นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนทั้งหมดมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบและ
นำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์

1.4 นำผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของ
การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 มาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความต้องการจำเป็น
($PNI_{modified}$) และจัดลำดับความต้องการจำเป็น

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 โดยแยกเป็นผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 198 คน ครูผู้สอน
จำนวน 1,490 คน รวมทั้งหมด จำนวน 1,688 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ซึ่งผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางกำหนด
ขนาดของ Krejcie และ Morgan แล้วทำการเทียบตาราง ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 312 คน
ใช้การสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.2.1 ใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)
โดยใช้ขนาดโรงเรียนเป็นชั้นในการสุ่ม จากนั้นกำหนดสัดส่วนตามจำนวนประชากร จึงได้มาซึ่งกลุ่ม
ตัวอย่าง จำแนกได้ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 93 คน ครูผู้สอนจำนวน 219 คน รวม 312 คน
ดังตาราง

ตาราง 4 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ขนาดสถานศึกษา	ประชากร		กลุ่มตัวอย่าง	
	ผู้บริหาร	ครูผู้สอน	ผู้บริหาร	ครูผู้สอน
ขนาดเล็ก	124	449	65	66
ขนาดกลาง	71	892	25	110
ขนาดใหญ่	2	76	2	21
ขนาดใหญ่พิเศษ	1	73	1	22
รวม	198	1490	93	219
รวมทั้งหมด	1688		312	

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 มีลักษณะ 2 ตอน ดังนี้

3.1.1 ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ (Check list)

3.1.2 ตอนที่ 2 แบบสอบถามสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 มีองค์ประกอบ 7 ด้าน ดังนี้

1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	จำนวน 8 ข้อ
2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้	จำนวน 8 ข้อ
3) การวัดประเมินผล	จำนวน 8 ข้อ
4) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	จำนวน 8 ข้อ
5) การนิเทศการศึกษา	จำนวน 8 ข้อ
6) การแนะแนวการศึกษา	จำนวน 8 ข้อ
7) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	จำนวน 8 ข้อ

ลักษณะแบบสอบถามมีตัวเลือกมาตราส่วนประมาณค่า 5 ตัวเลือก ตามแนวคิดของลิเคอร์ท โดยกำหนดความหมายของคะแนนแต่ละข้อดังนี้

ระดับ 5 คะแนน หมายถึง มีระดับการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม
ในสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 คะแนน หมายถึง มีระดับการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม
ในสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 คะแนน หมายถึง มีระดับการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม
ในสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 คะแนน หมายถึง มีระดับการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม
ในสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 คะแนน หมายถึง มีระดับการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม
ในสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับน้อยที่สุด

4. การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ของ
แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการ
แบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู
เขต 1 โดยมีวิธีการดังนี้

4.1 ศึกษาและสังเคราะห์จากเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี หลักการและงานวิจัย
ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการตามแนวทางของการบริหารแบบมีส่วนร่วม

4.2 กำหนดกรอบแนวคิดของการวิจัย ปัญหา ปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ
สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูและศึกษา
แนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

4.3 กำหนดรูปแบบของแบบสอบถาม ประกอบด้วย ส่วนข้อมูลทั่วไปของ
ผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจรายการ (Check list) ส่วนสภาพปัจจุบันและ
สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครู มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วน
ประมาณค่า 5 ตัวเลือก (Rating Scale) มี 5 ระดับ

4.4 สร้างแบบสอบถามฉบับร่าง ตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมและครอบคลุม
รายการที่ต้องการวัด รวมถึงภาษาที่ใช้ให้ชัดเจน

4.5 นำแบบสอบถามฉบับร่างเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบ
ความถูกต้องเหมาะสมของคำถาม แล้วแก้ไขปรับปรุงตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เสนอแนะ

4.6 นำเครื่องมือแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแล้วจากข้อเสนอแนะของอาจารย์
ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไปเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา (Content

Validity) ด้วยวิธีการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) และใช้เกณฑ์คะแนนดังนี้

ให้คะแนน +1 หมายถึง มีความสอดคล้องกัน

ให้คะแนน 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่ามีความสอดคล้องกัน

ให้คะแนน -1 หมายถึง ไม่มีความสอดคล้องกัน

ดังนี้

โดยในการตรวจสอบจะให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ซึ่งมีเกณฑ์คุณสมบัติ

จำนวน 1 ท่าน

1. ผู้บริหารสถานศึกษา มีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ จำนวน 2 ท่าน
2. ศึกษานิเทศก์ มีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ จำนวน 1 ท่าน
3. ข้าราชการครู มีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ จำนวน 1 ท่าน
4. อาจารย์มหาวิทยาลัย สาขาการบริหารและพัฒนการศึกษา

ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ในการตรวจหาคุณภาพแบบสอบถาม ได้แก่

1. พ.จ.อ.ชาตรี ประวิทย์ วุฒิสึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (บริหารการศึกษา) ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโคกกลางโนนงาม วิทยฐานะ ชำนาญการพิเศษ
2. นายภูษิตศักดิ์ สุกเหลือง วุฒิสึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (บริหารการศึกษา) ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านกองแปมหนองสวรรค์ วิทยฐานะ ชำนาญการพิเศษ
3. นายชัยสิทธิ์ คำภู วุฒิการศึกษามหาบัณฑิต (การประถมศึกษา) ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ วิทยฐานะ ชำนาญการพิเศษ
4. นางสาวยุภาพร สีหานาท วุฒิสึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (บริหารการศึกษา) ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ชำนาญการพิเศษ
5. รองศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒน์ จุลสุวรรณ วุฒิการศึกษาดุสิตบัณฑิต (การบริหารและพัฒนการศึกษา) ตำแหน่ง อาจารย์มหาวิทยาลัย

4.7 คัดเลือกแบบสอบถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) ตั้งแต่ระดับ 0.5 ขึ้นไป ซึ่งพบว่าค่าดัชนีความสอดคล้องโดยรวมทั้งฉบับเท่ากับ 0.9 จึงนำไปทดลองใช้ (Try out) เพื่อหาคุณภาพของแบบสอบถาม โดยการนำไปทดลองใช้กับผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนที่เป็นกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 จำนวน 30 คน

4.8 นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้มาหาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม (Item Total Correlation) และเลือกข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป พบว่า

มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อของสภาพปัจจุบันระหว่าง 0.42 ถึง 0.88 และค่าอำนาจจำแนกรายข้อของสภาพที่พึงประสงค์ระหว่าง 0.74 ถึง 0.93

4.9 นำแบบสอบถามที่มีค่าอำนาจจำแนกตามเกณฑ์ไปตรวจสอบค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ทั้งฉบับตามวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) โดยกำหนดเกณฑ์ตั้งแต่ระดับ 0.70 ขึ้นไป พบว่า สภาพปัจจุบันมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.95 และสภาพที่พึงประสงค์มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.98

4.10 จัดพิมพ์แบบสอบถามเป็นฉบับจริง เพื่อใช้ในการเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

5.1 ผู้วิจัยทำหนังสือถึงคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคามเพื่อทำหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลในสถานศึกษา

5.2 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความอนุเคราะห์ร่วมมือในการตอบแบบสอบถามไปยังสถานศึกษา แล้วนัดหมายวิธีการส่งคืนแบบสอบถาม

6. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 การจัดกระทำข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

6.1.1 ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืน

6.1.2 กำหนดรหัส ให้คะแนน และบันทึกในคอมพิวเตอร์

6.2 การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

6.2.1 แบบสอบถามตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ใช้การวิเคราะห์หาค่าความถี่ และค่าร้อยละ

6.2.2 แบบสอบถามตอนที่ 2 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานองบัวลำภู เขต 1 ใช้การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ และเทียบตามเกณฑ์แปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้

4.51-5.00 หมายถึง มีการปฏิบัติในสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด

3.51-4.50 หมายถึง มีการปฏิบัติในสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก

2.51-3.50 หมายถึง มีการปฏิบัติในสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับปานกลาง

1.51-2.50 หมายถึง มีการปฏิบัติในสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับน้อย

1.00-1.50 หมายถึง มีการปฏิบัติในสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึง
ประสงค์อยู่ในระดับน้อยที่สุด

6.2.3 วิเคราะห์จัดลำดับตามความต้องการจำเป็นโดยนำค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบัน
และสภาพที่พึงประสงค์มาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความต้องการจำเป็นและจัดลำดับความสำคัญ
ความต้องการจำเป็น

7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

7.1 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่

7.1.1 การหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item–Objective Congruence :
IOC)

7.1.2 การหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อด้วยวิธี Item Total Correlation

7.1.3 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา
(Alpha Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach)

7.2 สถิติพื้นฐาน ได้แก่

7.2.1 ร้อยละ (Percentage)

7.2.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)

7.2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

7.2.4 ดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI_{modified})

**ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1**

ตอนที่ 1 ศึกษาโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ด้านการบริหารงาน
วิชาการหรือด้านการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1

1. ขั้นตอนดำเนินการวิจัย

1.1 ผู้วิจัยนำข้อมูลสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็น
จากระยะที่ 1 มาสรุป วิเคราะห์ และศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการหรือด้านการมีส่วนร่วม
ในการบริหารงานวิชาการ จากสถานศึกษาที่มีแนวทางปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ได้โรงเรียนที่จะ
ศึกษาจำนวน 3 โรงเรียน โดยกำหนดคุณสมบัติของโรงเรียนที่จะนำมาเป็นกรณีศึกษาสถานศึกษาที่มี
แนวปฏิบัติที่ดี ดังนี้

1.1.1 เป็นโรงเรียนที่มีค่าเฉลี่ยคะแนนการทดสอบระดับชาติ (O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สูงกว่าระดับประเทศ

1.1.2 เป็นโรงเรียนที่ได้รับรางวัลผลงานแนวทางการปฏิบัติที่ดี (Best Practice) หรือมีผลงานดีเด่นเชิงประจักษ์ในด้านวิชาการ

1.2 นำข้อมูลจากการศึกษา วิเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ความต้องการจำเป็นมาสร้างแบบสัมภาษณ์ เพื่อใช้ศึกษา แนวทางการพัฒนาแนวทางการบริหารงาน วิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1

1.3 จัดพิมพ์แบบสัมภาษณ์เพื่อใช้ในการเก็บข้อมูลกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูล

1.4 ประเมินแนวทางแนวทางการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 โดยผู้ทรงคุณวุฒิ

2. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน จากสถานศึกษาที่มีแนวทางปฏิบัติที่ดีตามที่ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ จำนวน 6 ท่าน ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 3 ท่าน ครูผู้สอน จำนวน 3 ท่าน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ได้แก่

1. นางบุญตา งามวัฒนากุล วุฒิศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต (บริหารการศึกษา) ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนไทยรัฐวิทยา 81 (บ้านหนองภัยศุนย์) วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ

2. นางจินตนา บุญวิเทียน วุฒิศึกษาศาสตร์บัณฑิต (คณิตศาสตร์) ตำแหน่ง หัวหน้ากลุ่มบริหารวิชาการ วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ

3. นางอัญญารัตน์ ทาแก้ว วุฒิศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต (บริหารการศึกษา) ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหินลับศิลามงคล วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ

4. นางสาวเนรมิต วงษ์หาจักร วุฒิศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต (บริหารการศึกษา) ตำแหน่ง หัวหน้ากลุ่มบริหารวิชาการ วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ

5. นายทองฉันท ผดวัน วุฒิศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต (บริหารการศึกษา) ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองบัวโซม วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ

6. นายสายธาร ศักดา วุฒิศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต (บริหารการศึกษา) ตำแหน่ง หัวหน้ากลุ่มบริหารวิชาการ วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 แบบสัมภาษณ์แบบโครงสร้าง (Structured Interviews) สำหรับการศึกษา แนวทางการปฏิบัติที่ดี (Best Practice) สร้างจากการศึกษาองค์ประกอบและตัวชี้วัดของการบริหารงาน

วิชาการแบบมีส่วนร่วมโดยใช้กรอบแนวคิดของการวิจัย และการวิเคราะห์ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น มาสร้างแบบสัมภาษณ์

4. การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

4.1 ผู้วิจัยได้นำเนืงการสร้างแบบสัมภาษณ์การพัฒนาแนวทางการบริหารงาน วิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา หนองบัวลำภู เขต 1 โดยมีวิธีการดังนี้

4.1.1 ศึกษาเอกสารและสร้างแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง

4.1.2 วิเคราะห์ข้อมูลจากความต้องการจำเป็นของการพัฒนาแนวทางการบริหารงาน วิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 โดยเลือกจากความต้องการจำเป็นมากที่สุดในแต่ละด้าน

4.1.3 ตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมของแบบสัมภาษณ์กับอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์

4.1.4 นำแบบสัมภาษณ์ที่เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไปเสนอให้ ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน (ชุดเดิม) ตรวจสอบความสอดคล้อง

4.1.5 ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

4.1.6 จัดพิมพ์แบบสัมภาษณ์เพื่อใช้ในการเก็บข้อมูลกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูล

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

5.1 ผู้วิจัยทำหนังสือถึงคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อทำหนังสือ ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์และการสังเกตในสถานศึกษาจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูล โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

5.2 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความอนุเคราะห์ร่วมมือในการเก็บข้อมูล โดยการสัมภาษณ์และการสังเกตในสถานศึกษาจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูล พร้อมนัดหมายวัน เวลา สถานที่ในการเก็บข้อมูล

6. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 การจัดกระทำข้อมูล

6.1.1 ผู้วิจัยนำข้อมูลจากกาสัมภาษณ์ทั้งหมดมาดำเนินการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วสรุปเป็นใจความสำคัญและนำเสนอในลักษณะความเรียงเชิงพรรณนา วิเคราะห์

6.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

6.2.1 ผู้วิจัยเรียบเรียงข้อมูล สังเคราะห์ข้อมูล แล้วจัดทำสรุปโดยการจัดลำดับตามความต้องการจำเป็นแต่ละด้านของแนวทางการบริหารงานวิชาการตามแนวทางของการบริหารแบบมีส่วนร่วม นำเสนอข้อมูลโดยการพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis)

7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

การหาดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence : IOC)

ตอนที่ 2 ร่างแนวทางการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1

1. ขั้นตอนดำเนินการวิจัย

1.1 ผู้วิจัยศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลจาก สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ความต้องการจำเป็น แนวทางการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 จากสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ด้านการบริหารงานวิชาการหรือด้านการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ

1.2 ผู้วิจัยนำข้อมูลมาเพื่อร่าง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1

ตอนที่ 3 การประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน โดยเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

1. ขั้นตอนดำเนินการวิจัย

1.1 ผู้วิจัยนำร่าง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 มาตรวจสอบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ โดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน โดยเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ

2.1 ผู้ทรงคุณวุฒิ ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษานิเทศก์ และครูผู้สอน จำนวน 5 ท่าน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยกำหนดคุณสมบัติดังนี้

2.1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 3 ท่าน

2.1.2 ศึกษานิเทศก์ จำนวน 1 ท่าน

2.1.3 ครูผู้สอน จำนวน 1 ท่าน

ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน ได้แก่

1. นายพนมไพโร อาจจันดา วุฒิสึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน) ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองผือราษฎร์บำรุง วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ
2. นายพรชัย จิตเจริญ วุฒิสึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (บริหารการศึกษา) ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองปลาขาว วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ
3. นางสาวธารินี สุเพ็งคำ วุฒิสึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (บริหารการศึกษา) ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านดอนยานาง วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ
4. นางสาวปิยะพร ประภูชะกา วุฒิปรัชญาดุษฎีบัณฑิต การบริหารการศึกษา ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ
5. นางไผณา นาพันดอง วุฒิสึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน) ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 สร้างจากการศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์จากทฤษฎี งานวิจัย และสาระสำคัญเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการตามแนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วม มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ของลิเคิร์ต (Likert) ดังนี้

แบบสอบถามความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

4. การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถามความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 โดยมีวิธีการดังนี้

4.1 ศึกษาเอกสารและสร้างแบบประเมิน และพัฒนาแนวทาง

4.2 ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบสอบถามความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

4.3 ตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมของแบบสอบถามความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

4.4 นำแบบสอบถามความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา กับที่เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไปเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน (ชุดเดิม) เพื่อพิจารณาและให้คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไข

4.5 ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

4.6 จัดพิมพ์แบบสอบถามความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา เพื่อใช้ในการเก็บข้อมูลกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูล

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

5.1 ผู้วิจัยทำหนังสือถึงคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคามเพื่อทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิ โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

5.2 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความอนุเคราะห์ร่วมมือในการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา พร้อมนัดหมายวัน เวลา สถานที่ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ทรงคุณวุฒิ

6. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 การจัดกระทำข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

6.1.1 ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืน

6.1.2 กำหนดรหัส ให้คะแนน และบันทึกในคอมพิวเตอร์

6.2 การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

6.2.1 แบบสอบถามตอนที่ 1 แบบสอบถามความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ใช้การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ และเทียบตามเกณฑ์แปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้

4.51-5.00 หมายถึง มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้
ในระดับมากที่สุด

3.51-4.50 หมายถึง มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้
ในระดับมาก

2.51-3.50 หมายถึง มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้
ในระดับปานกลาง

1.51-2.50 หมายถึง มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้
ในระดับน้อย

1.00-1.50 หมายถึง มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้
ในระดับน้อยที่สุด

6.2.2 จัดทำสรุปผลการวิเคราะห์ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ
การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1

7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

7.1 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

7.1.1 การหาดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence :
IOC)

7.1.2 การหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อด้วยวิธี Item Total Correlation

7.1.3 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา
(Alpha Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach)

7.2 สถิติพื้นฐาน

7.2.1 ร้อยละ (Percentage)

7.2.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)

7.2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

พหุ ประถมศึกษา

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการ แบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 มีลำดับการนำเสนอ ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

$\bar{X}$	แทน ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
N	แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
D	แทน ค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน
I	แทน ค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์
$PNI_{modified}$	แทน ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น

ลำดับขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

ระยะที่ 1 การวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1

ระยะที่ 2 การวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ระยะที่ 1 การวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์สภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามของการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1

ตาราง 5 แสดงจำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
ตำแหน่งหน้าที่		
ผู้บริหารสถานศึกษา	93	29.8
ครู	219	70.2
รวม	312	100
ระดับการศึกษา		
ปริญญาตรี	192	61.5
ปริญญาโท	119	38.1
ปริญญาเอก	1	0.3
รวม	312	100
ประสบการณ์การทำงาน		
น้อยกว่า 5 ปี	84	26.9
ระหว่าง 5 – 10 ปี	162	51.9
มากกว่า 10 ปี	66	21.2
รวม	312	100

จากตาราง 5 พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 312 คน มีตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 29.8 ตำแหน่งครู จำนวน 219 คน คิดเป็นร้อยละ 70.2 ระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 192 คน คิดเป็นร้อยละ 61.5 ระดับปริญญาโท จำนวน 119 คน

คิดเป็นร้อยละ 38.1 ปริญญาเอก จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.3 ประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 5 ปี จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 26.9 ประสบการณ์การทำงานระหว่าง 5 – 10 ปี จำนวน 162 คน คิดเป็นร้อยละ 51.9 และประสบการณ์การทำงานมากกว่า 10 ปี จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 21.2

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1

ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1

ด้าน	การบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			ความต้องการจำเป็น	
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$PNI_{modified} (I-D)/D$	แปลผล
1	การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	3.38	0.79	ปานกลาง	4.33	0.71	มาก	0.28	7
2	การพัฒนากระบวนการเรียนรู้	3.24	0.88	ปานกลาง	4.29	0.72	มาก	0.33	6
3	การวัดประเมินผล	3.01	0.85	ปานกลาง	4.29	0.77	มาก	0.43	3
4	การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	2.93	0.89	ปานกลาง	4.28	0.76	มาก	0.46	2
5	การนิเทศการศึกษา	3.20	0.86	ปานกลาง	4.31	0.75	มาก	0.35	5
6	การแนะแนวการศึกษา	3.03	0.85	ปานกลาง	4.26	0.78	มาก	0.40	4
7	การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	2.89	0.93	ปานกลาง	4.30	0.78	มาก	0.49	1
รวม		3.01	0.86	ปานกลาง	4.29	0.75	มาก	0.39	

จากตาราง 6 พบว่า สภาพปัจจุบันของแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 โดยรวมเท่ากับ 3.01 อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาแต่ละองค์ประกอบ พบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดประเมินผล การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การนิเทศการศึกษา การแนะแนวการศึกษา การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยได้ดังนี้ ลำดับที่ 1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.38$) ลำดับที่ 2 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.24$) ลำดับที่ 3 การนิเทศการศึกษา ($\bar{X} = 3.20$) ลำดับที่ 4 การแนะแนวการศึกษา ($\bar{X} = 3.03$) ลำดับที่ 5 การวัดประเมินผล ($\bar{X} = 3.01$) ลำดับที่ 6 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ($\bar{X} = 2.93$) และลำดับที่ 7 การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ($\bar{X} = 2.89$)

สภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 โดยรวมเท่ากับ 4.29 อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแต่ละองค์ประกอบ พบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดประเมินผล การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การนิเทศการศึกษา การแนะแนวการศึกษา การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยได้ดังนี้ ลำดับที่ 1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.33$) ลำดับที่ 2 การนิเทศการศึกษา ($\bar{X} = 4.31$) ลำดับที่ 3 การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.30$) ลำดับที่ 4 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.29$) ลำดับที่ 5 การวัดประเมินผล ($\bar{X} = 4.29$) ลำดับที่ 6 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ($\bar{X} = 4.28$) ลำดับที่ 7 การแนะแนวการศึกษา ($\bar{X} = 4.26$)

ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 โดยรวมเท่ากับ 0.39 เรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปน้อยได้ดังนี้ ลำดับที่ 1 การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ($PNI_{\text{modified}} = 0.49$) ลำดับที่ 2 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ($PNI_{\text{modified}} = 0.46$) ลำดับที่ 3 การวัดประเมินผล ($PNI_{\text{modified}} = 0.43$) ลำดับที่ 4 การแนะแนวการศึกษา ($PNI_{\text{modified}} = 0.40$) ลำดับที่ 5 การนิเทศการศึกษา ($PNI_{\text{modified}} = 0.35$) ลำดับที่ 6 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ($PNI_{\text{modified}} = 0.33$) ลำดับที่ 7 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ($PNI_{\text{modified}} = 0.28$)

ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการ
จำเป็นขององค์ประกอบการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูใน
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1
ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

ด้าน	การพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษา	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			ความต้องการจำเป็น	
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	PNI_{modified} (I-D)/D	แปล ผล
1	ครูมีส่วนร่วมในการ วิเคราะห์หลักสูตร เพื่อกำหนดจุดเน้นของ หลักสูตรสถานศึกษา	3.35	.775	ปานกลาง	4.45	.702	มาก	0.32	2
2	ครูมีส่วนร่วมในการแบ่ง บทบาทหน้าที่และ ผู้รับผิดชอบในการพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษา	3.40	.639	ปานกลาง	4.35	.783	มาก	0.28	3
3	ครูมีส่วนร่วมในการ ปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ ที่ได้รับมอบหมาย	3.50	.810	ปานกลาง	4.24	.701	มาก	0.21	7
4	ครูมีส่วนร่วมในการ ดำเนินการพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษา	3.56	.687	มาก	4.38	.733	มาก	0.23	5
5	ครูมีส่วนร่วมในการให้ ความเห็นชอบในการ พัฒนาหลักสูตร สถานศึกษา	3.44	.850	ปานกลาง	4.21	.665	มาก	0.22	3
6	ครูมีส่วนร่วมในการได้รับ บำเหน็จความชอบจาก งานพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษา	3.13	.864	ปานกลาง	4.57	.539	มากที่สุด	0.46	1

ตาราง 7 (ต่อ)

ด้าน	การพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษา	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			ความต้องการจำเป็น	
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	PNI_{modified} (I-D)/D	แปล ผล
7	ครูมีส่วนร่วมในการ ตรวจสอบ ติดตามและ ประเมินผล หลักสูตร สถานศึกษาและหลักสูตร ท้องถิ่น	3.41	.991	ปานกลาง	4.31	.815	มาก	0.26	4
8	ครูมีส่วนร่วมในการให้ ความเห็นในการพัฒนา หรือปรับปรุงหลักสูตร สถานศึกษาและหลักสูตร ท้องถิ่น	3.22	.709	ปานกลาง	4.13	.757	มาก	0.28	3
รวม		3.38	.790	ปานกลาง	4.33	0.711	มาก	0.28	

จากตาราง 7 พบว่า สภาพปัจจุบันของการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X} = 3.38$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ครูมีส่วนร่วมในการดำเนินการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.56$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ครูมีส่วนร่วมในการได้รับบ้ำเห็นใจความชอบจากงานพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.13$)

สภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ครูมีส่วนร่วมในการได้รับบ้ำเห็นใจความชอบจากงานพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.57$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ครูมีส่วนร่วมในการให้ความเห็นในการพัฒนาหรือปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาและหลักสูตรท้องถิ่น ($\bar{X} = 4.13$)

ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ด้านการพัฒนา

หลักสูตรสถานศึกษา โดยรวมเท่ากับ 0.28 นำมาเรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปน้อยดังนี้
 ข้อที่มีค่าความต้องการจำเป็นมากที่สุด คือ ครูมีส่วนร่วมในการได้รับบำเหน็จความชอบจากงาน
 พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ($PNI_{\text{modified}} = 0.46$) และข้อที่มีค่าความต้องการจำเป็นน้อยที่สุด คือ
 ครูมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ($PNI_{\text{modified}} = 0.21$)

ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการ
 จำเป็นขององค์ประกอบการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครู
 ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1
 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

ด้าน	การพัฒนากระบวนการ เรียนรู้	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			ความต้องการจำเป็น	
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	PNI_{modified} (I-D)/D	แปล ผล
1	ครูมีส่วนร่วมในการ วางแผนจัดทำแผนการ จัดการเรียนรู้ตามกลุ่ม สาระและหน่วยการ เรียนรู้	3.48	.860	ปานกลาง	4.24	.869	มาก	0.22	7
2	ครูมีส่วนร่วมในการแบ่ง บทบาทหน้าที่และ ผู้รับผิดชอบในการจัดทำ แผนการจัดการเรียนรู้	3.42	.928	ปานกลาง	4.25	.786	มาก	0.24	6
3	ครูมีส่วนร่วมในการ ปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ ที่ได้รับมอบหมาย	3.37	.880	ปานกลาง	4.40	.559	มาก	0.31	5
4	ครูมีส่วนร่วมในการ ดำเนินการจัดทำแผนการ จัดการเรียนรู้	3.32	.867	ปานกลาง	4.51	.704	มากที่สุด	0.36	2

ตาราง 8 (ต่อ)

ด้าน	การพัฒนากระบวนการเรียนรู้	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			ความต้องการจำเป็น	
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	PNI_{modified} (I-D)/D	แปลผล
5	ครูมีส่วนร่วมในการให้ความเห็นชอบในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้	3.26	.803	ปานกลาง	4.28	.732	มาก	0.31	5
6	ครูมีส่วนร่วมในการได้รับบ้ำเห็นใจความชอบจากการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้	3.18	.901	ปานกลาง	4.21	.683	มาก	0.32	4
7	ครูมีส่วนร่วมในการตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล แผนการจัดการเรียนรู้	3.06	.944	ปานกลาง	4.13	.798	มาก	0.35	3
8	ครูมีส่วนร่วมในการให้ความเห็นในการพัฒนาหรือปรับปรุงการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้	2.82	.859	ปานกลาง	4.29	.682	มาก	0.52	1
	รวม	3.24	0.88	ปานกลาง	4.29	.726	มาก	0.33	

จากตาราง 8 พบว่า สภาพปัจจุบันของการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X} = 3.24$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระและหน่วยการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.48$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ครูมีส่วนร่วมในการให้ความเห็นในการพัฒนาหรือปรับปรุงการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 2.82$)

สภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.29$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ครูมีส่วนร่วม

ในการดำเนินการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.51$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ครูมีส่วนร่วมในการตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล แผนการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.13$)

ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครู ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ด้านการพัฒนา กระบวนการเรียนรู้ โดยรวมเท่ากับ 0.33 นำมาเรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปน้อยดังนี้ ข้อที่มีค่าความต้องการจำเป็นมากที่สุด คือ ครูมีส่วนร่วมในการให้ความเห็นในการพัฒนาหรือ ปรับปรุงการจัดการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ($PNI_{\text{modified}} = 0.52$) และข้อที่มีค่าความต้องการจำเป็น น้อยที่สุด คือ ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระและ หน่วยการเรียนรู้ ($PNI_{\text{modified}} = 0.22$)

ตาราง 9 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการ จำเป็นขององค์ประกอบการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครู ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ด้านการวัดประเมินผล

ด้าน	การวัดประเมินผล	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			ความต้องการจำเป็น	
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	PNI_{modified} (I-D)/D	แปล ผล
1	ครูมีส่วนร่วมในการ กำหนด ระเบียบการวัด และประเมินผลของ สถานศึกษาตามหลักสูตร	2.76	.805	ปานกลาง	4.29	.751	มาก	0.55	1
2	ครูมีส่วนร่วมในการแบ่ง บทบาทหน้าที่และ ผู้รับผิดชอบในการวัด และประเมินผล	2.96	.963	ปานกลาง	4.38	.712	มาก	0.48	3
3	ครูมีส่วนร่วมในการ ปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ ที่ได้รับมอบหมาย	3.04	.962	ปานกลาง	4.26	.781	มาก	0.40	5

ตาราง 9 (ต่อ)

ด้าน	การวัดประเมินผล	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			ความต้องการจำเป็น	
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	PNI_{modified} (I-D)/D	แปลผล
4	ครูมีส่วนร่วมในการดำเนินการวัดและประเมินผล	3.22	.792	ปานกลาง	4.41	.746	มาก	0.37	7
5	ครูมีส่วนร่วมในการให้ความเห็นชอบในการวัดและประเมินผล	3.11	.852	ปานกลาง	4.28	.795	มาก	0.38	6
6	ครูมีส่วนร่วมในการได้รับบ้ำเหน็จความชอบจากการวัดและประเมินผล	2.87	.819	ปานกลาง	4.31	.792	มาก	0.50	2
7	ครูมีส่วนร่วมในการตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล การวัดและประเมินผล	3.17	.701	ปานกลาง	4.23	.796	มาก	0.33	8
8	ครูมีส่วนร่วมในการให้ความเห็นในการพัฒนาหรือปรับปรุงการวัดและประเมินผล	2.94	.969	ปานกลาง	4.20	.830	มาก	0.43	4
รวม		3.01	0.85	ปานกลาง	4.29	0.775	มาก	0.43	

จากตาราง 9 พบว่า สภาพปัจจุบันของการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ด้านการวัดประเมินผล โดยรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X} = 3.01$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ครูมีส่วนร่วมในการดำเนินการวัดและประเมินผล ($\bar{X} = 3.22$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ครูมีส่วนร่วมในการกำหนด ระเบียบการวัดและประเมินผลของสถานศึกษาตามหลักสูตร ($\bar{X} = 2.76$)

สภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ด้านการวัดประเมินผล โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.29$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ครูมีส่วนร่วมในการ

ดำเนินการวัดและประเมินผล ($\bar{X} = 4.41$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ครูมีส่วนร่วมในการให้ความเห็นในการพัฒนาหรือปรับปรุงการวัดและประเมินผล ($\bar{X} = 4.20$)

ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ด้านการวัดประเมินผล โดยรวมเท่ากับ 0.43 นำมาเรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปน้อยดังนี้ ข้อที่มีค่าความต้องการจำเป็นมากที่สุด คือ ครูมีส่วนร่วมในการกำหนด ระเบียบการวัดและประเมินผลของสถานศึกษาตามหลักสูตร ($PNI_{\text{modified}} = 0.55$) และข้อที่มีค่าความต้องการจำเป็นน้อยที่สุด คือ ครูมีส่วนร่วมในการตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล การวัดและประเมินผล ($PNI_{\text{modified}} = 0.33$)

ตาราง 10 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และ

ความต้องการจำเป็นขององค์ประกอบการพัฒนาแนวทางการบริหารงาน

วิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ด้าน	การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			ความต้องการจำเป็น	
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	PNI_{modified} (I-D)/D	แปลผล
1	ครูมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	2.84	.948	ปานกลาง	4.29	.817	มาก	0.51	2
2	ครูมีส่วนร่วมในการแบ่งบทบาทหน้าที่และผู้รับผิดชอบในการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	2.94	.825	ปานกลาง	4.28	.780	มาก	0.46	3
3	ครูมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	2.96	.913	ปานกลาง	4.21	.825	มาก	0.42	4

ตาราง 10 (ต่อ)

ด้าน	การวิจัยเพื่อพัฒนา คุณภาพการศึกษา	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			ความต้องการจำเป็น	
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	PNI_{modified} (I-D)/D	แปล ผล
4	ครูมีส่วนร่วมในการ ดำเนินการวิจัยเพื่อ พัฒนาคุณภาพการศึกษา	3.03	.874	ปานกลาง	4.24	.874	มาก	0.39	6
5	ครูมีส่วนร่วมในการให้ ความเห็นชอบในการวิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษา	2.92	.799	ปานกลาง	4.27	.829	มาก	0.46	3
6	ครูมีส่วนร่วมในการได้รับ บำเหน็จความชอบจาก การวิจัยเพื่อพัฒนา คุณภาพการศึกษา	2.70	.961	ปานกลาง	4.30	.611	มาก	0.59	1
7	ครูมีส่วนร่วมในการ ตรวจสอบ ติดตามและ ประเมินผล การวิจัยเพื่อ พัฒนาคุณภาพการศึกษา	3.07	.901	ปานกลาง	4.38	.610	มาก	0.42	4
8	ครูมีส่วนร่วมในการให้ ความเห็นในการพัฒนา หรือปรับปรุงการวิจัยเพื่อ พัฒนาคุณภาพการศึกษา	3.01	.709	ปานกลาง	4.25	.765	มาก	0.41	5
รวม		2.93	.899	ปานกลาง	4.28	.763	มาก	0.46	

จากตาราง 10 พบว่า สภาพปัจจุบันของการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X} = 2.93$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ครูมีส่วนร่วมในการตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ($\bar{X} = 3.07$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ครูมีส่วนร่วมในการได้รับบำเหน็จความชอบจากการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ($\bar{X} = 2.70$)

สภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครู ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ด้านการวิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.28$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ครูมีส่วนร่วมในการตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ($\bar{X} = 4.38$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ครูมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับ มอบหมาย ($\bar{X} = 4.21$)

ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครู ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ด้านการวิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยรวมเท่ากับ 0.46 นำมาเรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมาก ไปน้อยดังนี้ ข้อที่มีค่าความต้องการจำเป็นมากที่สุด คือ ครูมีส่วนร่วมในการได้รับบําเหน็จความชอบ จากการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ($PNI_{\text{modified}} = 0.59$) และข้อที่มีค่าความต้องการจำเป็น น้อยที่สุด คือ ครูมีส่วนร่วมในการดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ($PNI_{\text{modified}} = 0.39$)

ตาราง 11 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และ

ความต้องการจำเป็นขององค์ประกอบการพัฒนาแนวทางการบริหารงาน

วิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ด้านการนิเทศการศึกษา

ด้าน	การนิเทศการศึกษา	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			ความต้องการจำเป็น	
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	PNI_{modified} (I-D)/D	แปล ผล
1	ครูมีส่วนร่วมในการวางแผน กำหนด การนิเทศภายในสถานศึกษา ให้มีคุณภาพอย่างเป็นระบบ	3.23	.864	ปานกลาง	4.49	.671	มาก	0.39	3
2	ครูมีส่วนร่วมในการแบ่งบทบาทหน้าที่และ ผู้รับผิดชอบในการนิเทศการศึกษา	3.38	.855	ปานกลาง	4.37	.774	มาก	0.29	5

ตาราง 11 (ต่อ)

ด้าน	การนิเทศการศึกษา	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			ความต้องการจำเป็น	
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	PNI_{modified} (I-D)/D	แปลผล
3	ครูมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	3.26	.889	ปานกลาง	4.25	.864	มาก	0.30	4
4	ครูมีส่วนร่วมในการดำเนินการนิเทศการศึกษา	3.24	.861	ปานกลาง	4.22	.855	มาก	0.30	4
5	ครูมีส่วนร่วมในการให้ความเห็นชอบในการนิเทศการศึกษา	3.12	.982	ปานกลาง	4.38	.614	มาก	0.40	2
6	ครูมีส่วนร่วมในการได้รับบ้ำเห็นใจความชอบจากการนิเทศการศึกษา	3.03	.866	ปานกลาง	4.27	.748	มาก	0.41	1
7	ครูมีส่วนร่วมในการตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล การนิเทศการศึกษา	3.39	.761	ปานกลาง	4.41	.640	มาก	0.30	4
8	ครูมีส่วนร่วมในการให้ความเห็นในการพัฒนาหรือปรับปรุงการนิเทศการศึกษา	2.95	.818	ปานกลาง	4.12	.899	มาก	0.40	2
	รวม	3.2	.862	ปานกลาง	4.31	.758	มาก	0.35	

จากตาราง 11 พบว่า สภาพปัจจุบันของการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ด้านการนิเทศการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X} = 3.20$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ครูมีส่วนร่วมในการตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล การนิเทศการศึกษา ($\bar{X} = 3.39$) และข้อที่มี

ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ครูมีส่วนร่วมในการให้ความเห็นในการพัฒนาหรือปรับปรุงการนิเทศการศึกษา ($\bar{X} = 2.95$)

สภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ด้านการนิเทศการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ครูมีส่วนร่วมในการวางแผน กำหนด การนิเทศภายในสถานศึกษาให้มีคุณภาพอย่างเป็นระบบ ($\bar{X} = 4.49$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ครูมีส่วนร่วมในการให้ความเห็นในการพัฒนาหรือปรับปรุงการนิเทศการศึกษา ($\bar{X} = 4.12$)

ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ด้านการนิเทศการศึกษา โดยรวมเท่ากับ 0.35 นำมาเรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปน้อยดังนี้ ข้อที่มีค่าความต้องการจำเป็นมากที่สุด คือ ครูมีส่วนร่วมในการได้รับบ้ำเห็นใจความชอบจากการนิเทศการศึกษา ($PNI_{\text{modified}} = 0.41$) และข้อที่มีค่าความต้องการจำเป็นน้อยที่สุด คือ ครูมีส่วนร่วมในการแบ่งบทบาทหน้าที่และผู้รับผิดชอบในการนิเทศการศึกษา ($PNI_{\text{modified}} = 0.29$)

ตาราง 12 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และ ความต้องการจำเป็นขององค์ประกอบการพัฒนาแนวทางการบริหารงาน วิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ด้านการแนะแนวการศึกษา

ด้าน	การแนะแนวการศึกษา	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			ความต้องการจำเป็น	
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	PNI_{modified} (I-D)/D	แปลผล
1	ครูมีส่วนร่วมในการวางแผน กำหนด เป้าหมายของการแนะแนวการศึกษา	3.31	.839	ปานกลาง	4.48	.743	มาก	0.35	6

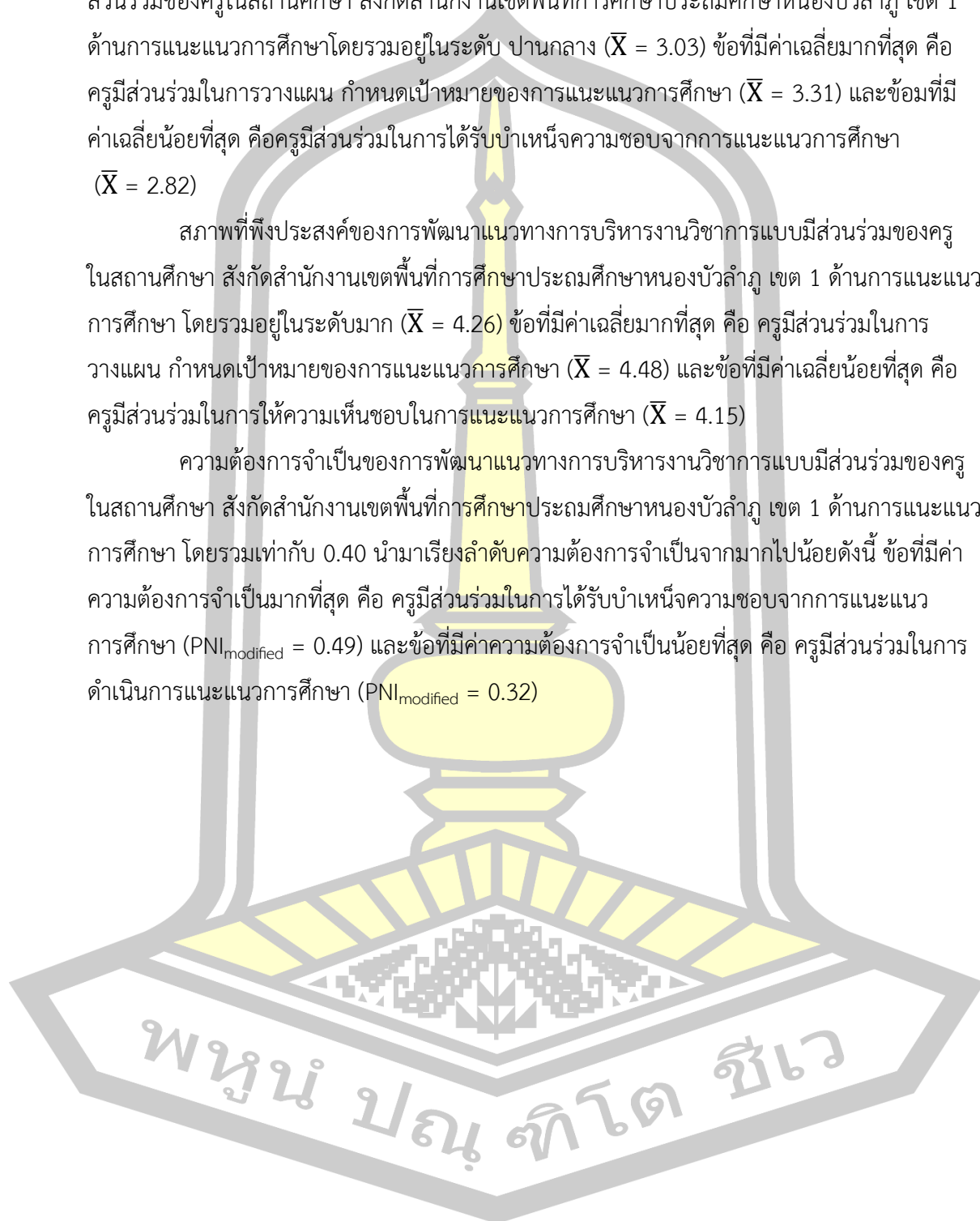
ตาราง 12 (ต่อ)

ด้าน	การแนะแนวการศึกษา	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			ความต้องการจำเป็น	
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	PNI_{modified} (I-D)/D	แปลผล
2	ครูมีส่วนร่วมในการแบ่งบทบาทหน้าที่และ ผู้รับผิดชอบในการแนะ แนวการศึกษา	2.81	.833	ปานกลาง	4.17	.827	มาก	0.48	2
3	ครูมีส่วนร่วมในการ ปฏิบัติตามบทบาท หน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	2.84	.819	ปานกลาง	4.18	.658	มาก	0.47	3
4	ครูมีส่วนร่วมในการ ดำเนินการแนะแนว การศึกษา	3.17	.985	ปานกลาง	4.20	.802	มาก	0.32	8
5	ครูมีส่วนร่วมในการให้ ความเห็นชอบในการ แนะแนวการศึกษา	2.97	.885	ปานกลาง	4.15	.885	มาก	0.39	4
6	ครูมีส่วนร่วมในการ ได้รับบ้ำเห็นใจความชอบ จากการแนะแนว การศึกษา	2.82	.890	ปานกลาง	4.20	.826	มาก	0.49	1
7	ครูมีส่วนร่วมในการ ตรวจสอบ ติดตามและ ประเมินผล การแนะ แนวการศึกษา	3.21	.775	ปานกลาง	4.42	.739	มาก	0.37	5
8	ครูมีส่วนร่วมในการให้ ความเห็นในการพัฒนา หรือปรับปรุงการแนะ แนวการศึกษา	3.18	.795	ปานกลาง	4.26	.811	มาก	0.34	7
รวม		3.03	0.852	ปานกลาง	4.26	0.786	มาก	0.40	

จากตาราง 12 พบว่า สภาพปัจจุบันของการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ด้านการแนะแนวการศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X} = 3.03$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ครูมีส่วนร่วมในการวางแผน กำหนดเป้าหมายของการแนะแนวการศึกษา ($\bar{X} = 3.31$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ครูมีส่วนร่วมในการได้รับบ้ำเหนืงความชอบจากการแนะแนวการศึกษา ($\bar{X} = 2.82$)

สภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ด้านการแนะแนวการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ครูมีส่วนร่วมในการวางแผน กำหนดเป้าหมายของการแนะแนวการศึกษา ($\bar{X} = 4.48$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ครูมีส่วนร่วมในการให้ความเห็นชอบในการแนะแนวการศึกษา ($\bar{X} = 4.15$)

ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ด้านการแนะแนวการศึกษา โดยรวมเท่ากับ 0.40 นำมาเรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปน้อยดังนี้ ข้อที่มีค่าความต้องการจำเป็นมากที่สุด คือ ครูมีส่วนร่วมในการได้รับบ้ำเหนืงความชอบจากการแนะแนวการศึกษา ($PNI_{\text{modified}} = 0.49$) และข้อที่มีค่าความต้องการจำเป็นน้อยที่สุด คือ ครูมีส่วนร่วมในการดำเนินการแนะแนวการศึกษา ($PNI_{\text{modified}} = 0.32$)

ตาราง 13 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และ ความต้องการจำเป็นขององค์ประกอบการพัฒนาแนวทางการบริหารงาน วิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา

ด้าน	การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			ความต้องการจำเป็น	
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$PNI_{\text{modified}} (I-D)/D$	แปลผล
1	ครูมีส่วนร่วมในการวางแผน กำหนดเป้าหมายของการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	2.94	.891	ปานกลาง	4.26	.817	มาก	0.45	6
2	ครูมีส่วนร่วมในการแบ่งบทบาทหน้าที่และผู้รับผิดชอบในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	2.80	.928	ปานกลาง	4.38	.639	มาก	0.56	2
3	ครูมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	2.89	.984	ปานกลาง	4.30	.813	มาก	0.48	4
4	ครูมีส่วนร่วมในการดำเนินการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	2.78	.961	ปานกลาง	4.51	.661	มากที่สุด	0.62	1
5	ครูมีส่วนร่วมในการให้ความเห็นชอบในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	2.88	.986	ปานกลาง	4.22	.877	มาก	0.47	5

ตาราง 13 (ต่อ)

ด้าน	การพัฒนาระบบ ประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			ความต้องการจำเป็น	
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	PNI_{modified} (I-D)/D	แปล ผล
6	ครูมีส่วนร่วมในการได้รับ บ้ำเห็นใจความชอบจาก การพัฒนาระบบประกัน คุณภาพภายใน สถานศึกษา	2.75	.901	ปานกลาง	4.17	.833	มาก	0.52	3
7	ครูมีส่วนร่วมในการ ตรวจสอบ ติดตามและ ประเมินผล การพัฒนา ระบบประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา	3.10	.891	ปานกลาง	4.30	.805	มาก	0.38	8
8	ครูมีส่วนร่วมในการให้ ความเห็นในการพัฒนา หรือปรับปรุงการพัฒนา ระบบประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา	3.00	.927	ปานกลาง	4.25	.803	มาก	0.41	7
รวม		2.89	.933	ปานกลาง	4.30	0.781	มาก	0.49	

จากตาราง 13 พบว่า สภาพปัจจุบันของการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X} = 2.89$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ครูมีส่วนร่วมในการตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.10$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ครูมีส่วนร่วมในการได้รับบ้ำเห็นใจความชอบจากการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ($\bar{X} = 2.75$)

สภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ครูมีส่วนร่วมในการดำเนินการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

($\bar{X} = 4.51$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ครูมีส่วนร่วมในการได้รับบ้ำเห้จความชอบจากการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.17$)

ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ด้านการพัฒนา ระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยรวมเท่ากับ 0.49 นำมาเรียงลำดับความต้องการจำเป็น จากมากไปน้อยดังนี้ ข้อที่มีค่าความต้องการจำเป็นมากที่สุด คือ ครูมีส่วนร่วมในการดำเนินการพัฒนา ระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ($PNI_{\text{modified}} = 0.62$) และข้อที่มีค่าความต้องการจำเป็น น้อยที่สุด คือ ครูมีส่วนร่วมในการตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล การพัฒนาระบบประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา ($PNI_{\text{modified}} = 0.38$)

ระยะที่ 2 การวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1

ตอนที่ 1 การศึกษาโรงเรียนที่มีแนวทางปฏิบัติที่ดี (Best Practice)

ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลสถานศึกษาตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และมีการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องในเรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ซึ่งประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 3 ท่าน หัวหน้ากลุ่มบริหารงานวิชาการ จำนวน 3 ท่าน รวมทั้งสิ้น 6 ท่าน จากสถานศึกษา 3 แห่ง โดยนำผลการศึกษาจากสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 มาเป็นกรอบในการสัมภาษณ์ โดยสถานศึกษาที่คัดเลือกได้ แก่

โรงเรียนไทยรัฐวิทยา 81 (บ้านหนองกัยศูนย์) อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู เป็นโรงเรียนขนาดกลาง ได้รับรางวัลโรงเรียนที่มีผลปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ด้านการขับเคลื่อนการจัดการเรียนรู้ด้วยสื่อเทคโนโลยี ปีการศึกษา 2565 และมีผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ค่าเฉลี่ยสูงกว่าระดับชาติ ปีการศึกษา 2565

โรงเรียนบ้านหินลับศิลามงคล อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู เป็นโรงเรียนขนาดกลาง ได้รับรางวัลโรงเรียนวิถีพุทธพระราชทานรุ่นที่ 4 ปีการศึกษา 2564 ได้รับรางวัลเหรียญทองในการแข่งขัน งานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ครั้งที่ 70 ระดับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปีการศึกษา 2565

โรงเรียนบ้านหนองบัวโสม อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู เป็นโรงเรียนขนาดกลาง เป็นโรงเรียนดีประจำตำบล ได้รับรางวัลเหรียญทองในการแข่งขัน งานศิลปหัตถกรรม

นักเรียน ครั้งที่ 70 ระดับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปีการศึกษา 2565 และมีผลการทดสอบระดับชาติ
ขั้นพื้นฐาน (O-NET) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ค่าเฉลี่ยสูงกว่าระดับชาติต่อเนื่องตั้งแต่ปีการศึกษา
2556 ถึง ปีการศึกษา 2565

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสัมภาษณ์เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมี
ส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1
จากผู้ให้ข้อมูล ผู้วิจัยสามารถสรุปประเด็นของแต่ละสถานศึกษาได้ โดยผู้วิจัยไม่ได้เรียงตามลำดับ
โรงเรียน และกำหนดชื่อในตารางใหม่ ตามปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 14 แสดงแนวทางการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1

ประเด็นสัมภาษณ์ตาม องค์ประกอบ	โรงเรียน 1	โรงเรียน 2	โรงเรียน 3
1. ด้านการพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษา	<ul style="list-style-type: none"> - ร่วมประชุมวางแผน กำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย ของการพัฒนา หลักสูตร - ร่วมกำหนดวัตถุประสงค์ การเรียนรู้และผลลัพธ์ที่ คาดหวัง โดยสอดคล้องกับ การศึกษาในปัจจุบัน - แต่งตั้งคณะกรรมการ พัฒนาหลักสูตร กำหนด หน้าที่ อำนาจและปฏิทิน การดำเนินการ - ประเมินการใช้หลักสูตร และปรับปรุงพัฒนาข้อดี ข้อด้อย 	<ul style="list-style-type: none"> - ร่วมสร้างและกำหนด วิสัยทัศน์ เป้าหมาย วัตถุประสงค์ของการ พัฒนาหลักสูตรให้ เหมาะสมและเข้าใจตรงกัน - แต่งตั้งคณะกรรมการ พัฒนาหลักสูตรเพื่อให้ครูมี หน้าที่และส่วนร่วมในการ พัฒนาหลักสูตร - นำข้อมูลการศึกษา วิเคราะห์ ประเมินผล หลักสูตรสถานศึกษามาใช้ ในการพัฒนาปรับปรุง - ปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร โดยยึดหลักสูตรแกนกลาง ขั้นพื้นฐาน และบูรณาการ หลักสูตรสถานศึกษา ท้องถิ่น 	<ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษาโดยครูมีส่วน ร่วมโดยการแต่งตั้ง คณะกรรมการพัฒนา หลักสูตร - ทำความเข้าใจและ กำหนดเป้าหมายให้ ตรงกัน - ยึดหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐานใน การพัฒนา - ส่งเสริมให้ครูจัดทำ หลักสูตรสถานศึกษาที่ ตอบสนองความต้องการ ชุมชนและสถานศึกษา - บูรณาการการพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษาให้ ทันสมัยในยุคศตวรรษที่ 21

ตาราง 14 (ต่อ)

ประเด็นสัมภาษณ์ตาม องค์ประกอบ	โรงเรียน 1	โรงเรียน 2	โรงเรียน 3
	<ul style="list-style-type: none"> - เปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 	<ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมให้ครูแสดงความคิดเห็นและร่วมกันตัดสินใจ 	<ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมให้ครูใช้เทคโนโลยีเื่อการพัฒนาหลักสูตรและแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ
2. ด้านการพัฒนา กระบวนการเรียนรู้อ	<ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมให้ครูผู้สอนสร้างและพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนให้ทันสมัย - ส่งเสริมการสอนในรูปแบบ active learning เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง - ส่งเสริมการอบรมครูผู้สอนให้สามารถสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ - ส่งเสริมพัฒนาแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา - ร่วมกับชุมชนในการหาแหล่งเรียนรู้ภายนอก และวิทยากรมาให้ความรู้ 	<ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนหลากหลายรูปแบบ - ระดมทรัพยากรและพัฒนาปรับปรุงพัฒนาสื่อการสอนต่างๆในสถานศึกษาให้ทันสมัย - ตอบโจทย์การใช้งานของครูผู้สอน - ส่งเสริมบูรณาการการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ DLTV - ส่งเสริมการสร้างองค์ความรู้ของนักเรียนโดยเน้นการปฏิบัติจริง มีประสบการณ์ตรง - ส่งเสริมการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน - อบรมพัฒนาครูผู้สอนในด้านการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 	<ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมครูผู้สอนในการจัดการเรียนรู้หลากหลายรูปแบบ - ส่งเสริมพัฒนาปรับปรุงและสร้างสื่อการเรียนรู้ - ปรับปรุงพัฒนาแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา - ส่งเสริมการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ - ปรับปรุงพัฒนาห้องเรียนให้มีบรรยากาศการเรียนรู้ที่เหมาะสม - อบรมพัฒนาครูผู้สอนในศาสตร์การสอนและจัดการเรียนรู้ - ส่งเสริมให้แต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้วางแผนประชุมแสดงความคิดเห็นในการจัดการเรียนรู้

ตาราง 14 (ต่อ)

ประเด็นสัมภาษณ์ตาม องค์ประกอบ	โรงเรียน 1	โรงเรียน 2	โรงเรียน 3
3. ด้านการวัด ประเมินผล	<ul style="list-style-type: none"> - ครูจัดทำเครื่องมือวัดและประเมินผลให้มีประสิทธิภาพ - ร่วมกันติดตามการวัดและประเมินผลโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ - สถานศึกษานำข้อมูลการวัดและประเมินผลมาวิเคราะห์ปรับปรุง - มีการรายงานผลให้ผู้บังคับบัญชารับทราบ 	<ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมให้ครูจัดทำเครื่องมือวัดและประเมินผลให้มีประสิทธิภาพมีมาตรฐาน - เครื่องมือวัดและประเมินผลได้รับการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญให้มีความเหมาะสม - ส่งเสริมการวัดและประเมินผลโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ - สถานศึกษานำข้อมูลการวัดและประเมินผลมาวิเคราะห์ปรับปรุงพัฒนา 	<ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมให้เครื่องมือวัดและประเมินผลมีมาตรฐานตรงตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้ - ส่งเสริมครูติดตามการวัดและประเมินผลการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ และวิเคราะห์ปรับปรุงพัฒนา - การวัดและประเมินผลเน้นการปฏิบัติจริงและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ - ส่งเสริมการนำข้อมูลการวัดและประเมินผลมาร่วมกันวิเคราะห์หาแนวทางการปรับปรุงพัฒนาต่อไป
4. ด้านการวิจัยเพื่อ พัฒนาคุณภาพ การศึกษา	<ul style="list-style-type: none"> - ร่วมประชุมกำหนดแนวทางการทำวิจัยเพื่อพัฒนาในประเด็นที่เหมาะสม - ส่งเสริมให้ครูผู้สอนดำเนินการทำวิจัยเพื่อพัฒนา/วิจัยในชั้นเรียนเพื่อแก้ปัญหา - ส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (PLC) - นำผลการวิจัยมาปรับปรุงพัฒนาเพื่อใช้ในการบริหารจัดการและพัฒนาคุณภาพการศึกษา 	<ul style="list-style-type: none"> - กระตุ้นและส่งเสริมการวิจัยของครูผู้สอนปีการศึกษาละ 1 เรื่อง - ส่งเสริมให้มีการร่วมประชุมวางแผนกำหนดแนวทางหัวข้อในการทำวิจัย - ส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการทำวิจัย - นำผลการวิจัยมาใช้ในการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพการศึกษา 	<ul style="list-style-type: none"> - ร่วมประชุมวางแผนกำหนดแนวทางการวิจัยและปฏิทินการทำงาน - ส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของครูผู้สอน - ส่งเสริมการนำผลการวิจัยมาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนและพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ตาราง 14 (ต่อ)

ประเด็นสัมภาษณ์ตาม องค์ประกอบ	โรงเรียน 1	โรงเรียน 2	โรงเรียน 3
5. ด้านการนิเทศ การศึกษา	<ul style="list-style-type: none"> - ร่วมประชุมวางแผนกำหนดแนวทางการนิเทศอย่างเป็นระบบ - มีการประเมินด้วยเครื่องมือที่มีคุณภาพ - มีการสะท้อนผลให้ครูผู้สอนทราบ 	<ul style="list-style-type: none"> - ร่วมประชุมและส่งเสริมการกำหนดแนวทางการนิเทศการศึกษา - ร่วมการประเมินและติดตามผลอย่างเป็นระบบ - สะท้อนผลให้ครูผู้สอนและเปิดโอกาสให้แลกเปลี่ยนมุมมอง 	<ul style="list-style-type: none"> - ร่วมกำหนดแนวทางการนิเทศการศึกษาและจัดทำปฏิทินการศึกษา - ส่งเสริมให้ครูร่วมในการนิเทศการศึกษาและประเมินผลอย่างเป็นระบบ - มีการจัดทำเครื่องมือนิเทศที่มีมาตรฐาน - สะท้อนผลการประเมินให้ครูผู้สอนทราบเพื่อนำไปพัฒนาปรับปรุง
6. ด้านการแนะแนว การศึกษา	<ul style="list-style-type: none"> - แต่งตั้งคณะกรรมการแนะแนวการศึกษา กำหนดบทบาทหน้าที่และภารกิจ - ส่งเสริมให้มีความร่วมมือกับสถานศึกษาอื่น วิทยากรในการแนะแนวการศึกษา - ส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมในการแนะแนวการศึกษา - ส่งเสริมให้ครูติดตามประเมินผลเพื่อพัฒนาการแนะแนวการศึกษา 	<ul style="list-style-type: none"> - แต่งตั้งคณะกรรมการผู้รับผิดชอบในการแนะแนวการศึกษา - ทำข้อตกลงร่วมกับสถานศึกษาอื่น วิทยากรสถานบันวิชาชีพ ในการแนะแนวการศึกษา - ส่งเสริมให้ครูแนะแนวการศึกษาในชั้นเรียน - ร่วมประชุมวางแผนกำหนดแนวทางการแนะแนวการศึกษา 	<ul style="list-style-type: none"> - แต่งตั้งคณะกรรมการแนะแนวการศึกษา - อบรมพัฒนาครูแนะแนวให้ปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ - มีการร่วมมือกับสถานศึกษาอื่น แหล่งวิชาชีพ สถาบันต่างๆ ในการอบรมแนะแนวการศึกษา - ส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีการแนะแนวการศึกษา - ร่วมกันพัฒนาปรับปรุงการแนะแนวการศึกษา

ตาราง 14 (ต่อ)

ประเด็นสัมภาษณ์ตาม องค์ประกอบ	โรงเรียน 1	โรงเรียน 2	โรงเรียน 3
7. ด้านการพัฒนา ระบบประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา	<ul style="list-style-type: none"> - แต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพในสถานศึกษา พร้อมกำหนดบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ - ร่วมกันประชุมวางแผนกำหนดแนวทางการทำงาน - ติดตาม ประเมินผล อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง - วางแผนการพัฒนาโดยยึดเกณฑ์มาตรฐานในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา 	<ul style="list-style-type: none"> แต่งตั้งผู้รับผิดชอบ กำหนดบทบาทหน้าที่ และดำเนินการประชุมวางแผนร่วมกัน - ส่งเสริมให้ผู้รับผิดชอบ ดำเนินการร่วมกันอย่างเข้มข้น - กำหนดแนวทางการพัฒนาโดยยึดตามเกณฑ์มาตรฐานของ สมศ. - ติดตามประเมินผล อย่างต่อเนื่อง 	<ul style="list-style-type: none"> - แต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา กำหนดแนวทางการทำงานและปฏิทินการทำงาน - ยึดหลักเกณฑ์ในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในตามเกณฑ์ของ สมศ. - ติดตามประเมินผล อย่างต่อเนื่อง

ตอนที่ 2 ร่างการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1

ผู้วิจัยนำผลจากการศึกษาระยะที่ 1 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 และผลจากการศึกษา ระยะที่ 2 ตอนที่ 1 ศึกษาจากสถานศึกษาที่มีแนวทางปฏิบัติที่เป็นเลิศ หรือมีผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ค่าเฉลี่ยสูงกว่าระดับประเทศ ผู้วิจัยนำข้อมูลมาทำการสังเคราะห์ เพื่อจัดทำร่างการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 โดยประกอบไปด้วยองค์ประกอบ 7 ด้าน

29 แนวทาง มีองค์ประกอบดังนี้ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) ด้านพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) ด้านวัดประเมินผล 4) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5) ด้านการนิเทศ

การศึกษา 6) ด้านการแนะแนวการศึกษา 7) ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามตารางต่อไปนี้

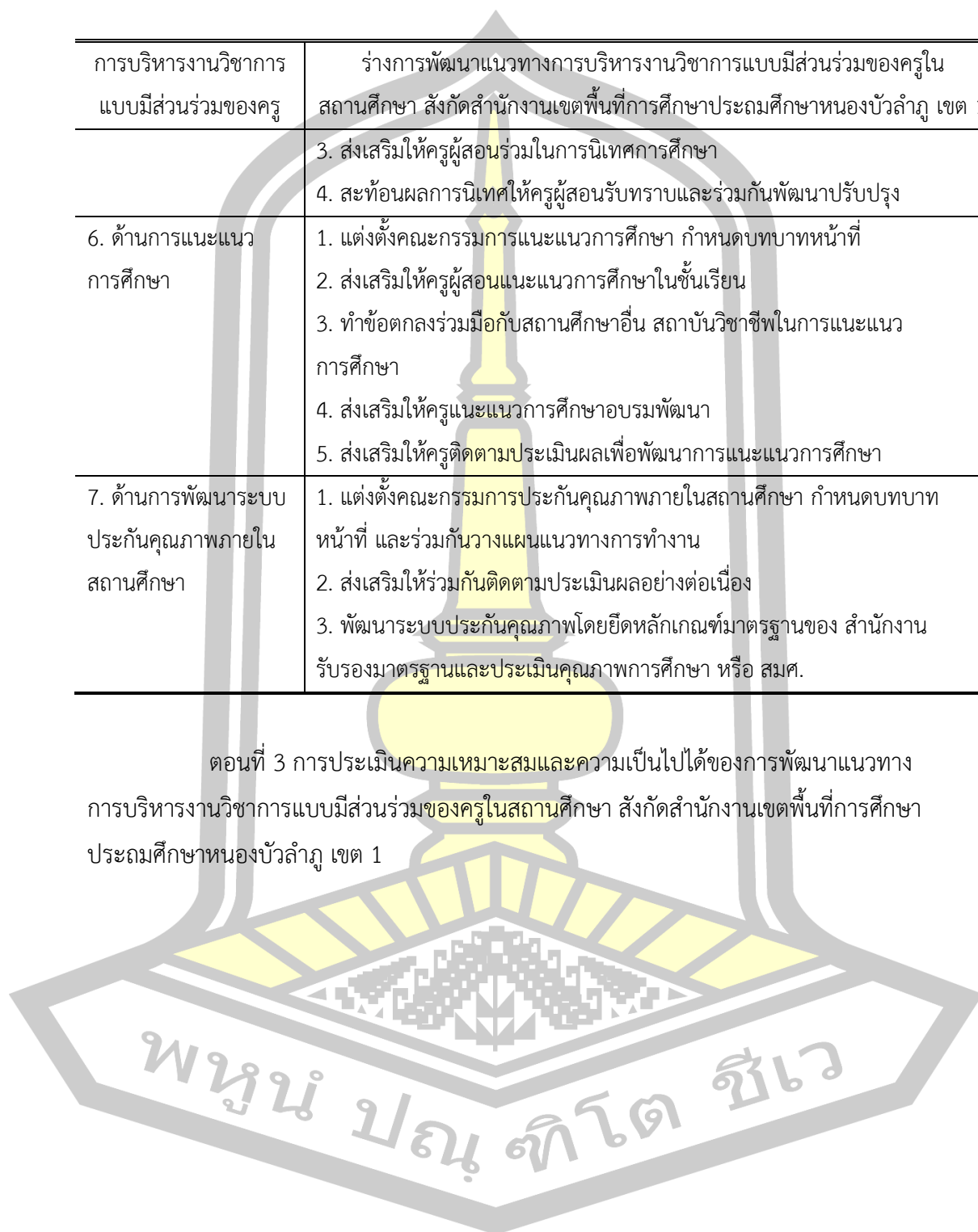
ตาราง 15 แสดงร่างการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1

การบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครู	ร่างการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	<ol style="list-style-type: none"> 1. ร่วมสร้าง ส่งเสริม ประชุมวางแผน กำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย วัตถุประสงค์ของการพัฒนาหลักสูตร 2. แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร กำหนดบทบาทหน้าที่ในการดำเนินงาน 3. พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโดยยึดหลักสูตรแกนกลางขั้นพื้นฐาน 4. พัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นตามความต้องการชุมชน 5. ส่งเสริมให้ครูใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับศตวรรษที่ 21 6. ส่งเสริมให้ครูนำหลักสูตรมาวิเคราะห์ข้อดีข้อเสียและปรับปรุงพัฒนา
2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	<ol style="list-style-type: none"> 1. ส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนรู้หลากหลายรูปแบบ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นปฏิบัติจริงมีประสบการณ์ 2. อบรมพัฒนาครูผู้สอนในการจัดการเรียนรู้ 3. ปรับปรุงพัฒนาสื่อการเรียนการสอน แหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา บรรยากาศในการเรียนให้ทันสมัย 4. ส่งเสริมการบูรณาการและนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนรู้
3. ด้านการวัดประเมินผล	<ol style="list-style-type: none"> 1. ส่งเสริมให้การสร้างเครื่องมือวัดประเมินผลมีมาตรฐานและได้รับการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ 2. ส่งเสริมให้ครูติดตามการวัดประเมินผลโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ 3. ส่งเสริมให้นำข้อมูลการวัดประเมินผลมาร่วมวิเคราะห์และปรับปรุงพัฒนา
4. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	<ol style="list-style-type: none"> 1. ร่วมประชุมวางแผน กำหนดแนวทางการทำวิจัยในประเด็นที่เหมาะสม 2. กระตุ้นและกำหนดให้ครูผู้สอนทำวิจัยปีการศึกษาละ 1 เรื่อง 3. ส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์เรียนรู้ในรูปแบบ PLC 4. ส่งเสริมให้นำผลวิจัยมาปรับปรุงพัฒนาคุณภาพการศึกษา
5. ด้านการนิเทศการศึกษา	<ol style="list-style-type: none"> 1. ร่วมประชุมวางแผน กำหนดแนวทางการนิเทศการศึกษาอย่างเป็นระบบ 2. มีการประเมินผลด้วยเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพ

ตาราง 15 (ต่อ)

การบริหารงานวิชาการ แบบมีส่วนร่วมของครู	ร่างการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูใน สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1
	3. ส่งเสริมให้ครูผู้สอนร่วมในการนิเทศการศึกษา 4. สะท้อนผลการนิเทศให้ครูผู้สอนรับทราบและร่วมกันพัฒนาปรับปรุง
6. ด้านการแนะแนว การศึกษา	1. แต่งตั้งคณะกรรมการแนะแนวการศึกษา กำหนดบทบาทหน้าที่ 2. ส่งเสริมให้ครูผู้สอนแนะแนวการศึกษาในชั้นเรียน 3. ทำข้อตกลงร่วมมือกับสถานศึกษาอื่น สถาบันวิชาชีพในการแนะแนว การศึกษา 4. ส่งเสริมให้ครูแนะแนวการศึกษาอบรมพัฒนา 5. ส่งเสริมให้ครูติดตามประเมินผลเพื่อพัฒนาการแนะแนวการศึกษา
7. ด้านการพัฒนาระบบ ประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา	1. แต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา กำหนดบทบาท หน้าที่ และร่วมกันวางแผนแนวทางการทำงาน 2. ส่งเสริมให้ร่วมกันติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง 3. พัฒนาระบบประกันคุณภาพโดยยึดหลักเกณฑ์มาตรฐานของ สำนักงาน รับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา หรือ สมศ.

ตอนที่ 3 การประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1

ตาราง 16 ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมกับครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1

การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมกับครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	4.96	0.06	มากที่สุด	4.80	0.28	มากที่สุด
2. ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.95	0.1	มากที่สุด	4.70	0.29	มากที่สุด
3. ด้านการวัดประเมินผล	4.93	0.15	มากที่สุด	4.73	0.36	มากที่สุด
4. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.90	0.14	มากที่สุด	4.65	0.40	มากที่สุด
5. ด้านการนิเทศการศึกษา	5	0	มากที่สุด	4.90	0.22	มากที่สุด
6. ด้านการแนะแนวการศึกษา	4.88	0.20	มากที่สุด	4.56	0.47	มากที่สุด
7. ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	5	0	มากที่สุด	4.87	0.3	มากที่สุด
รวม	4.95	0.01	มากที่สุด	4.74	0.33	มากที่สุด

จากตาราง 16 พบว่า ความเหมาะสมของแนวทางการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมกับครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 โดยรวมเท่ากับ $\bar{X} = 4.95$ เท่ากับระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการสร้างและพัฒนหลักสูตร ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ ด้านการวัดประเมินผล ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการแนะแนวการศึกษา ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยได้ดังนี้ ลำดับที่ 1 ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ($\bar{X} = 5.00$) ลำดับที่ 2 ด้านการนิเทศการศึกษา ($\bar{X} = 5.00$) ลำดับที่ 3 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.96$) ลำดับที่ 4 ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.95$) ลำดับที่ 5 ด้านการวัดประเมินผล ($\bar{X} = 4.93$) ลำดับที่ 6 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ($\bar{X} = 4.90$) ลำดับที่ 7 ด้านการแนะแนวการศึกษา ($\bar{X} = 4.88$)

ความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 โดยรวมเท่ากับ 4.74 เท่ากับระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการสร้างและพัฒนาหลักสูตร ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดประเมินผล ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการแนะแนวการศึกษา ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยได้ดังนี้ ลำดับที่ 1 ด้านการนิเทศการศึกษา ($\bar{X} = 4.90$) ลำดับที่ 2 ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.87$) ลำดับที่ 3 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.80$) ลำดับที่ 4 ด้านการวัดประเมินผล ($\bar{X} = 4.73$) ลำดับที่ 5 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.70$) ลำดับที่ 6 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ($\bar{X} = 4.65$) ลำดับที่ 7 ด้านการแนะแนวการศึกษา ($\bar{X} = 4.56$)

ตาราง 17 แสดงความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ในด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ร่วมสร้าง ส่งเสริม ประชุมวางแผน กำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย วัตถุประสงค์ ของการพัฒนาหลักสูตร	5	0	มากที่สุด	5	0	มากที่สุด
2. แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร กำหนดบทบาทหน้าที่ในการดำเนินงาน	5	0	มากที่สุด	5	0	มากที่สุด
3. พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโดยยึด หลักสูตรแกนกลางขั้นพื้นฐาน	5	0	มากที่สุด	5	0	มากที่สุด
4. พัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นตามความต้องการชุมชน	4.80	0.40	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด
5. ส่งเสริมให้ครูใช้เทคโนโลยีในการพัฒนา หลักสูตรให้สอดคล้องกับศตวรรษที่ 21	5	0	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด

ตาราง 17 (ต่อ)

ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
6. ส่งเสริมให้ครูนำหลักสูตรมาวิเคราะห์ ข้อดีข้อเสียและปรับปรุงพัฒนา	5	0	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด
รวม	4.96	0.06	มากที่สุด	4.80	0.28	มากที่สุด

จากตาราง 17 พบว่า ความเหมาะสมของการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนรวมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X} = 4.96$) และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ

ความเป็นไปได้ของการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนรวมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X} = 4.80$) และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ

ตาราง 18 แสดงความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนรวมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ในด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

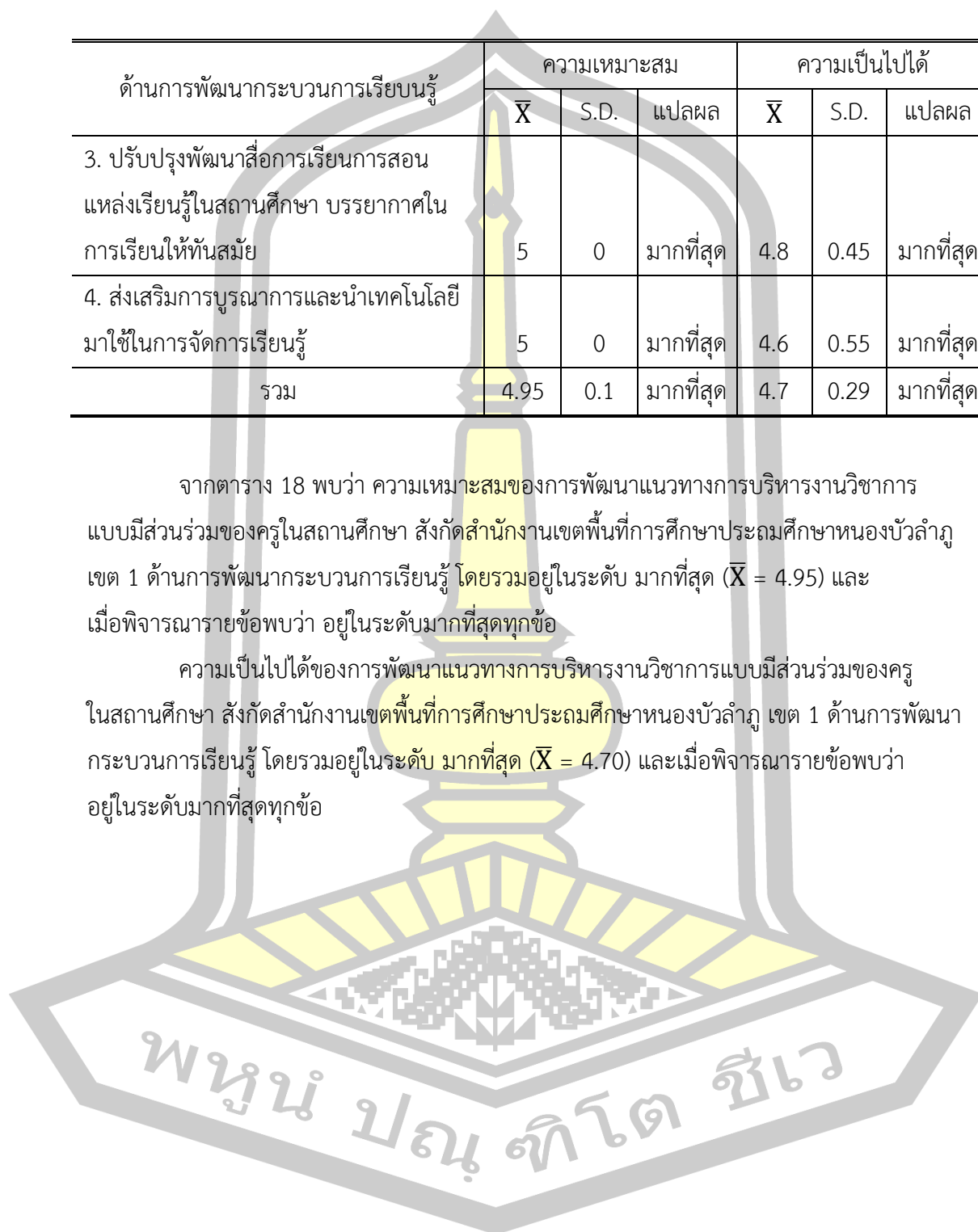
ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนรู้หลากหลาย รูปแบบ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นปฏิบัติ จริงมีประสบการณ์	5	0	มากที่สุด	4.6	0.55	มากที่สุด
2. อบรมพัฒนาครูผู้สอนในการจัดการ เรียนรู้	4.8	0.4	มากที่สุด	4.8	0.45	มากที่สุด

ตาราง 18 (ต่อ)

ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
3. ปรับปรุงพัฒนาสื่อการเรียนการสอน แหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา บรรยากาศใน การเรียนให้ทันสมัย	5	0	มากที่สุด	4.8	0.45	มากที่สุด
4. ส่งเสริมการบูรณาการและนำเทคโนโลยี มาใช้ในการจัดการเรียนรู้	5	0	มากที่สุด	4.6	0.55	มากที่สุด
รวม	4.95	0.1	มากที่สุด	4.7	0.29	มากที่สุด

จากตาราง 18 พบว่า ความเหมาะสมของการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการ แบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X} = 4.95$) และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ

ความเป็นไปได้ของการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครู ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X} = 4.70$) และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ

ตาราง 19 แสดงความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ในด้านการวัดประเมินผล

ด้านการวัดประเมินผล	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ส่งเสริมให้การสร้างเครื่องมือวัดประเมินผลมีมาตรฐานและได้รับการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ	5	0	มากที่สุด	4.6	0.55	มากที่สุด
2. ส่งเสริมให้ครูติดตามการวัดประเมินผลโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.8	0.45	มากที่สุด	4.6	0.55	มากที่สุด
3. ส่งเสริมให้นำข้อมูลการวัดประเมินผลมาร่วมวิเคราะห์และปรับปรุงพัฒนา	5	0	มากที่สุด	5	0	มากที่สุด
รวม	4.93	0.15	มากที่สุด	4.73	0.36	มากที่สุด

จากตาราง 19 พบว่า ความเหมาะสมของการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ด้านการวัดประเมินผล โดยรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X} = 4.93$) และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ

ความเป็นไปได้ของการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ด้านการวัดประเมินผล โดยรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X} = 4.73$) และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ

พหุ ประถมศึกษา

ตาราง 20 แสดงความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ในด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ร่วมประชุมวางแผน กำหนดแนวทางการทำวิจัยในประเด็นที่เหมาะสม	5	0	มากที่สุด	5	0	มากที่สุด
2. กระตุ้นและกำหนดให้ครูผู้สอนทำวิจัยปีการศึกษาละ 1 เรื่อง	4.6	0.55	มากที่สุด	4	0.70	มาก
3. ส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์เรียนรู้ในรูปแบบ PLC	5	0	มากที่สุด	4.8	0.45	มากที่สุด
4. ส่งเสริมให้นำผลวิจัยมาปรับปรุงพัฒนาคุณภาพการศึกษา	5	0	มากที่สุด	4.8	0.45	มากที่สุด
รวม	4.90	0.14	มากที่สุด	4.65	0.40	มากที่สุด

จากตาราง 20 พบว่า ความเหมาะสมของการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X} = 4.90$) และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ

ความเป็นไปได้ของการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X} = 4.65$) และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 3 ข้อ และระดับมาก 1 ข้อ

พูน ปรณ ทิโต ชิว

ตาราง 21 แสดงความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ในด้านการนิเทศการศึกษา

ด้านการนิเทศการศึกษา	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ร่วมประชุมวางแผน กำหนดแนวทางการนิเทศศึกษาอย่างเป็นระบบ	5	0	มากที่สุด	5	0	มากที่สุด
2. มีการประเมินผลด้วยเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพ	5	0	มากที่สุด	4.8	0.45	มากที่สุด
3. ส่งเสริมให้ครูผู้สอนร่วมในการนิเทศการศึกษา	5	0	มากที่สุด	4.8	0.45	มากที่สุด
4. สะท้อนผลการนิเทศให้ครูผู้สอนรับทราบ และร่วมกันพัฒนาปรับปรุง	5	0	มากที่สุด	5	0	มากที่สุด
รวม	5	0	มากที่สุด	4.9	0.22	มากที่สุด

จากตาราง 21 พบว่า ความเหมาะสมของการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ด้านการนิเทศการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$) และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ

ความเป็นไปได้ของการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ด้านการนิเทศการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X} = 4.90$) และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ

พูน ปณ ทิโต ชิว

ตาราง 22 แสดงความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการ
แบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
หนองบัวลำภู เขต 1 ในด้านการแนะแนวการศึกษา

ด้านการแนะแนวการศึกษา	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. แต่งตั้งคณะกรรมการแนะแนวการศึกษา กำหนดบทบาทหน้าที่	5	0	มากที่สุด	5	0	มากที่สุด
2. ส่งเสริมให้ครูผู้สอนแนะแนวการศึกษา ในชั้นเรียน	5	0	มากที่สุด	4.6	0.55	มากที่สุด
3. ทำข้อตกลงร่วมมือกับสถานศึกษาอื่น สถาบันวิชาชีพในการแนะแนวการศึกษา	4.8	0.45	มากที่สุด	4.4	0.90	มาก
4. ส่งเสริมให้ครูแนะแนวศึกษาอบรม พัฒนา	4.6	0.55	มากที่สุด	4.2	0.45	มาก
5. ส่งเสริมให้ครูติดตามประเมินผล เพื่อพัฒนาการแนะแนวการศึกษา	5	0	มากที่สุด	4.6	0.49	มากที่สุด
รวม	4.88	0.20	มากที่สุด	4.56	0.47	มากที่สุด

จากตาราง 22 พบว่า ความเหมาะสมของการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมี
ส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1
ด้านการแนะแนวการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X} = 4.88$) และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า
อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ

ความเป็นไปได้ของการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครู
ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ด้านการแนะแนว
การศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$) และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับ
มากที่สุด 3 ข้อ และอยู่ในระดับมาก 2 ข้อ

ตาราง 23 แสดงความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการ
แบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
หนองบัวลำภู เขต 1 ในด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. แต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา กำหนดบทบาทหน้าที่ และร่วมกันวางแผนแนวทางการทำงาน	5	0	มากที่สุด	5	0	มากที่สุด
2. ส่งเสริมให้ร่วมกันติดตามประเมินผล อย่างต่อเนื่อง	5	0	มากที่สุด	4.8	0.45	มากที่สุด
3. พัฒนาระบบประกันคุณภาพโดยยึด หลักเกณฑ์มาตรฐานของ สำนักงานรับรอง มาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา หรือ สมศ.	5	0	มากที่สุด	4.8	0.45	มากที่สุด
รวม	5	0	มากที่สุด	4.87	0.3	มากที่สุด

จากตาราง 23 พบว่า ความเหมาะสมของการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมี
ส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1
ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$)
และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ

ความเป็นไปได้ของการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครู
ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ด้านการพัฒนา
ระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X} = 4.87$) และเมื่อพิจารณา
รายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research Design) ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอการสรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ตามลำดับดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. สรุปผล
3. อภิปรายผล
4. ข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1
2. เพื่อพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1

สรุปผล

การวิจัย เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

ผลของการศึกษาสภาพปัจจุบันของ การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 พบว่า โดยรวมเท่ากับ $\bar{X} = 3.01$ อยู่ในระดับ ปานกลาง เมื่อพิจารณาแต่ละองค์ประกอบ พบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดประเมินผล การวิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การนิเทศการศึกษา การแนะแนวการศึกษา การพัฒนาระบบประกัน

คุณภาพภายในสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยได้ดังนี้ ลำดับที่ 1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.38$) ลำดับที่ 2 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.24$) ลำดับที่ 3 การนิเทศการศึกษา ($\bar{X} = 3.20$) ลำดับที่ 4 การแนะแนวการศึกษา ($\bar{X} = 3.03$) ลำดับที่ 5 การวัดประเมินผล ($\bar{X} = 3.01$) ลำดับที่ 6 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ($\bar{X} = 2.93$) และลำดับที่ 7 การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ($\bar{X} = 2.89$)

ผลของการศึกษาสภาพที่พึงประสงค์ของ การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 พบว่า โดยรวมเท่ากับ $\bar{X} = 4.29$ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแต่ละองค์ประกอบ พบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดประเมินผล การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การนิเทศการศึกษา การแนะแนวการศึกษา การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยได้ดังนี้ ลำดับที่ 1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.33$) ลำดับที่ 2 การนิเทศการศึกษา ($\bar{X} = 4.31$) ลำดับที่ 3 การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.30$) ลำดับที่ 4 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.29$) ลำดับที่ 5 การวัดประเมินผล ($\bar{X} = 4.29$) ลำดับที่ 6 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ($\bar{X} = 4.28$) ลำดับที่ 7 การแนะแนวการศึกษา ($\bar{X} = 4.26$)

ผลของการศึกษาความต้องการจำเป็นของ การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 พบว่า โดยรวมเท่ากับ 0.39 เรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปน้อยได้ดังนี้ ลำดับที่ 1 การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ($PNI_{\text{modified}} = 0.49$) ลำดับที่ 2 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ($PNI_{\text{modified}} = 0.46$) ลำดับที่ 3 การวัดประเมินผล ($PNI_{\text{modified}} = 0.43$) ลำดับที่ 4 การแนะแนวการศึกษา ($PNI_{\text{modified}} = 0.40$) ลำดับที่ 5 การนิเทศการศึกษา ($PNI_{\text{modified}} = 0.35$) ลำดับที่ 6 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ($PNI_{\text{modified}} = 0.33$) ลำดับที่ 7 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ($PNI_{\text{modified}} = 0.28$)

ผลการศึกษาเพื่อพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 พบว่ามีทั้งหมด 7 ด้าน 29 แนวทาง โดยมีองค์ประกอบแนวทาง 7 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) ด้านพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) ด้านวัดประเมินผล 4) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5) ด้านการนิเทศการศึกษา 6) ด้านการแนะแนวการศึกษา 7) ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ผลการศึกษาคความเหมาะสมของการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา พบว่า โดยรวมเท่ากับ $\bar{X} = 4.95$ เท่ากับระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านและเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยได้ดังนี้ ลำดับที่ 1 ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ($\bar{X} = 5.00$) ลำดับที่ 2 ด้านการนิเทศการศึกษา ($\bar{X} = 5.00$) ลำดับที่ 3 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.96$) ลำดับที่ 4 ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.95$) ลำดับที่ 5 ด้านการวัดประเมินผล ($\bar{X} = 4.93$) ลำดับที่ 6 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ($\bar{X} = 4.90$) ลำดับที่ 7 ด้านการแนะแนวการศึกษา ($\bar{X} = 4.88$)

ผลการศึกษาคความเป็นไปได้ของการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา พบว่า โดยรวมเท่ากับ $\bar{X} = 4.74$ เท่ากับระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านและเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยได้ดังนี้ ลำดับที่ 1 ด้านการนิเทศการศึกษา ($\bar{X} = 4.90$) ลำดับที่ 2 ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.87$) ลำดับที่ 3 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.80$) ลำดับที่ 4 ด้านการวัดประเมินผล ($\bar{X} = 4.73$) ลำดับที่ 5 ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.70$) ลำดับที่ 6 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ($\bar{X} = 4.65$) ลำดับที่ 7 ด้านการแนะแนวการศึกษา ($\bar{X} = 4.56$)

อภิปรายผล

การวิจัย เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. สภาพปัจจุบันของการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 พบว่า โดยรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.01 อยู่ระดับ ปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อโดยเรียงจากมากไปน้อย ได้ดังนี้ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนาระบบการเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา การแนะแนวการศึกษา การวัดประเมินผล การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา พัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ซึ่งผู้วิจัยวิเคราะห์ว่าผู้บริหารสถานศึกษาและครูนั้นให้ความสำคัญกับการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษามากที่สุด เป็นเพราะเนื้อหานั้นเยอะ วิธีการสืบค้นเนื้อหาที่มีความหลากหลาย ดังนั้นต้องมีการพัฒนาเนื้อหาหลักสูตรสถานศึกษาตลอด เพื่อให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงอันรวดเร็วของยุคสมัย สอดคล้องกับวิจัยของ คงคา วงศ์อำมาตย์ (2558) เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า 1) ทาทางการบริหารงานวิชาการแบบ

มีส่วนร่วมสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง จำแนกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง 9 ด้าน สอดคล้องกับวิจัยของ บุษยพรรณ พันชนะนันท์ (2558) เรื่อง แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบันของการบริหารแบบมีส่วนร่วมตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน สอดคล้องกับวิจัยของ ชัยยุทธ บุญเต็ม (2564) แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาอำเภอพิบูลมังหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุกดาหาร เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบันของการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง

สภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 โดยรวมเท่ากับ 4.29 อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแต่ละองค์ประกอบ โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยได้ดังนี้ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การนิเทศการศึกษา การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดประเมินผล การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การแนะแนวการศึกษา ซึ่งผู้วิจัยวิเคราะห์ว่าการบริหารงานวิชาการเป็นงานที่มีความสำคัญเป็นหัวใจของการจัดการศึกษา ซึ่งผู้บริหาร ครู ต้องมีความเข้าใจและให้ความสำคัญ ซึ่งทุกฝ่ายจะต้องมีส่วนร่วมในการวางแผน ประชุม กำหนดแนวทางปฏิบัติ บทบาทหน้าที่ ประเมินผลและติดตามพร้อมปรับปรุงแก้ไขอย่างต่อเนื่องเพื่อจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา อีกทั้งผู้บริหารและครูต้องมีความเข้าใจในหลักสูตร การออกแบบการจัดการเรียนการสอนอีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของ นิภาพร พิณจินตรี (2563) เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปน้อยได้ดังนี้ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการวัดและประเมินผล ด้านการแนะแนวการศึกษา ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการวิจัยและพัฒนาคุณภาพการศึกษา และด้านการนิเทศการศึกษา

ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 โดยรวมเท่ากับ 0.39 เรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปน้อยได้ดังนี้ การพัฒนาระบบประกันคุณภาพ

ภายในสถานศึกษา การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การวัดประเมินผล การแนะแนวการศึกษา การนิเทศการศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ผู้วิจัยวิเคราะห์ว่า ทั้งนี้ผู้บริหารสถานศึกษาและครูต่างตระหนักถึงปัญหาการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ได้ตามมาตรฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เมื่อได้รับการพัฒนา มาตรฐานได้ดีก็จะส่งผลให้การจัดการศึกษาในภาพรวมได้รับการพัฒนาอย่างถูกต้องตามมาตรฐาน อีกด้วย ซึ่งส่งผลถึงคุณภาพของผู้เรียนโดยจะต้องได้รับการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับ ความถนัดของผู้เรียนเพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการคิด การจัดการประสบการณ์ สถานการณ์ และ ประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้ เรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริงเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดแก่ผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของ นิภาพร พินิจมนตรี (2563) เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการ แบบมีส่วนร่วมสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก ผลการวิจัยพบว่า 1) ความต้องการจำเป็นของ การบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก เรียงจากมากไปน้อย ได้ดังนี้ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดผลและประเมินผล ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการแนะแนวการศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

2. ผลการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 พบว่า มืองค์ประกอบทั้งหมด 7 ด้าน 29 แนวทาง ได้แก่ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา จำนวน 5 แนวทาง 2) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ จำนวน 4 แนวทาง 3) ด้านการวัดประเมินผล จำนวน 3 แนวทาง 4) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา จำนวน 4 แนวทาง 5) ด้านการนิเทศการศึกษา จำนวน 4 แนวทาง 6) ด้านการแนะแนวการศึกษา จำนวน 5 แนวทาง 7) ด้านการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จำนวน 3 แนวทาง และจากการศึกษาวิเคราะห์ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 พบว่า ความเหมาะสมโดยรวมเท่ากับ $\bar{X} = 4.95$ เท่ากับระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านและเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมาก ไปน้อยได้ดังนี้ ด้านการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดประเมินผล ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการแนะแนวการศึกษา และผลการศึกษา ความเป็นไปได้ของการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา พบว่า โดยรวมเท่ากับ $\bar{X} = 4.74$ เท่ากับระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านและเรียงลำดับตาม ค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยได้ดังนี้ ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการวัดประเมินผล ด้านการพัฒนากระบวนการ

เรียนรู้อ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการแนะแนวการศึกษา ผู้วิจัยได้ศึกษาจาก
 ระยะที่ 1 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็น ผนวกเข้ากับข้อมูลระยะที่ 2
 ศึกษาจากโรงเรียนที่มีแนวทางปฏิบัติที่ดี และได้สังเคราะห์เพื่อจัดทำแนวทางการพัฒนาแนวทาง
 การบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 ประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ดังที่ได้สรุปมาข้างต้นและผ่านการประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิ
 ซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในด้านการบริหารงานวิชาการ สอดคล้องกับ
 งานวิจัยของ อธิกุล พงษ์จงมิตร (2563) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วม
 โดยใช้ชุมชนเป็นฐานสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
 ยโสธร เขต 1 พบว่าแนวทางการพัฒนาทั้งหมดมี 6 ด้าน 30 แนวทาง ได้แก่ การสร้างองค์กร
 ประชาชน 5 แนวทาง การสร้างเครือข่ายในการติดต่อสื่อสารกัน 5 แนวทาง การจัดฝึกอบรมให้
 องค์กรประชาชน 5 แนวทาง การแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน 5 แนวทาง การกำหนดกรอบ
 กิจกรรม 5 แนวทาง และการติดตามประเมินผล 5 แนวทาง โดยได้รับผลการประเมินความเหมาะสม
 และความเป็นไปได้ในระดับมากที่สุด และยังสอดคล้องกับวิจัยของ นิภาพร พินิจมนตรี (2563) เรื่อง
 การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สำนักงานเขต
 พื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 พบว่า มีทั้งหมด 7 ด้าน 29 แนวทาง ได้แก่ ด้านการสร้างและ
 พัฒนาหลักสูตร 5 แนวทาง ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 4 แนวทาง ด้านการวัดและ
 ประเมินผล 5 แนวทาง ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5 แนวทาง ด้านการนิเทศ
 การศึกษา 3 แนวทาง ด้านการแนะแนวการศึกษา 4 แนวทาง ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพ
 ภายในสถานศึกษา 3 แนวทาง โดยได้รับผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในระดับ
 มากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครู
 ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ผู้วิจัยมี
 ข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาแนวทางการบริหารงาน
 วิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
 หนองบัวลำภู เขต 1 พบว่า ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ย
 มากที่สุด ดังนั้นผู้บริหาร ครูในสถานศึกษา ควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการในการดำเนินงานอย่างเป็น

ระบบ ร่วมประชุม กำหนดบทบาทหน้าที่ในการทำงานให้ชัดเจน กระตุ้นให้มีความร่วมมือและวางแผนในการดำเนินงาน กระตุ้นให้เกิดการร่วมกันติดตามประเมินผลการดำเนินงาน และยึดมาตรฐานเกณฑ์ในการเฝ้าระวังประกันคุณภาพการศึกษา

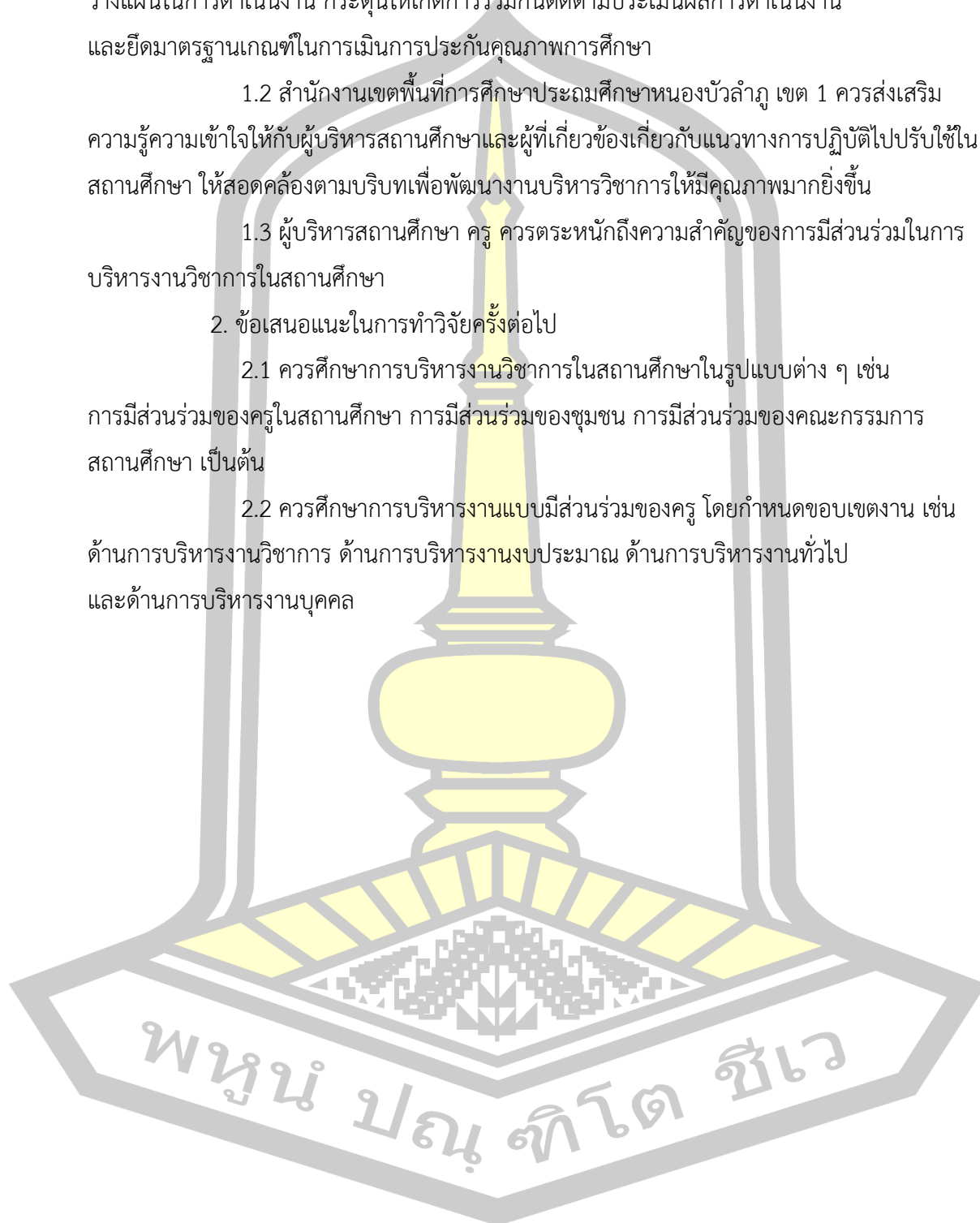
1.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ควรส่งเสริมความรู้ความเข้าใจให้กับผู้บริหารสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติไปปรับใช้ในสถานศึกษา ให้สอดคล้องตามบริบทเพื่อพัฒนางานบริหารวิชาการให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

1.3 ผู้บริหารสถานศึกษา ครู ควรตระหนักถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา

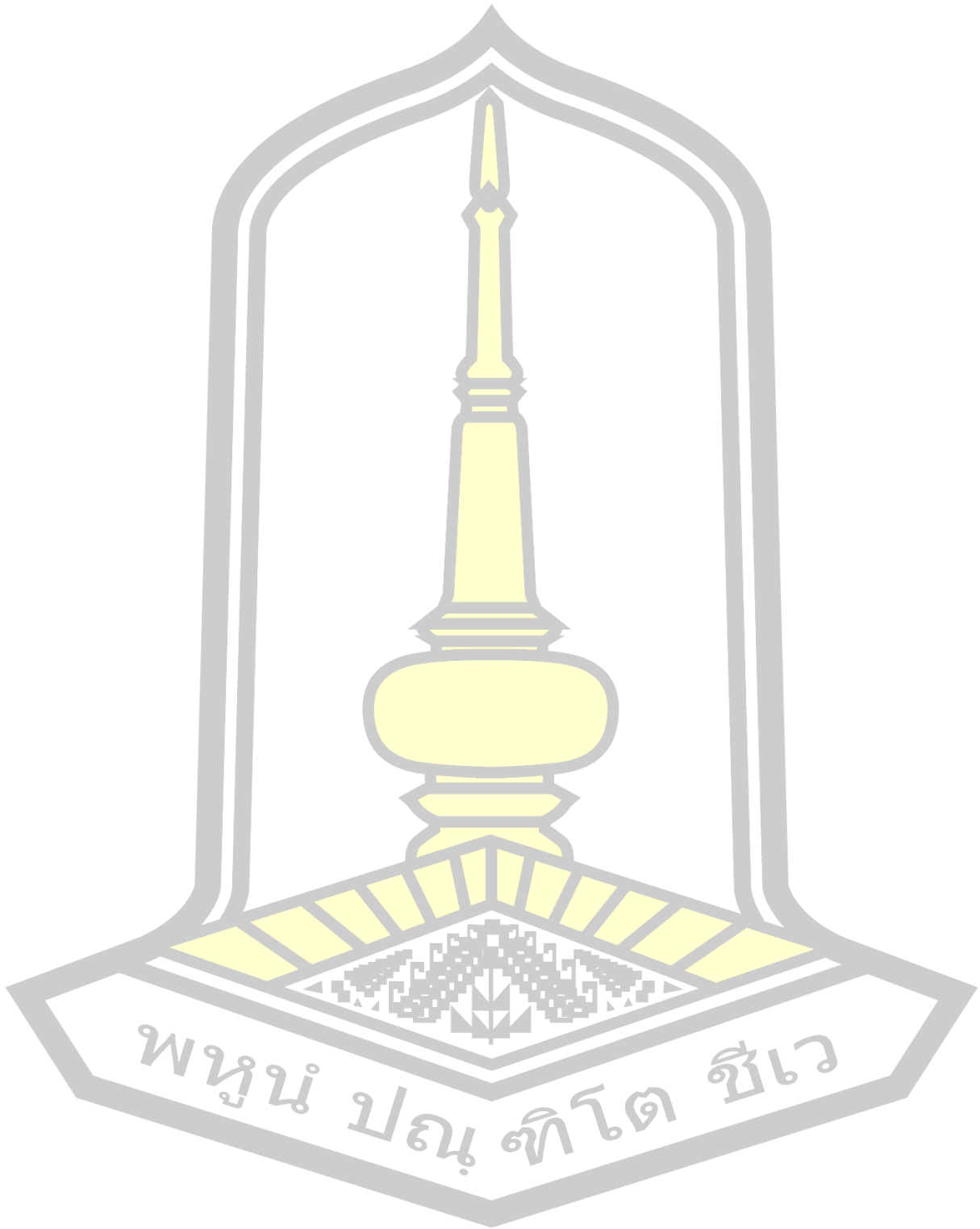
2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา การมีส่วนร่วมของชุมชน การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา เป็นต้น

2.2 ควรศึกษาการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของครู โดยกำหนดขอบเขตงาน เช่น ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานทั่วไป และด้านการบริหารงานบุคคล

บรรณานุกรม

พหุณํ ปณํ ทิโต ชีเว

บรรณานุกรม

- กมล ภู่งประเสริฐ. (2545). *การบริหารงานวิชาการ*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2542*. กรุงเทพฯ : สยามสปอร์ตซินดิเคท.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). *การบริหารสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคล*. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). *กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา*. กรุงเทพฯ
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- กาญจน์ เรืองมนตรี และธรินธร นามวรรณ. (2554). *การบริหารวิชาการและนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้*. มหาสารคาม : ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- กิติมา ปรีดีติลล. (2532). *การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ : อักษรภาพิพัฒนา.
- คงคา วงศ์อำมาตย์. (2558). *การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- จันทร์ธานี สงวนนาม. (2545). *ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ : บุ๊คพ้อยท์.
- จันทร์ธานี สงวนนาม. (2551). *ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : บุ๊ค พอยท์.
- เจริญ ภัคดีวานิช. (2546). *การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและแก่วิกฤตสังคม*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์.
- ฉลาด จันทร์สมบัติ. (2554). *การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาท้องถิ่น*. พิมพ์ครั้งที่ 3. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ชัยยุทธ บุญเต็ม. (2564). *แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา อำเภอพิบูลมังหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 3*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและการพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

- ชาติชาย ณ เชียงใหม่. (2533). *การมีส่วนร่วมของประชาชน และการสนับสนุนการพัฒนาขององค์กรประชาชน*. กรุงเทพฯ : สำนักวิจัยสถาบันพัฒนาบริหารศาสตร์.
- ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์. (2547). *การบริหารงานวิชาการ*. พิมพ์ครั้งที่ 3. ปัตตานี : ฝ่ายเทคโนโลยีทางการศึกษา สำนักวิทยบริการมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์. (2551). *การบริหารงานวิชาการ*. ปัตตานี : ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ทิตนา แคมมณี. (2545). *ระบบการออกแบบการเรียนการสอน*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธีรกุล พงษ์จิมิตร. (2563). *การพัฒนาแนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยใช้ชุมชนเป็นฐานสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 1*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- นรินทร์ชัย พัฒนพงศา. (2547). *การมีส่วนร่วม หลักการพื้นฐาน เทคนิค และกรณีตัวอย่าง*. กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นิพนธ์ กิณางค์. (2544). *หลักการบริหารการศึกษา*. พิษณุโลก : ภาควิชาการบริหารการศึกษา และพัฒนาศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- นิภาพร พินิจมนตรี. (2563). *การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- บุษยพรรณ พันอะนันท์. (2558). *แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ประภาพร ชื่อสุทธิกุล. (2550). *หลักการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วม*. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- ประภาศิริ คุณาดำ. (2558). *รูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ประยูร อัครบวร. (2552). *การบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม*. กรุงเทพฯ : ก.พลพิมพ์ (1996) จำกัด.
- ประสงค์ กลิ่นบรม. (2550). *การมัธยมศึกษาตามความต้องการของประชาชน : กรณีศึกษาโรงเรียนบางสะพานน้อยวิทยาคม*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2543). *การบริหารงานด้านวิชาการ*. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). *การบริหารงานวิชาการ*. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพฯ.
- พนัส หันนาคิน. (2542). *ประสบการณ์ในการบริหารบุคลากร*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เมตต์ เมตต์การุณจิต. (2553). *การบริหารจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วม : ประชาชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและราชการ*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : บুদ্ধพอยท์.
- รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. (2552). *การบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน*. พิมพ์ครั้งที่ 3. สงขลา : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- วิจิต นันทสุวรรณ และจำนง แรกพินิจ. (2547). *บทบาทของชุมชนกับการศึกษา*. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สถาบันพระปกเกล้า. (2549). *ทศวรรษ : ตัวชี้วัดการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี*. กรุงเทพฯ : สถาบันพระปกเกล้า.
- สมภพ อาจชนะศึก. (2542). *รายงานการวิจัยการยอมรับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาระบบราชการของบุคลากรภาครัฐ : กรณีศึกษาในกรมการบริการโรงพยาบาลศูนย์/โรงพยาบาลทั่วไปภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สมยศ นาวิการ. (2545). *การบริหารแบบมีส่วนร่วม*. กรุงเทพฯ : กรูธธวัฒนา.
- สมยศ นาวิการ. (2554). *ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์*. กรุงเทพฯ : อักษรไทย.
- สมาคมแนะแนวแห่งประเทศไทย. (2546). *มาตรฐานงานแนะแนว*. กรุงเทพฯ : ศูนย์แนะแนวการศึกษาและอาชีพ
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1. (2565) *รายงานผลปฏิบัติการประจำปี 2564*. หนองบัวลำภู : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2550). *คู่มือปฏิบัติงานด้านการบริหารทั่วไป สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ตามกระทรวงกำหนด หลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา*. ม.ป.ท. : ม.ป.พ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). *แนวทางการปฏิรูปการศึกษาของไทย*. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2547). *แผนการศึกษาแห่งชาติ*. กรุงเทพฯ : ศรุสภา.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579*. กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- สำนักทดสอบทางการศึกษา. (2546). *คู่มือการประเมินสถานศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทานระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา*. กรุงเทพฯ : ศรุสภาลาดพร้าว.

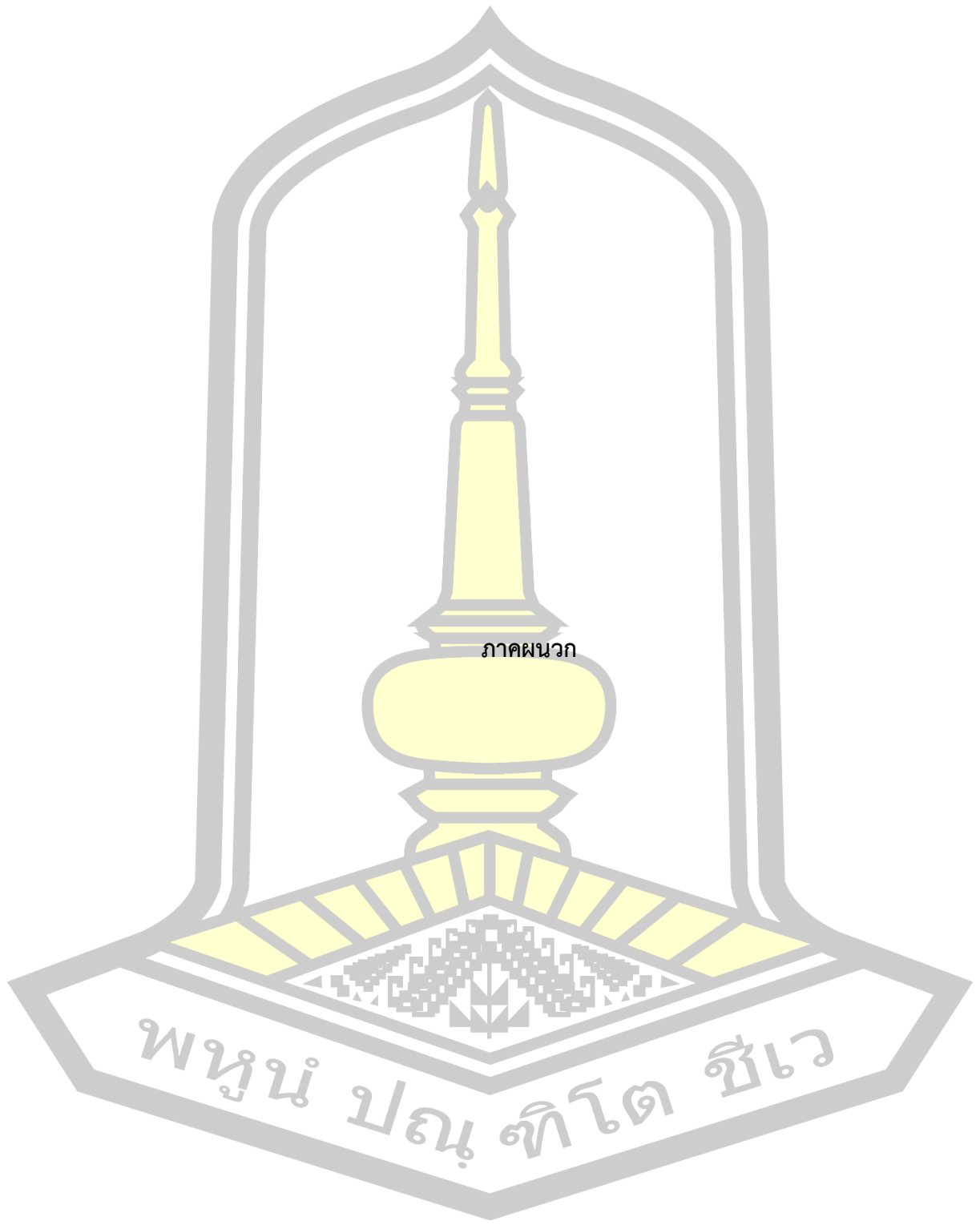
- สุกัน เทียนทอง. (2546). การวิจัยในชั้นเรียนแบบหน้าเดียว. *วารสารวิชาการ*, 6(6), 29-30.
- สุจินต์ ดาววีระกุล. (2544). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการพัฒนาหมู่บ้าน : ศึกษาเฉพาะกรณีหมู่บ้านชนะเลิศการประกวดหมู่บ้านดีเด่นระดับจังหวัดของจังหวัด นครสวรรค์ประจำปี พ.ศ. 2527*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและนโยบายสวัสดิการสังคม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุทานีย์ พลนามอินทร์. (2558). *รูปแบบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการของ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4*. วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์. (2537). *ปัญหาและแนวโน้มการเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการ บริหารการศึกษา ในประมวลชุดวิชาสัมมนาปัญหาและแนวโน้มทางการบริหารการศึกษา*. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- อำภา บุญช่วย. (2537). *การบริหารงานวิชาการภายในโรงเรียน*. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์
- อินทิรา บุญยาพร. (2542). *หลักการสอน*. กรุงเทพฯ : สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- อุทัย บุญประเสริฐ. (2538). *การวางแผนและการจัดระบบงานในโรงเรียน*. กรุงเทพฯ : เอส ดี เพรส.
- อุทัย บุญประเสริฐ. (2540). *หลักสูตรและการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน*. กรุงเทพฯ : สามเจริญพานิช.
- Brophy, G.M. (2006). A Study of The Process Used by Academic Affairs Administrators at Participating Institutions of Higher Education to Select Instructional Technology Tools For Faculty Use in Instruction in Undergraduate Classes. *Dissertation Abstract International*, 67(03), 171-A.
- Cohen, J.M. and Uphoff, N.T. (1977). *Rural Development Participation: Concept and Measures for Project Design Implementation and Evaluation*. New York : Cornell University.
- Gold, S.E. (2000). Community Organizing at a Neighborhood High School : Promises and Dilemmas in Building Parent-Educator Partnership and Collaboration. *Dissertation Abstracts International*, 60(7), 295-A, January.
- Higuera, M.F. (2009). *New York State School Board Financial and Practices in School Districts that Have Failed and Passed Budgets*. Ed.D. Thesis, Dowling College.

Hoy, W.K. and Miskel, C.G. (1996). *Educational Administration: Theory, Research, And Practice*. 5th ed. New York : McGraw-Hill

Koontz, H.D. and O'Donnell, C. (1972). *Principles of Management: An Analysis of Managerial Functions*. New York : McGraw-Hill.

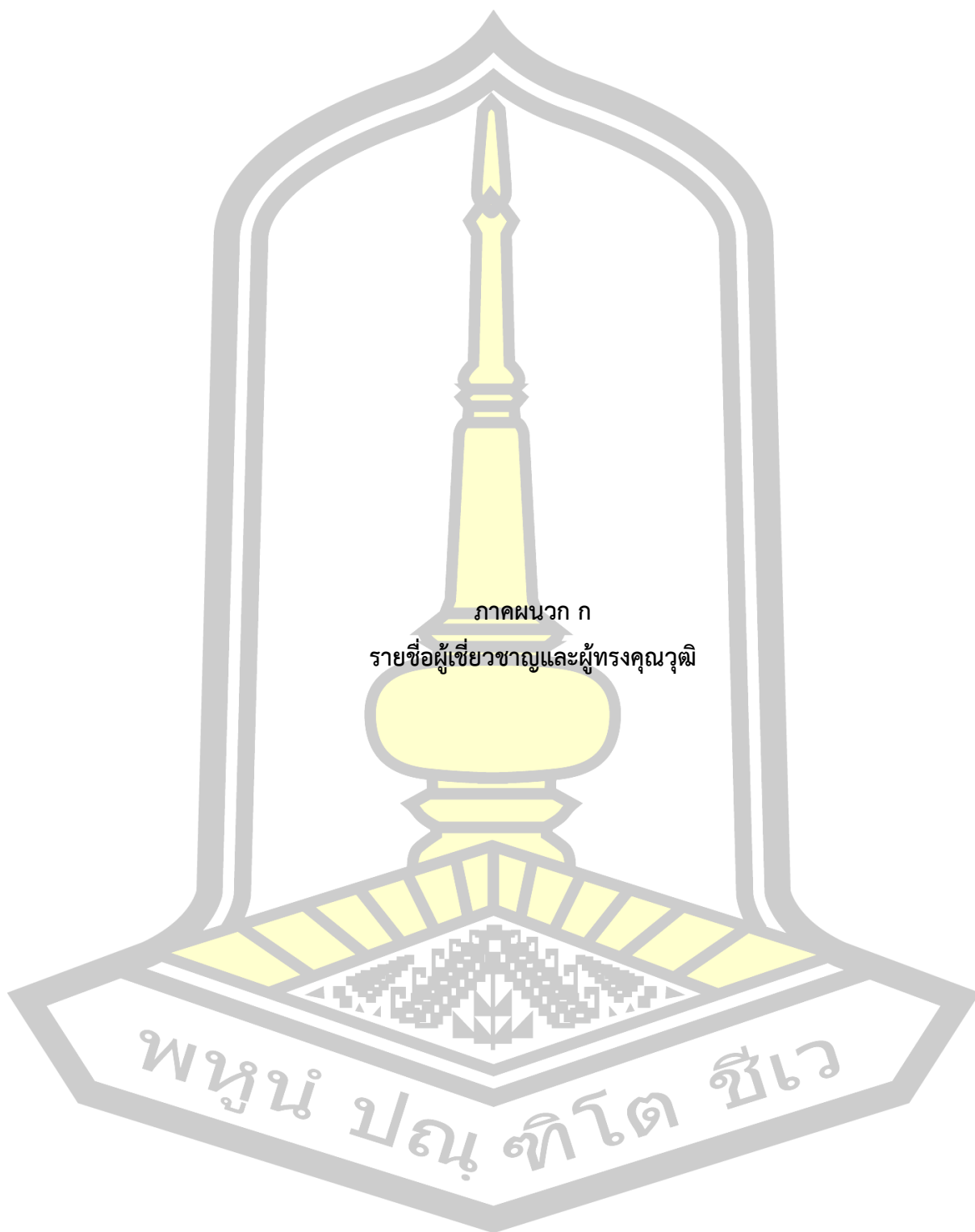
Sashkin, M.A. (1982). *Manager's Guide to Participative Management*. New York : AMA. Membership Publications Division.

ภาคผนวก

พหุมนุ ปณุ ทิโต ชีเว

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ

พหุมนั ปณ ทิโต ชีเว

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

1. พ.จ.อ.ชาตรี ปะริเวทัง   ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (บริหารการศึกษา)
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโคกกลางโนนงาม
วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ
2. นายกฤษศักดิ์ดา สุกเหลือง   ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (บริหารการศึกษา)
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านกองแปมหนองสวรรค์
วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ
3. นายชัยสิทธิ์ คำภู   การศึกษามหาบัณฑิต (การประถมศึกษา)
ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์
วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ
4. นางสาวยุภาพร สีหานาท   ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (บริหารการศึกษา)
ตำแหน่ง ครู
วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ
5. รองศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒน์ จุลสุวรรณ   การศึกษาดุษฎีบัณฑิต (การบริหารและพัฒนการศึกษา)
ตำแหน่ง อาจารย์ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้ให้ข้อมูลจากสถานศึกษาที่มีแนวทางปฏิบัติที่ดี

1. นางบุญตา งามวัฒนากุล   วุฒิสถาปัตยกรรมมหาบัณฑิต (บริหารการศึกษา)
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนไทยรัฐวิทยา 81 (บ้านหนองภัยศูนย์)
วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ
2. นางจินตนา บุญวิเชียร   วุฒิสถาสถาปัตยกรรมบัณฑิต (คณิตศาสตร์)
ตำแหน่ง หัวหน้ากลุ่มบริหารวิชาการ โรงเรียนไทยรัฐวิทยา 81
(บ้านหนองภัยศูนย์)
วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ
3. นางอัญญารัตน์ ทาแก้ว   วุฒิสถาสถาปัตยกรรมมหาบัณฑิต (บริหารการศึกษา)
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหินลับศิลามงคล
วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ
4. นางสาวเนรมิต วงษ์หาจักร   วุฒิสถาสถาปัตยกรรมมหาบัณฑิต (บริหารการศึกษา)
ตำแหน่ง หัวหน้ากลุ่มบริหารวิชาการโรงเรียนบ้านหินลับศิลามงคล
วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ
5. นายทองฉันทน์ ผดววัน   วุฒิสถาสถาปัตยกรรมมหาบัณฑิต (บริหารการศึกษา)
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองบัวโสม
วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ
6. นายสายธาร ศักดา   วุฒิสถาสถาปัตยกรรมมหาบัณฑิต (บริหารการศึกษา)
ตำแหน่ง หัวหน้ากลุ่มบริหารวิชาการโรงเรียนบ้านหนองบัวโสม
วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ

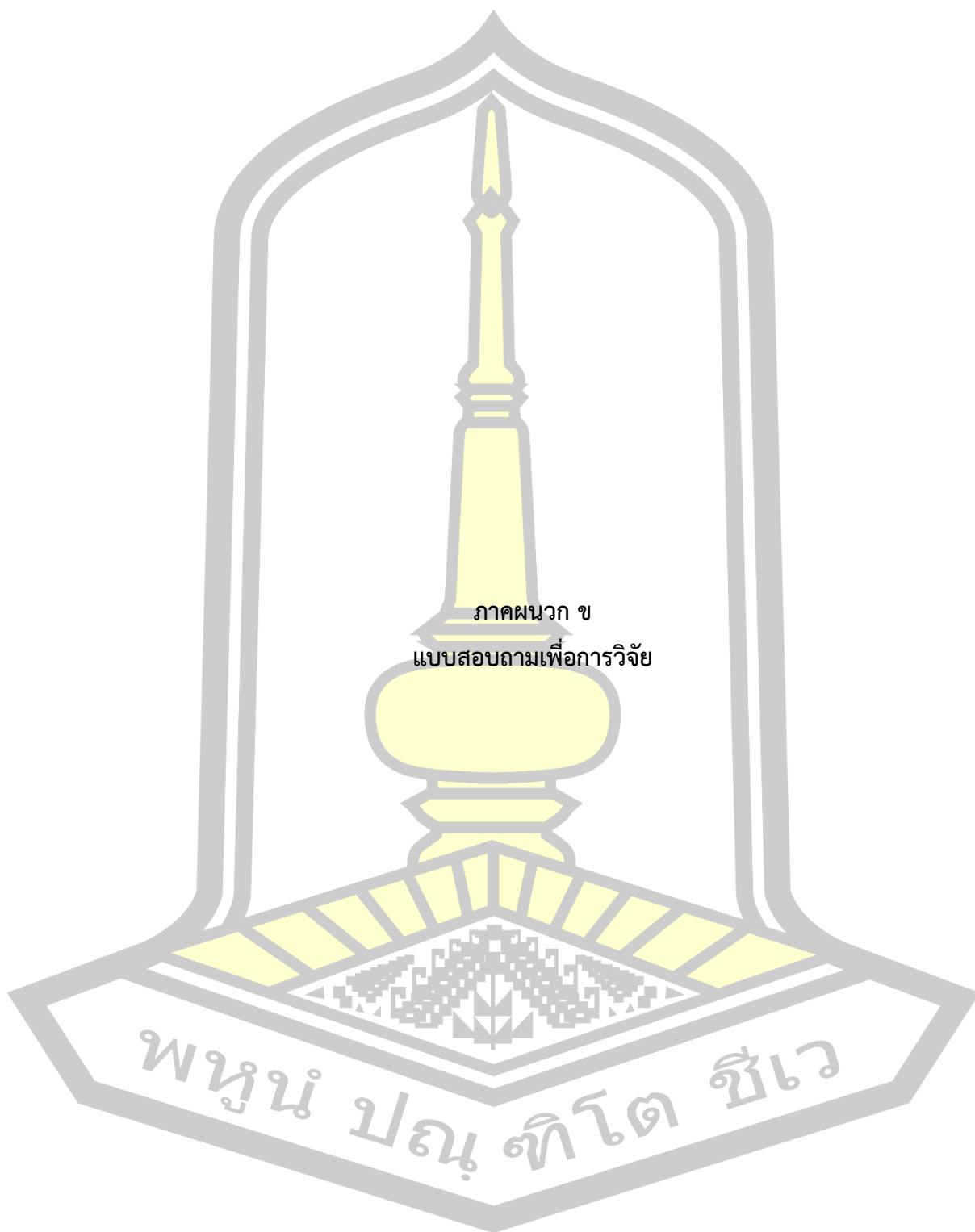
พูน ปณ ทัโต ชเว

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1

1. นายพรทมิไพร อัจจันดา
วุฒิสถิติศาสตรมหาบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน)
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองผือราษฎร์บำรุง
วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ
2. นายพรชัย จิตเจริญ
วุฒิสถิติศาสตรมหาบัณฑิต (บริหารการศึกษา)
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองปลาขาว
วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ
3. นางสาวธารินี สุเพ็งคำ
วุฒิสถิติศาสตรมหาบัณฑิต (บริหารการศึกษา)
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านดอนยานาง
วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ
4. นางสาวปิยะพร ประภูชะกา
วุฒิปรัชญาคุชฌีบัณฑิต การบริหารการศึกษา
ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1
วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ
5. นางใหม่ นาทันดอง
วุฒิสถิติศาสตรมหาบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน)
ตำแหน่ง ครู โรงเรียนบ้านหนองบัวโสม
วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ

พหุ ประถมศึกษา

ภาคผนวก ข
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

พหุบัณฑิตยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบถามสำหรับการวิจัย

เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามเพื่อการวิจัยชุดนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1
2. แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งเป็น 3 ตอน ได้แก่
  - ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
  - ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงาน วิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา หนองบัวลำภู เขต 1
  - ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ
3. กรุณาตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อตามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของ การบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1
4. แบบสอบถามฉบับนี้เป็นการศึกษาเพื่อมุ่งเน้นประโยชน์ทางการวิจัยเท่านั้น ไม่มีผลกระทบต่อตำแหน่ง หน่วยงานหรือบุคคลผู้ตอบแบบสอบถามแต่อย่างใด ผู้วิจัยหวังว่าจะได้รับ ความอนุเคราะห์จากท่าน จึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

นายศิวกร ตั้งจิตตาภรณ์

นิสิตหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

การบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครู	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
54. ครูมีส่วนร่วมในการได้รับบ้ำาเหนืจความชอบจากการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา										
55. ครูมีส่วนร่วมในการตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา										
56. ครูมีส่วนร่วมในการให้ความเห็นในการพัฒนาหรือปรับปรุงการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา										

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงที่ท่านให้ความร่วมมือ

แบบสัมภาษณ์สถานศึกษาที่มีแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice)

เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1

คำชี้แจง

1. แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการทราบแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1
2. แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้แบ่งเป็น 2 ตอน ได้แก่
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์
ตอนที่ 2 การสัมภาษณ์แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1
3. แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้เป็นการศึกษาเพื่อมุ่งเน้นประโยชน์ทางการวิจัยเท่านั้นซึ่งไม่มีผลกระทบต่อตำแหน่ง หน่วยงานหรือบุคคลผู้ให้สัมภาษณ์แต่อย่างใด ผู้วิจัยหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านในการสัมภาษณ์ครั้งนี้เป็นอย่างดี จึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

นายศิวกร ตั้งจิตตาภรณ์

นิสิตหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

พูน ปรณ ทิโต ชีเว

นิยามศัพท์

การบริหารแบบมีส่วนร่วมของครู หมายถึง เป็นการมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา ในโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ ในสถานศึกษา ประกอบด้วย 1) ครูมีส่วนร่วมในการวางแผน 2) ครูมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ 3) ครูมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ 4) ครูมีส่วนร่วมในการประเมินผล

1. ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนตัดสินใจ หมายถึง ครูมีส่วนร่วมในกระบวนการในการตัดสินใจกำหนดเป้าหมาย วิธีดำเนินการ การจัดตั้งวัตถุประสงค์ กำหนดบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบ เข้าถึงข้อมูลในการจัดโครงการหรือกิจกรรม เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการดำเนินงาน

2. ครูมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ หมายถึง ครูมีส่วนร่วมในการกระทำ ลงมือปฏิบัติ ลงทุนด้านทรัพยากร ทุนทรัพย์ วัสดุ อุปกรณ์ และร่างกายด้วยความเต็มใจและเต็มความสามารถ เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์

3. ครูมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ หมายถึง ครูที่มีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมได้รับการจัดสรรผลประโยชน์ร่วมกันในทางบวกหรือทางลบ

4. ครูมีส่วนร่วมในการประเมินผล หมายถึง ครูมีส่วนร่วมในกระบวนการกำกับ ติดตาม การดำเนินโครงการหรือกิจกรรม สามารถตรวจสอบ และประเมินผลได้

แบบสัมภาษณ์

การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

1.1 ชื่อ-สกุล .....

1.2 ตำแหน่งปัจจุบัน .....

1.3 สถานที่ทำงานปัจจุบัน .....

ตอนที่ 2 การสัมภาษณ์แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1

ประเด็นสัมภาษณ์

1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

ท่านมีแนวทางอย่างไรบ้างที่จะทำให้ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนตัดสินใจ

.....

.....

.....

.....

ท่านมีแนวทางอย่างไรบ้างที่จะทำให้ครูมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ

.....

.....

.....

.....

ท่านมีแนวทางอย่างไรบ้างที่จะทำให้ครูมีส่วนร่วมในผลประโยชน์

.....

.....

.....

.....

ท่านมีแนวทางอย่างไรบ้างที่จะทำให้ครูมีส่วนร่วมการประเมินผล

.....

.....

.....

2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

ท่านมีแนวทางอย่างไรบ้างที่จะทำให้ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนตัดสินใจ

.....

.....

.....

.....

ท่านมีแนวทางอย่างไรบ้างที่จะทำให้ครูมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ

.....

.....

.....

.....

ท่านมีแนวทางอย่างไรบ้างที่จะทำให้ครูมีส่วนร่วมในผลประโยชน์

.....

.....

.....

.....

ท่านมีแนวทางอย่างไรบ้างที่จะทำให้ครูมีส่วนร่วมการประเมินผล

.....

.....

.....

.....

3. ด้านการวัดประเมินผล

ท่านมีแนวทางอย่างไรบ้างที่จะทำให้ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนตัดสินใจ

.....

.....

.....

.....

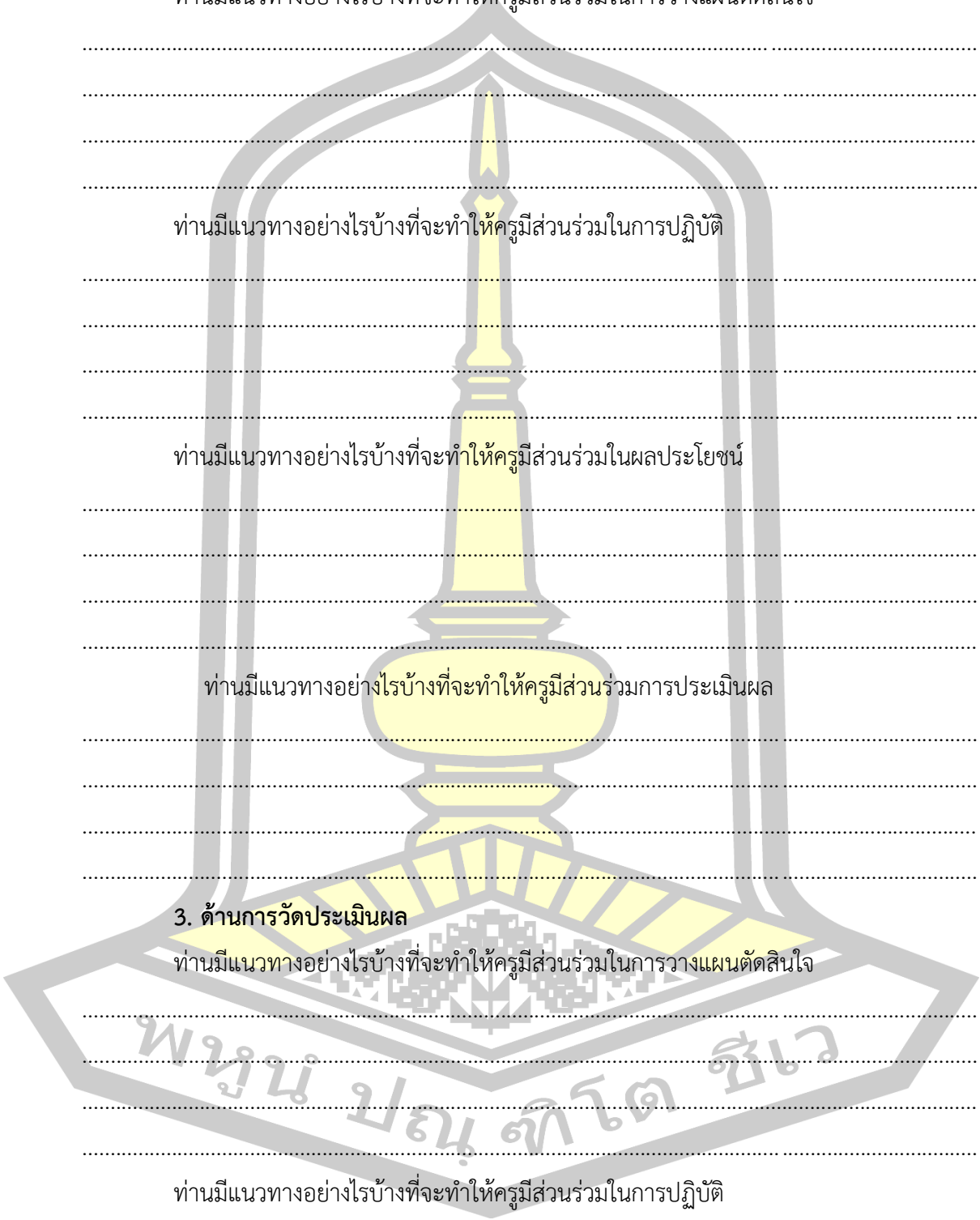
ท่านมีแนวทางอย่างไรบ้างที่จะทำให้ครูมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ

.....

.....

.....

.....

พจนานุกรมศัพท์โต ชิว

ท่านมีแนวทางอย่างไรบ้างที่จะทำให้ครูมีส่วนร่วมในผลประโยชน์

.....
.....
.....

ท่านมีแนวทางอย่างไรบ้างที่จะทำให้ครูมีส่วนร่วมการประเมินผล

.....
.....
.....

4. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ท่านมีแนวทางอย่างไรบ้างที่จะทำให้ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนตัดสินใจ

.....
.....
.....

ท่านมีแนวทางอย่างไรบ้างที่จะทำให้ครูมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ

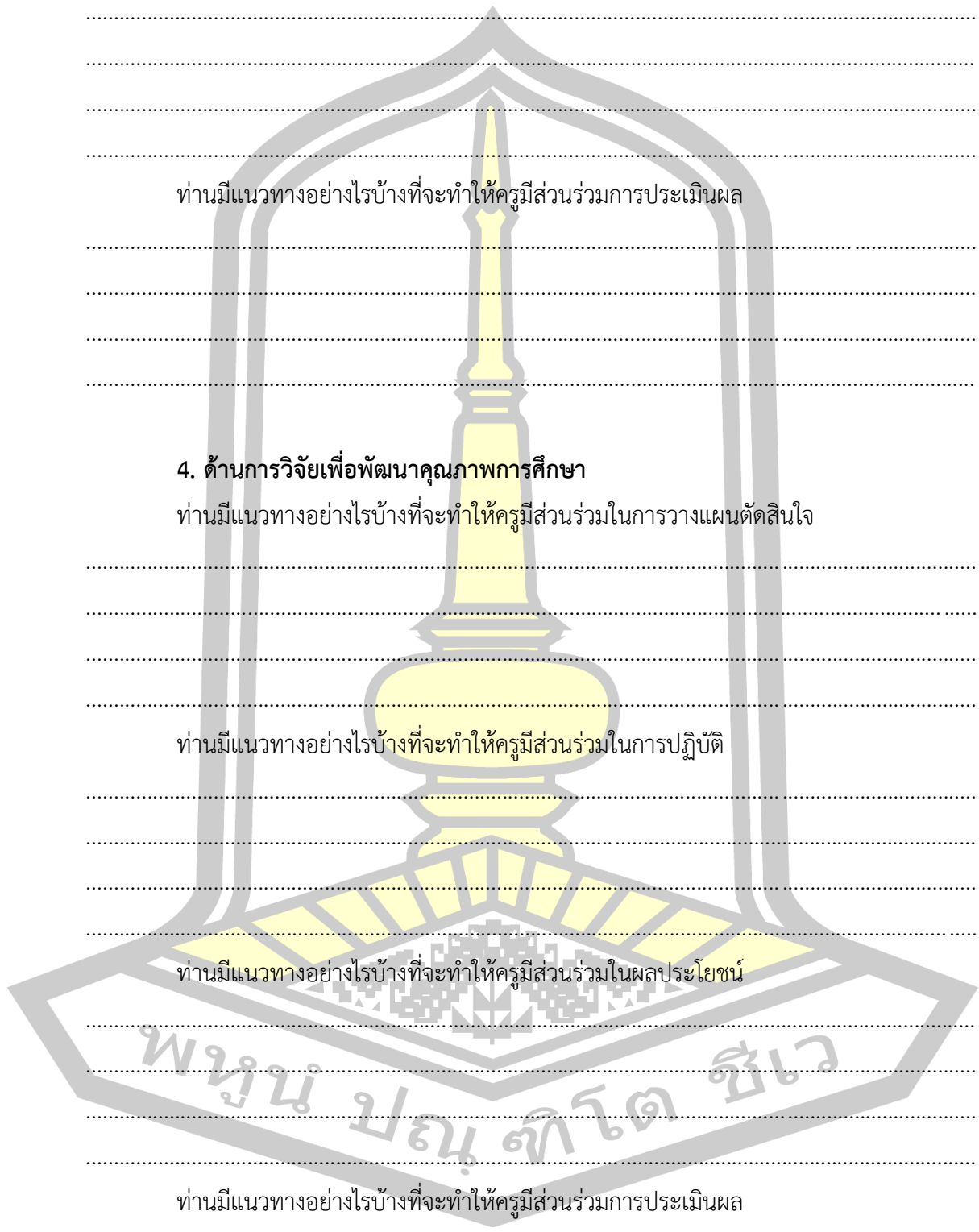
.....
.....
.....

ท่านมีแนวทางอย่างไรบ้างที่จะทำให้ครูมีส่วนร่วมในผลประโยชน์

.....
.....
.....

ท่านมีแนวทางอย่างไรบ้างที่จะทำให้ครูมีส่วนร่วมการประเมินผล

.....
.....
.....

5. ด้านการนิเทศการศึกษา

ท่านมีแนวทางอย่างไรบ้างที่จะทำให้ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนตัดสินใจ

ท่านมีแนวทางอย่างไรบ้างที่จะทำให้ครูมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ

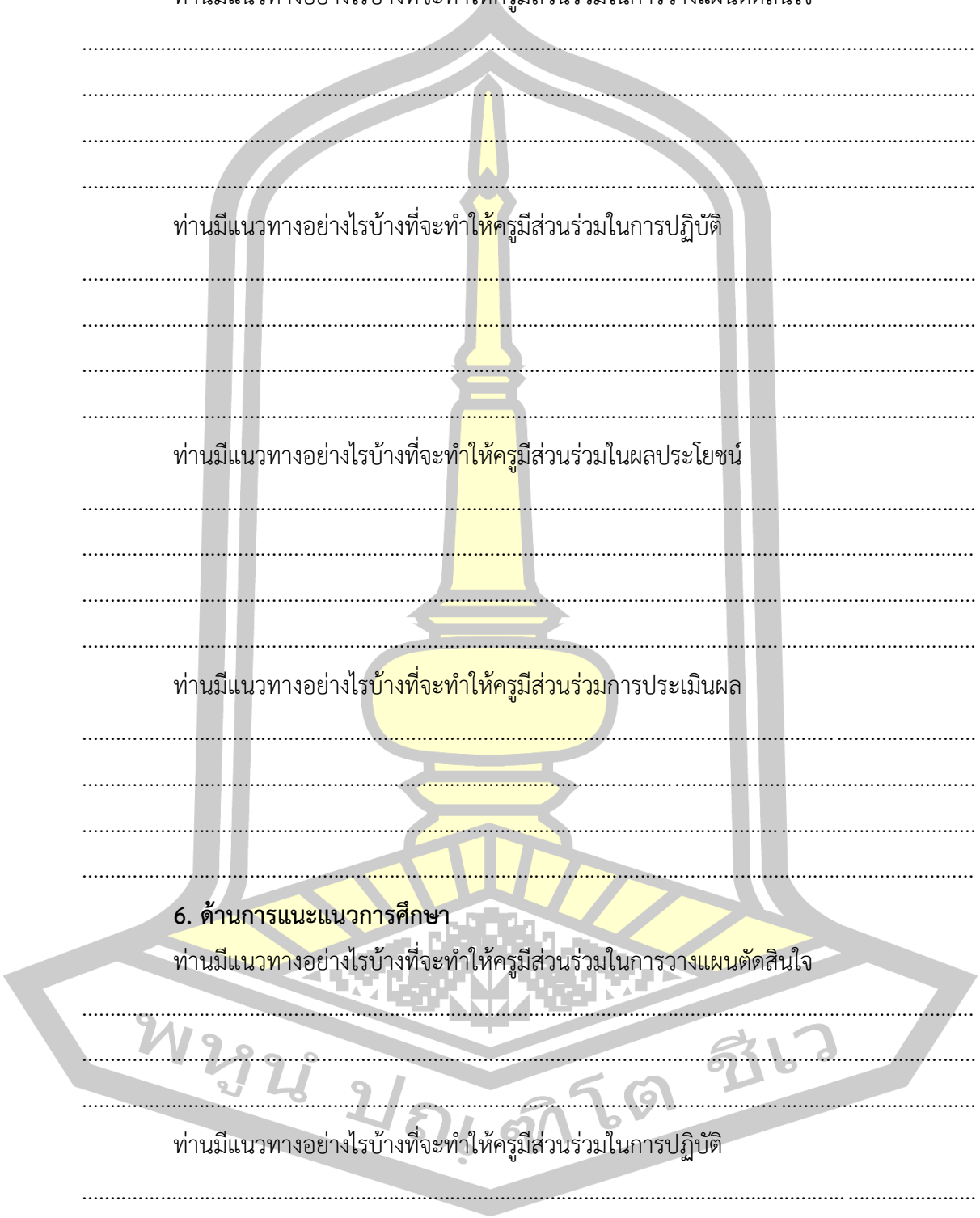
ท่านมีแนวทางอย่างไรบ้างที่จะทำให้ครูมีส่วนร่วมในผลประโยชน์

ท่านมีแนวทางอย่างไรบ้างที่จะทำให้ครูมีส่วนร่วมการประเมินผล

6. ด้านการแนะแนวการศึกษา

ท่านมีแนวทางอย่างไรบ้างที่จะทำให้ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนตัดสินใจ

ท่านมีแนวทางอย่างไรบ้างที่จะทำให้ครูมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ

ท่านมีแนวทางอย่างไรบ้างที่จะทำให้ครูมีส่วนร่วมในผลประโยชน์

.....
.....
.....

ท่านมีแนวทางอย่างไรบ้างที่จะทำให้ครูมีส่วนร่วมในการประเมินผล

.....
.....
.....

7. ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ท่านมีแนวทางอย่างไรบ้างที่จะทำให้ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนตัดสินใจ

.....
.....
.....

ท่านมีแนวทางอย่างไรบ้างที่จะทำให้ครูมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ

.....
.....
.....

ท่านมีแนวทางอย่างไรบ้างที่จะทำให้ครูมีส่วนร่วมในผลประโยชน์

.....
.....
.....

ท่านมีแนวทางอย่างไรบ้างที่จะทำให้ครูมีส่วนร่วมในการประเมินผล

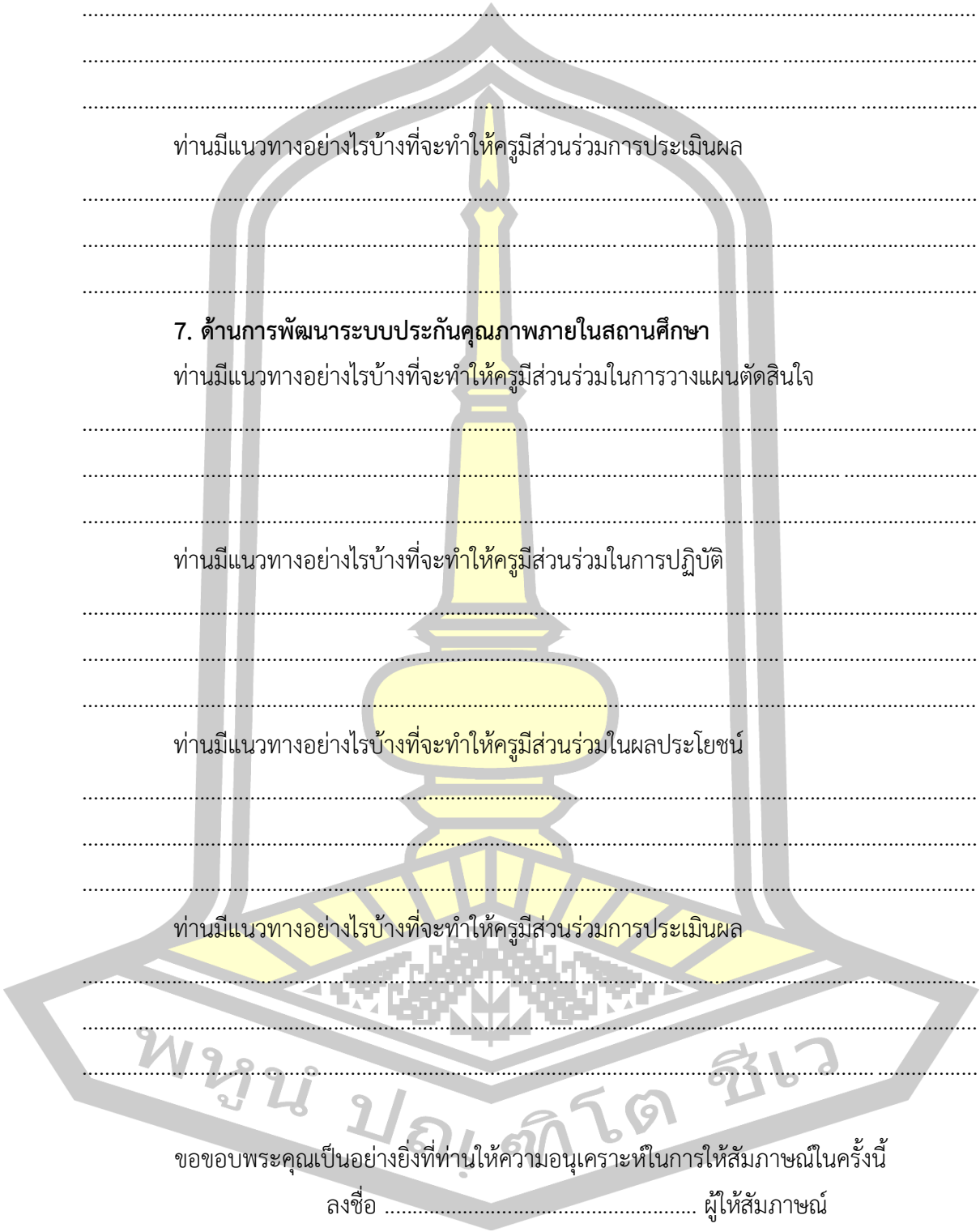
.....
.....
.....

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่งที่ท่านให้ความอนุเคราะห์ในการให้สัมภาษณ์ในครั้งนี้

ลงชื่อ ..... ผู้ให้สัมภาษณ์

(.....)

...../...../.....

แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการ
แบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
หนองบัวลำภู เขต 1

คำชี้แจง

1. แบบประเมินนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1

2. ผู้ประเมินได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมีความรู้และประสบการณ์

3. แบบประเมิน ประกอบด้วย 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ทรงคุณวุฒิ

ตอนที่ 2 รายการประเมินแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ทรงคุณวุฒิ

1. ชื่อ-สกุล .....
2. ตำแหน่งปัจจุบัน.....
3. หน่วยงานที่สังกัด.....

นายศิวกกร ตั้งจิตตาภรณ์

นิสิตหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

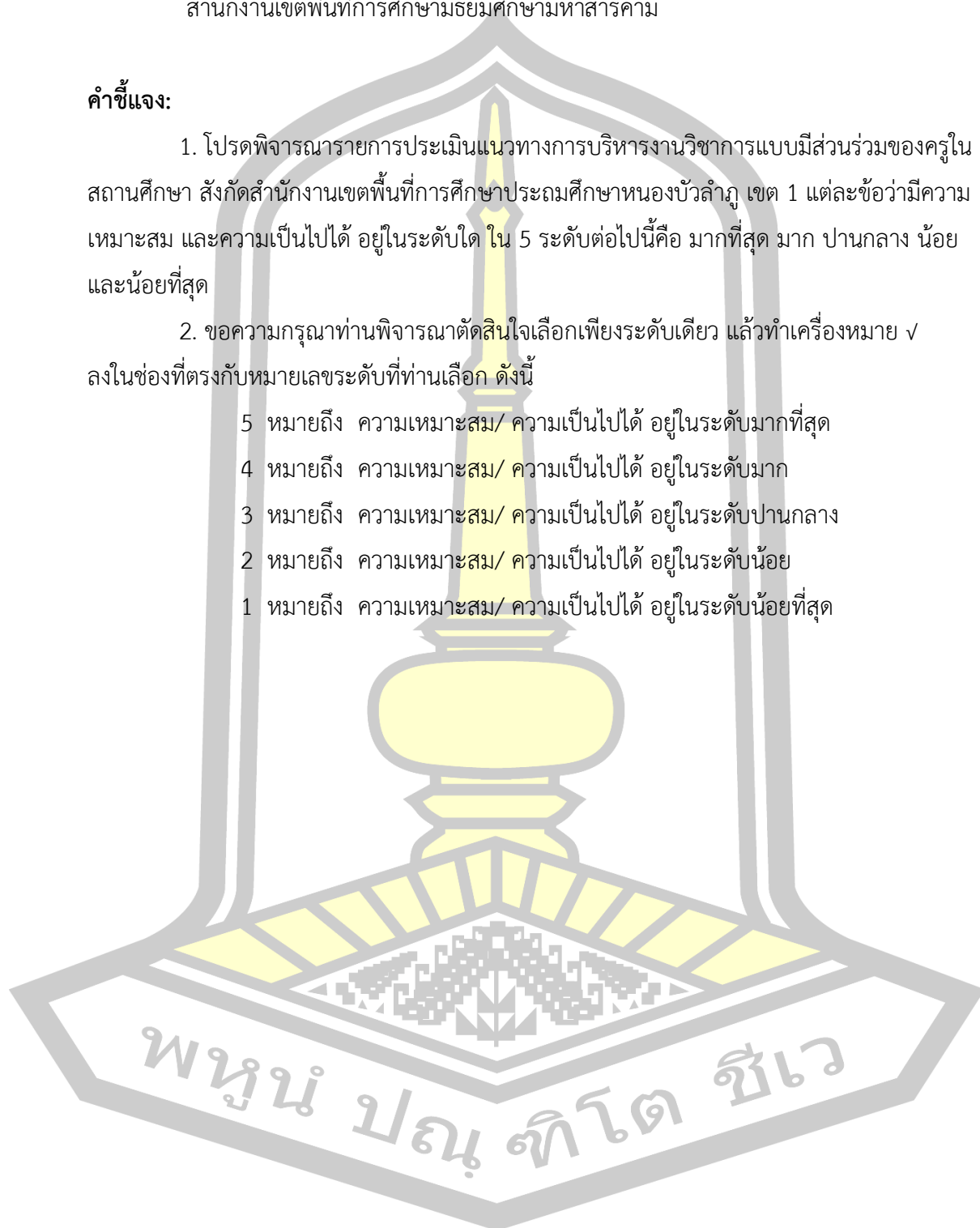
ตอนที่ 2 รายการประเมินโปรแกรมเสริมสร้างเสริมสร้างภาวะผู้นำร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม

คำชี้แจง:

1. โปรดพิจารณารายการประเมินแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูใน
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานองบัวลำภู เขต 1 แต่ละข้อว่ามีความ
เหมาะสม และความเป็นไปได้ อยู่ในระดับใด ใน 5 ระดับต่อไปนี้คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย
และน้อยที่สุด

2. ขอความกรุณาท่านพิจารณาตัดสินใจเลือกเพียงระดับเดียว แล้วทำเครื่องหมาย ✓
ลงในช่องที่ตรงกับหมายเลขระดับที่ท่านเลือก ดังนี้

- 5 หมายถึง ความเหมาะสม/ ความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง ความเหมาะสม/ ความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง ความเหมาะสม/ ความเป็นไปได้ อยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ความเหมาะสม/ ความเป็นไปได้ อยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง ความเหมาะสม/ ความเป็นไปได้ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

รายการประเมิน	ระดับการประเมิน									
	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
7. ด้านการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา										
1. แต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา กำหนดบทบาทหน้าที่ และร่วมกันวางแผนแนวทางการทำงาน										
2. ส่งเสริมให้ร่วมกันติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง										
3. พัฒนาระบบประกันคุณภาพโดยยึดหลักเกณฑ์มาตรฐานของ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา หรือ สมศ.										

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

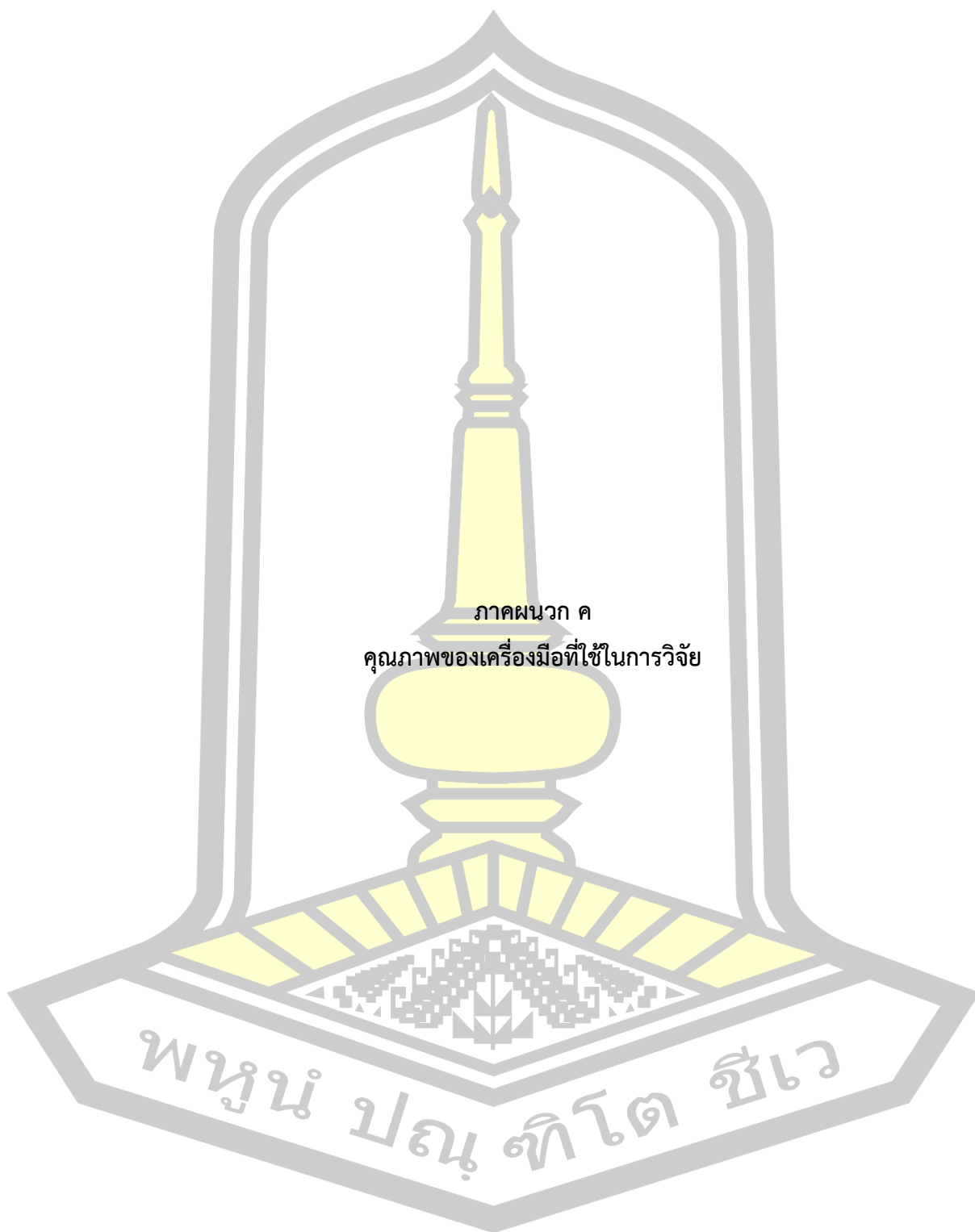
.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณในความอนุเคราะห์

พูน ปณ ทิโต ชีเว

ภาคผนวก ค
คุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

พหุ ประจักษ์ ชัยเว

แบบประเมินสำหรับผู้เชี่ยวชาญ
สำหรับการวิจัย

เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1

คำชี้แจง

1. แบบประเมินนี้ใช้สำหรับการประเมินความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ของแบบสอบถามสภากปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1

2. โปรดพิจารณาความสอดคล้องของเนื้อหาหรือข้อความของแบบสอบถามโดยมีเกณฑ์

ดังนี้

+1 หมายถึง มีความสอดคล้องกัน

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่ามีความสอดคล้องกัน

-1 หมายถึง ไม่มีความสอดคล้องกัน

3. หากท่านต้องการข้อมูลใด ๆ เพิ่มเติม โปรดติดต่อผู้วิจัยโดยตรงตามหมายเลขโทรศัพท์ 086-3596549 หรือ Email: kengsiwagorn1@gmail.com

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ ที่ได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน

นายสิวกกร ตั้งจิตตาภรณ์

นิสิตหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

นิยามศัพท์

การบริหารแบบมีส่วนร่วมของครู หมายถึง เป็นการมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา ในโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ ในสถานศึกษา ประกอบด้วย 1) ครูมีส่วนร่วมในการวางแผน 2) ครูมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ 3) ครูมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ 4) ครูมีส่วนร่วมในการประเมินผล

1. ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนตัดสินใจ หมายถึง ครูมีส่วนร่วมในกระบวนการในการตัดสินใจกำหนดเป้าหมาย วิธีดำเนินการ การจัดตั้งวัตถุประสงค์ กำหนดบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบ เข้าถึงข้อมูลในการจัดโครงการหรือกิจกรรม เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการดำเนินงาน

2. ครูมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ หมายถึง ครูมีส่วนร่วมในการกระทำ ลงมือปฏิบัติ ลงทุนด้านทรัพยากร ทุนทรัพย์ วัสดุ อุปกรณ์ และร่างกายด้วยความเต็มใจและเต็มความสามารถ เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์

3. ครูมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ หมายถึง ครูที่มีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมได้รับการจัดสรรผลประโยชน์ร่วมกันในทางบวกหรือทางลบ

4. ครูมีส่วนร่วมในการประเมินผล หมายถึง ครูมีส่วนร่วมในกระบวนการกำกับ ติดตาม การดำเนินโครงการหรือกิจกรรม สามารถตรวจสอบ และประเมินผลได้

	ข้อความ	ผลการประเมิน			ข้อเสนอแนะ
		+ 1	0	- 1	
ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา					
ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนตัดสินใจ หมายถึง ครูมีส่วนร่วมในกระบวนการในการตัดสินใจกำหนดเป้าหมาย วิธีดำเนินการ การจัดตั้งวัตถุประสงค์ กำหนดบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบ เข้าถึงข้อมูลในการจัดโครงการหรือกิจกรรม เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการดำเนินงาน					
1	ครูมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อกำหนดจุดเน้นของหลักสูตรสถานศึกษา				
2	ครูมีส่วนร่วมในการแบ่งบทบาทหน้าที่และผู้รับผิดชอบในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา				
ครูมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ หมายถึง ครูมีส่วนร่วมในการกระทำ ลงมือปฏิบัติ ลงทุนด้านทรัพยากร ทุนทรัพย์ วัสดุ อุปกรณ์ และร่างกายด้วยความเต็มใจและเต็มความสามารถ เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์					
3	ครูมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย				
4	ครูมีส่วนร่วมในการดำเนินการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา				
ครูมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ หมายถึง ครูที่มีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมได้รับการจัดสรรผลประโยชน์ร่วมกันในทางบวกหรือทางลบ					
5	ครูมีส่วนร่วมในการให้ความเห็นชอบในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา				
6	ครูมีส่วนร่วมในการได้รับบ้ำเห็นใจความชอบจากงานพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา				
ครูมีส่วนร่วมในการประเมินผล หมายถึง ครูมีส่วนร่วมในกระบวนการกำกับ ติดตามการดำเนินโครงการหรือกิจกรรม สามารถตรวจสอบ และประเมินผลได้					
7	ครูมีส่วนร่วมในการตรวจสอบ ติดตามและประเมินผลหลักสูตรสถานศึกษาและหลักสูตรท้องถิ่น				
8	ครูมีส่วนร่วมในการให้ความเห็นในการพัฒนาหรือปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาและหลักสูตรท้องถิ่น				

	ข้อความ	ผลการพิจารณา			ข้อเสนอแนะ
		+ 1	0	- 1	
การพัฒนากระบวนการเรียนรู้					
ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนตัดสินใจ หมายถึง ครูมีส่วนร่วมในกระบวนการในการตัดสินใจกำหนดเป้าหมาย วิธีดำเนินการ การจัดตั้งวัตถุประสงค์ กำหนดบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบ เข้าถึงข้อมูลในการจัดโครงการหรือกิจกรรม เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการดำเนินงาน					
9	ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระและหน่วยการเรียนรู้				
10	ครูมีส่วนร่วมในการแบ่งบทบาทหน้าที่และผู้รับผิดชอบในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้				
ครูมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ หมายถึง ครูมีส่วนร่วมในการกระทำ ลงมือปฏิบัติ ลงทุนด้านทรัพยากร ทุนทรัพย์ วัสดุ อุปกรณ์ และร่างกายด้วยความเต็มใจและเต็มความสามารถ เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์					
11	ครูมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย				
12	ครูมีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้				
ครูมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ หมายถึง ครูที่มีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมได้รับการจัดสรรผลประโยชน์ร่วมกันในทางบวกหรือทางลบ					
13	ครูมีส่วนร่วมในการให้ความเห็นชอบในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้				
14	ครูมีส่วนร่วมในการได้รับบ้ำเห็นใจความชอบจากการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้				
ครูมีส่วนร่วมในการประเมินผล หมายถึง ครูมีส่วนร่วมในกระบวนการกำกับ ติดตามการดำเนินโครงการหรือกิจกรรม สามารถตรวจสอบ และประเมินผลได้					
15	ครูมีส่วนร่วมในการตรวจสอบ ติดตามและประเมินผลแผนการจัดการเรียนรู้				
16	ครูมีส่วนร่วมในการให้ความเห็นในการพัฒนาหรือปรับปรุงการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้				

	ข้อความ	ผลการพิจารณา			ข้อเสนอแนะ
		+ 1	0	- 1	
การวัดประเมินผล					
ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนตัดสินใจ หมายถึง ครูมีส่วนร่วมในกระบวนการในการตัดสินใจกำหนดเป้าหมาย วิธีดำเนินการ การจัดตั้งวัตถุประสงค์ กำหนดบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบ เข้าถึงข้อมูลในการจัดโครงการหรือกิจกรรม เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการดำเนินงาน					
17	ครูมีส่วนร่วมในการกำหนด ระเบียบการวัดและประเมินผลของสถานศึกษาตามหลักสูตร				
18	ครูมีส่วนร่วมในการแบ่งบทบาทหน้าที่และผู้รับผิดชอบในการวัดและประเมินผล				
ครูมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ หมายถึง ครูมีส่วนร่วมในการกระทำ ลงมือปฏิบัติ ลงทุนด้านทรัพยากร ทุนทรัพย์ วัสดุ อุปกรณ์ และร่างกายด้วยความเต็มใจและเต็มความสามารถ เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์					
19	ครูมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย				
20	ครูมีส่วนร่วมในการดำเนินการวัดและประเมินผล				
ครูมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ หมายถึง ครูที่มีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมได้รับการจัดสรรผลประโยชน์ร่วมกันในทางบวกหรือทางลบ					
21	ครูมีส่วนร่วมในการให้ความเห็นชอบในการวัดและประเมินผล				
22	ครูมีส่วนร่วมในการได้รับบำเหน็จความชอบจากการวัดและประเมินผล				
ครูมีส่วนร่วมในการประเมินผล หมายถึง ครูมีส่วนร่วมในกระบวนการกำกับ ติดตามการดำเนินโครงการหรือกิจกรรม สามารถตรวจสอบ และประเมินผลได้					
23	ครูมีส่วนร่วมในการตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล การวัดและประเมินผล				
24	ครูมีส่วนร่วมในการให้ความเห็นในการพัฒนาหรือปรับปรุงการวัดและประเมินผล				

	ข้อความ	ผลการประเมิน			ข้อเสนอแนะ
		+ 1	0	- 1	
การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา					
ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนตัดสินใจ หมายถึง ครูมีส่วนร่วมในกระบวนการในการตัดสินใจกำหนดเป้าหมาย วิธีดำเนินการ การจัดตั้งวัตถุประสงค์ กำหนดบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบ เข้าถึงข้อมูลในการจัดโครงการหรือกิจกรรม เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการดำเนินงาน					
25	ครูมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา				
26	ครูมีส่วนร่วมในการแบ่งบทบาทหน้าที่และผู้รับผิดชอบในการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา				
ครูมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ หมายถึง ครูมีส่วนร่วมในการกระทำ ลงมือปฏิบัติ ลงทุนด้านทรัพยากร ทุนทรัพย์ วัสดุ อุปกรณ์ และร่างกายด้วยความเต็มใจและเต็มความสามารถ เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์					
27	ครูมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย				
28	ครูมีส่วนร่วมในการดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา				
ครูมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ หมายถึง ครูที่มีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมได้รับการจัดสรรผลประโยชน์ร่วมกันในทางบวกหรือทางลบ					
29	ครูมีส่วนร่วมในการให้ความเห็นชอบในการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา				
30	ครูมีส่วนร่วมในการได้รับบ่าเหน็จความชอบจากการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา				
ครูมีส่วนร่วมในการประเมินผล หมายถึง ครูมีส่วนร่วมในกระบวนการกำกับ ติดตามการดำเนินโครงการหรือกิจกรรม สามารถตรวจสอบ และประเมินผลได้					
31	ครูมีส่วนร่วมในการตรวจสอบ ติดตามและประเมินผลการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา				
32	ครูมีส่วนร่วมในการให้ความเห็นในการพัฒนาหรือปรับปรุงการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา				

	ข้อความ	ผลการประเมิน			ข้อเสนอแนะ
		+ 1	0	- 1	
การนิเทศการศึกษา					
ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนตัดสินใจ หมายถึง ครูมีส่วนร่วมในกระบวนการในการตัดสินใจกำหนดเป้าหมาย วิธีดำเนินการ การจัดตั้งวัตถุประสงค์ กำหนดบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบ เข้าถึงข้อมูลในการจัดโครงการหรือกิจกรรม เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการดำเนินงาน					
33	ครูมีส่วนร่วมในการวางแผน กำหนด การนิเทศภายในสถานศึกษาให้มีคุณภาพอย่างเป็นระบบ				
34	ครูมีส่วนร่วมในการแบ่งบทบาทหน้าที่และผู้รับผิดชอบในการนิเทศการศึกษา				
ครูมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ หมายถึง ครูมีส่วนร่วมในการกระทำ ลงมือปฏิบัติ ลงทุนด้านทรัพยากร ทุนทรัพย์ วัสดุ อุปกรณ์ และร่างกายด้วยความเต็มใจและเต็มความสามารถ เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์					
35	ครูมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย				
36	ครูมีส่วนร่วมในการดำเนินการนิเทศการศึกษา				
ครูมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ หมายถึง ครูที่มีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมได้รับการจัดสรรผลประโยชน์ร่วมกันในทางบวกหรือทางลบ					
37	ครูมีส่วนร่วมในการให้ความเห็นชอบในการนิเทศการศึกษา				
38	ครูมีส่วนร่วมในการได้รับบำเหน็จความชอบจากการนิเทศการศึกษา				
ครูมีส่วนร่วมในการประเมินผล หมายถึง ครูมีส่วนร่วมในกระบวนการกำกับ ติดตามการดำเนินโครงการหรือกิจกรรม สามารถตรวจสอบ และประเมินผลได้					
39	ครูมีส่วนร่วมในการตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล การนิเทศการศึกษา				
40	ครูมีส่วนร่วมในการให้ความเห็นในการพัฒนาหรือปรับปรุงการนิเทศการศึกษา				

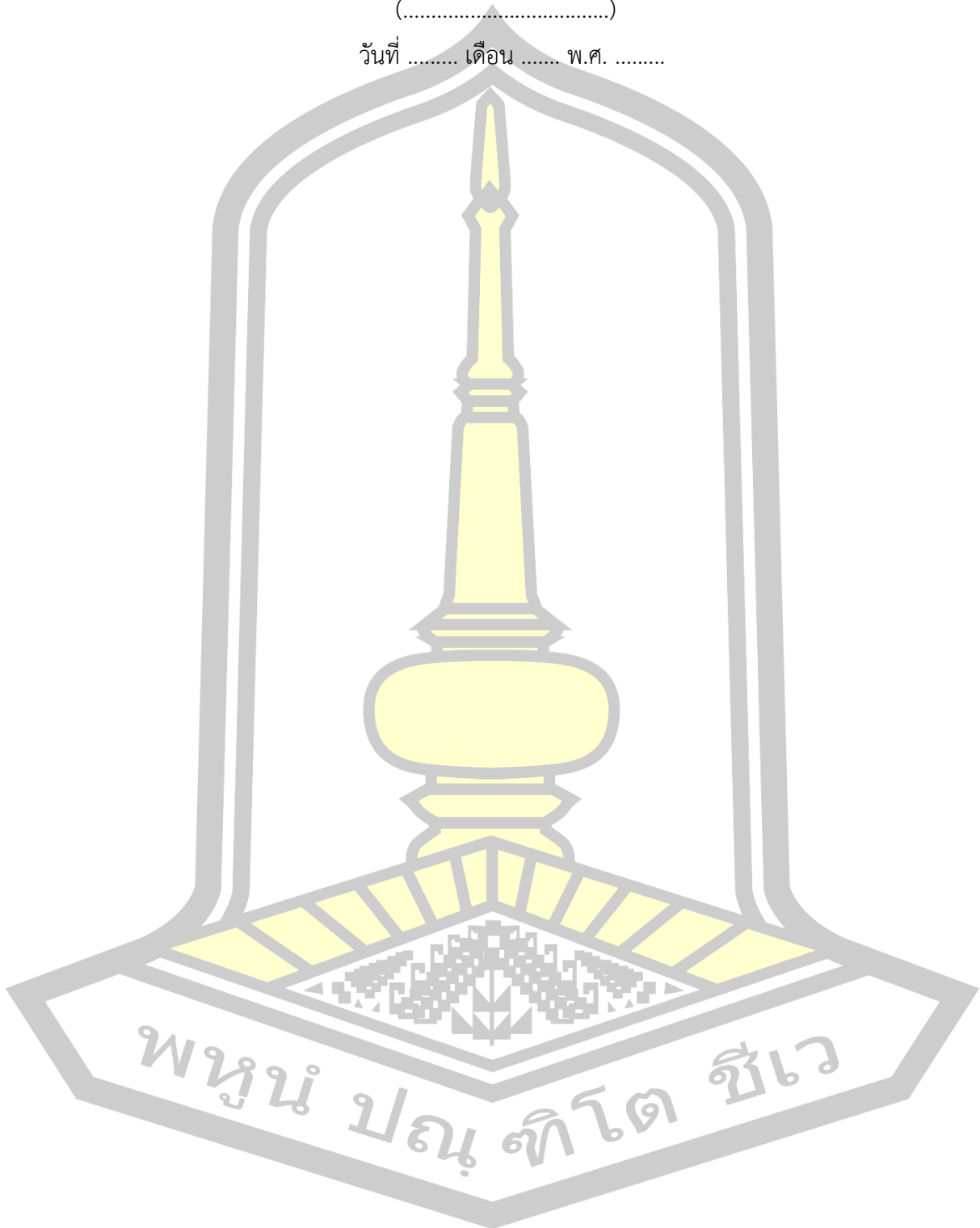
	ข้อความ	ผลการประเมิน			ข้อเสนอแนะ
		+ 1	0	- 1	
การแนะแนวการศึกษา					
ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนตัดสินใจ หมายถึง ครูมีส่วนร่วมในกระบวนการในการตัดสินใจกำหนดเป้าหมาย วิธีดำเนินการ การจัดตั้งวัตถุประสงค์ กำหนดบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบ เข้าถึงข้อมูลในการจัดโครงการหรือกิจกรรม เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการดำเนินงาน					
41	ครูมีส่วนร่วมในการวางแผน กำหนดเป้าหมายของการแนะแนวการศึกษา				
42	ครูมีส่วนร่วมในการแบ่งบทบาทหน้าที่และผู้รับผิดชอบในการแนะแนวการศึกษา				
ครูมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ หมายถึง ครูมีส่วนร่วมในการกระทำ ลงมือปฏิบัติ ลงทุนด้านทรัพยากร ทุนทรัพย์ วัสดุ อุปกรณ์ และร่างกายด้วยความเต็มใจและเต็มความสามารถ เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์					
43	ครูมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย				
44	ครูมีส่วนร่วมในการดำเนินการแนะแนวการศึกษา				
ครูมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ หมายถึง ครูที่มีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมได้รับการจัดสรรผลประโยชน์ร่วมกันในทางบวกหรือทางลบ					
45	ครูมีส่วนร่วมในการให้ความเห็นชอบในการแนะแนวการศึกษา				
46	ครูมีส่วนร่วมในการได้รับบ้ำเห็นใจความชอบจากการแนะแนวการศึกษา				
ครูมีส่วนร่วมในการประเมินผล หมายถึง ครูมีส่วนร่วมในกระบวนการกำกับ ติดตามการดำเนินโครงการหรือกิจกรรม สามารถตรวจสอบ และประเมินผลได้					
47	ครูมีส่วนร่วมในการตรวจสอบ ติดตามและประเมินผลการแนะแนวการศึกษา				
48	ครูมีส่วนร่วมในการให้ความเห็นในการพัฒนาหรือปรับปรุงการแนะแนวการศึกษา				

	ข้อความ	ผลการประเมิน			ข้อเสนอแนะ
		+ 1	0	- 1	
การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา					
ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนตัดสินใจ หมายถึง ครูมีส่วนร่วมในกระบวนการในการตัดสินใจกำหนดเป้าหมาย วิธีดำเนินการ การจัดตั้งวัตถุประสงค์ กำหนดบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบ เข้าถึงข้อมูลในการจัดโครงการหรือกิจกรรม เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการดำเนินงาน					
49	ครูมีส่วนร่วมในการวางแผน กำหนดเป้าหมายของการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา				
50	ครูมีส่วนร่วมในการแบ่งบทบาทหน้าที่และผู้รับผิดชอบในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา				
ครูมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ หมายถึง ครูมีส่วนร่วมในการกระทำ ลงมือปฏิบัติ ลงทุนด้านทรัพยากร ทุนทรัพย์ วัสดุ อุปกรณ์ และร่างกายด้วยความเต็มใจและเต็มความสามารถ เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์					
51	ครูมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย				
52	ครูมีส่วนร่วมในการดำเนินการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา				
ครูมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ หมายถึง ครูที่มีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมได้รับการจัดสรรผลประโยชน์ร่วมกันในทางบวกหรือทางลบ					
53	ครูมีส่วนร่วมในการให้ความเห็นชอบในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา				
54	ครูมีส่วนร่วมในการได้รับบ่าเหน็จความชอบจากการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา				
ครูมีส่วนร่วมในการประเมินผล หมายถึง ครูมีส่วนร่วมในกระบวนการกำกับ ติดตามการดำเนินโครงการหรือกิจกรรม สามารถตรวจสอบ และประเมินผลได้					
55	ครูมีส่วนร่วมในการตรวจสอบ ติดตามและประเมินผลการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา				
56	ครูมีส่วนร่วมในการให้ความเห็นในการพัฒนาหรือปรับปรุงการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา				

ลงชื่อ ..... ผู้ประเมิน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. ....

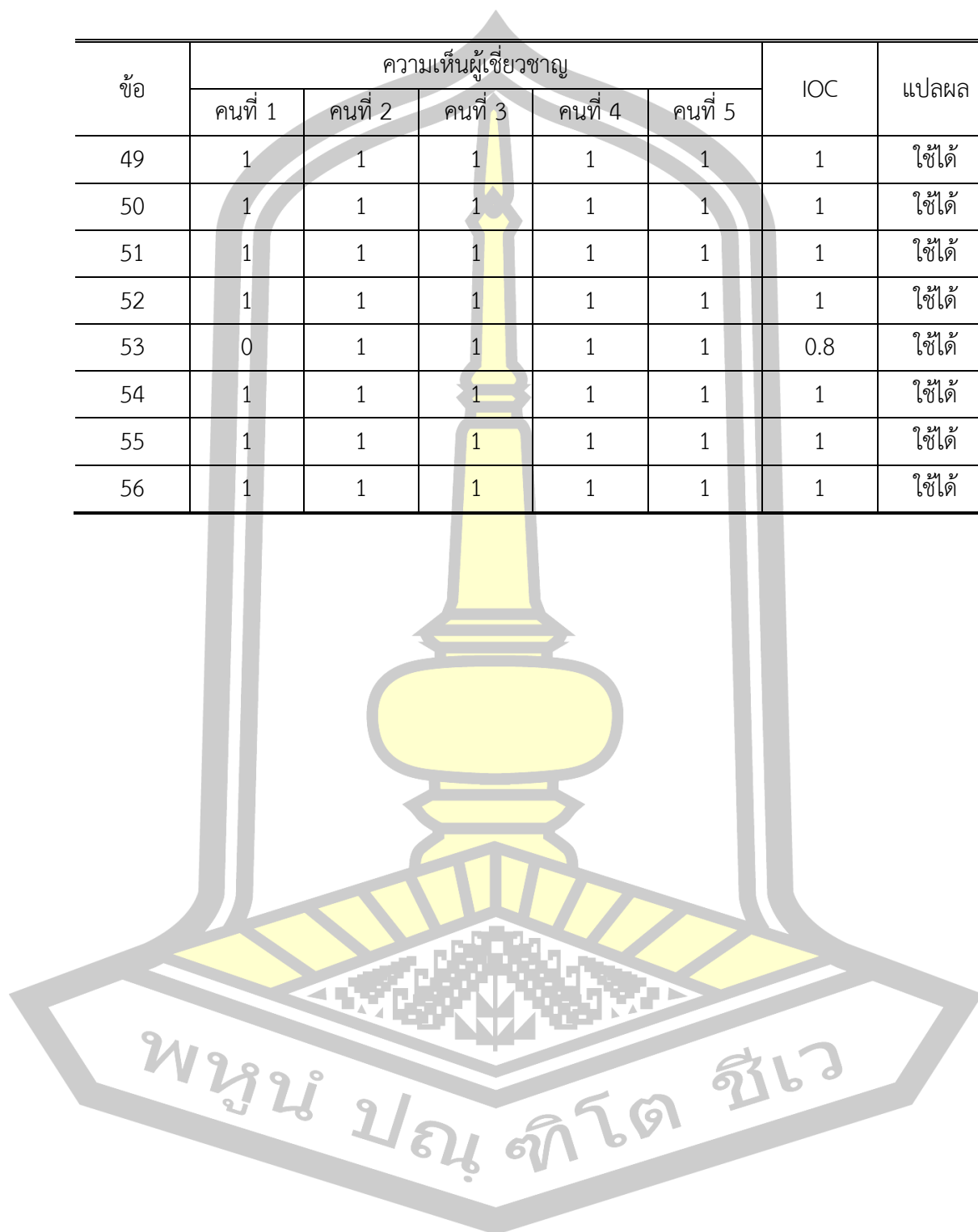

ตาราง 24 (ต่อ)

ข้อ	ความเห็นผู้เชี่ยวชาญ					IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
49	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
50	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
51	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
52	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
53	0	1	1	1	1	0.8	ใช้ได้
54	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
55	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
56	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้

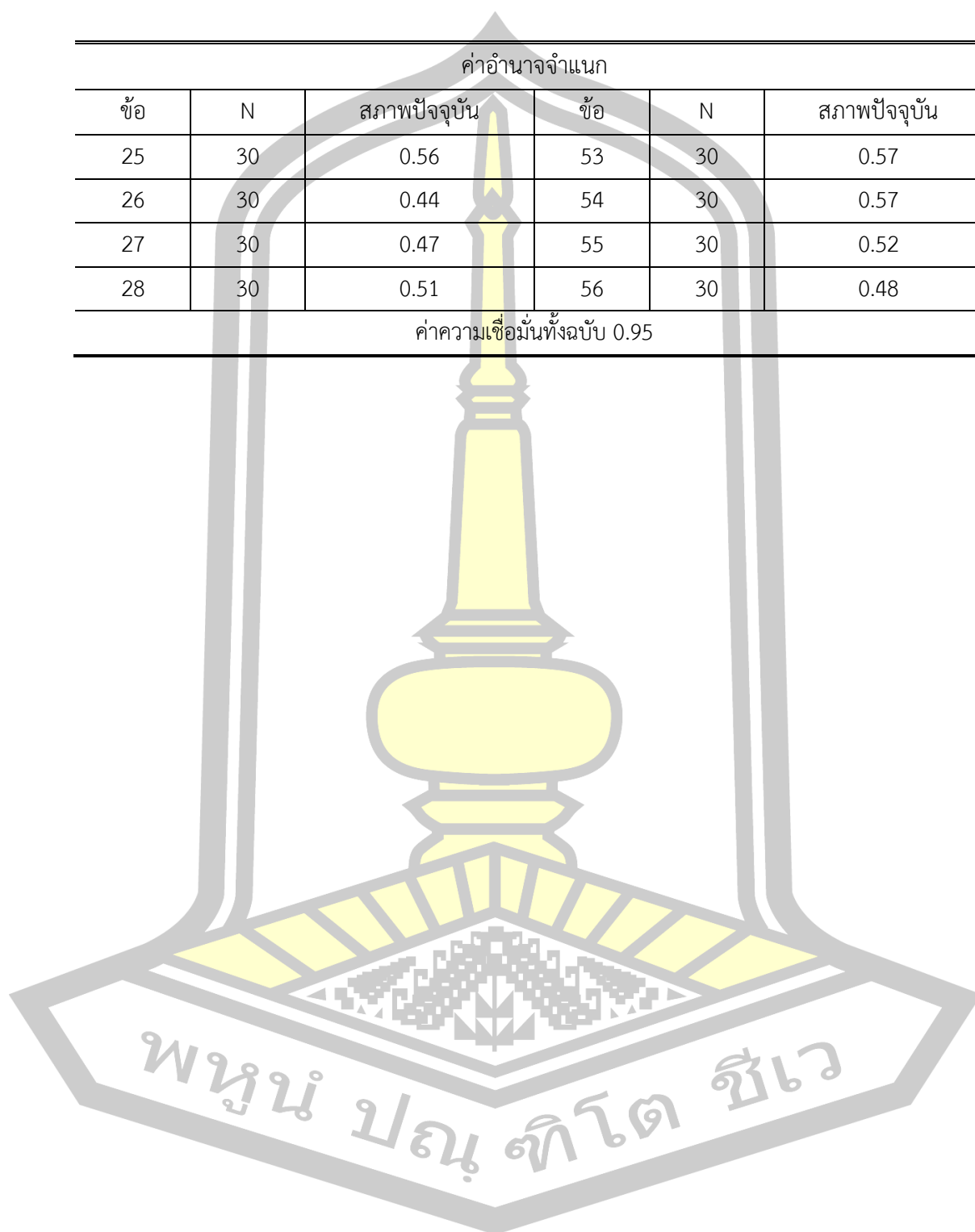
ตาราง 25 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามภาพปัจจุบันของการพัฒนาแนวทางการบริหารงาน
วิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
หนองบัวลำภู เขต 1

ค่าอำนาจจำแนก					
ข้อ	N	สภาพปัจจุบัน	ข้อ	N	สภาพปัจจุบัน
1	30	0.88	29	30	0.57
2	30	0.46	30	30	0.55
3	30	0.52	31	30	0.54
4	30	0.50	32	30	0.54
5	30	0.52	33	30	0.50
6	30	0.43	34	30	0.53
7	30	0.51	35	30	0.58
8	30	0.53	36	30	0.62
9	30	0.46	37	30	0.63
10	30	0.50	38	30	0.63
11	30	0.58	39	30	0.49
12	30	0.58	40	30	0.50
13	30	0.49	41	30	0.57
14	30	0.50	42	30	0.52
15	30	0.42	43	30	0.48
16	30	0.62	44	30	0.53
17	30	0.47	45	30	0.56
18	30	0.56	46	30	0.56
19	30	0.46	47	30	0.51
20	30	0.43	48	30	0.57
21	30	0.44	49	30	0.49
22	30	0.53	50	30	0.58
23	30	0.59	51	30	0.54
24	30	0.52	52	30	0.52

ตาราง 25 (ต่อ)

ค่าอำนาจจำแนก					
ข้อ	N	สภาพปัจจุบัน	ข้อ	N	สภาพปัจจุบัน
25	30	0.56	53	30	0.57
26	30	0.44	54	30	0.57
27	30	0.47	55	30	0.52
28	30	0.51	56	30	0.48

ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ 0.95

ตาราง 26 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนา

แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา

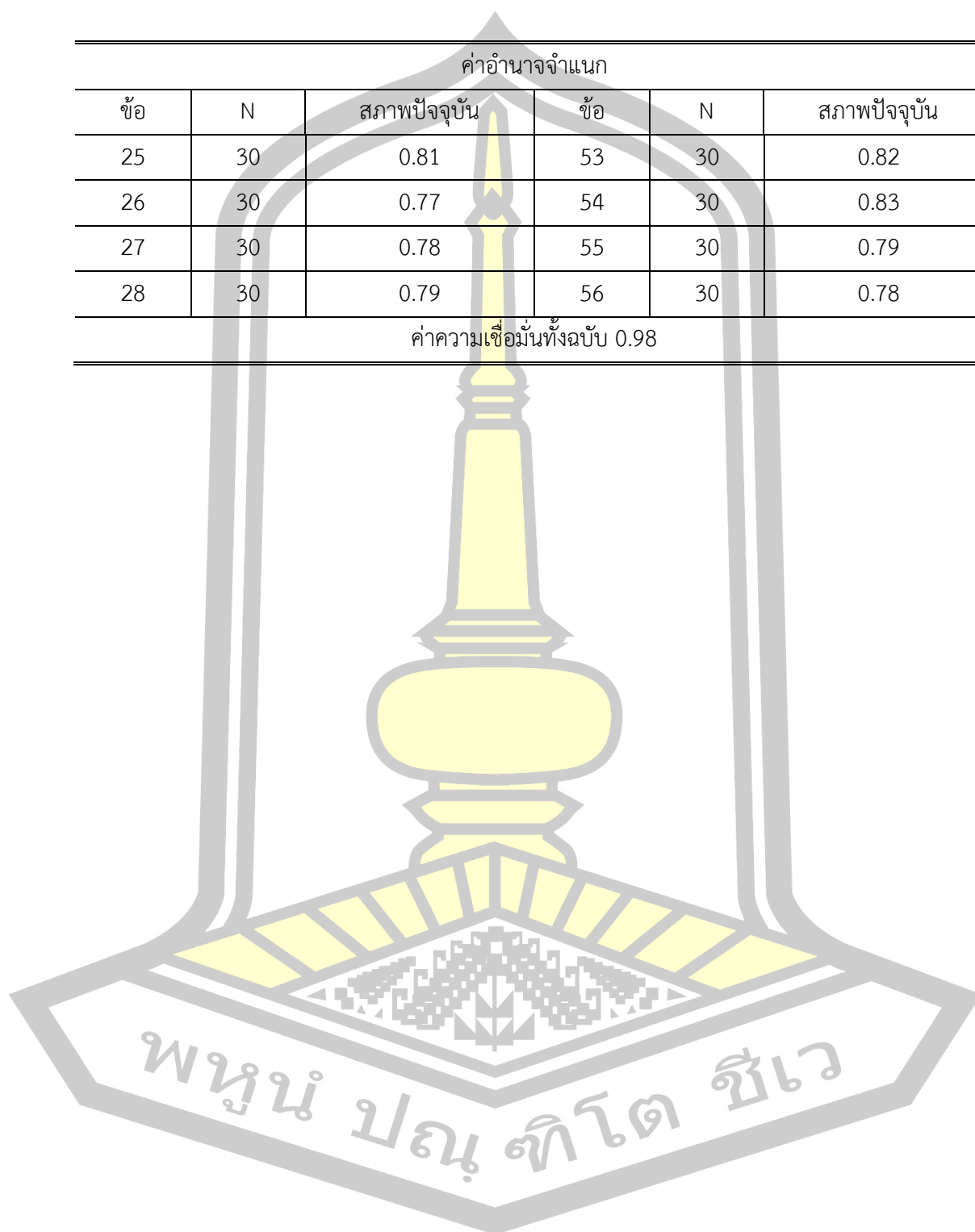
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1

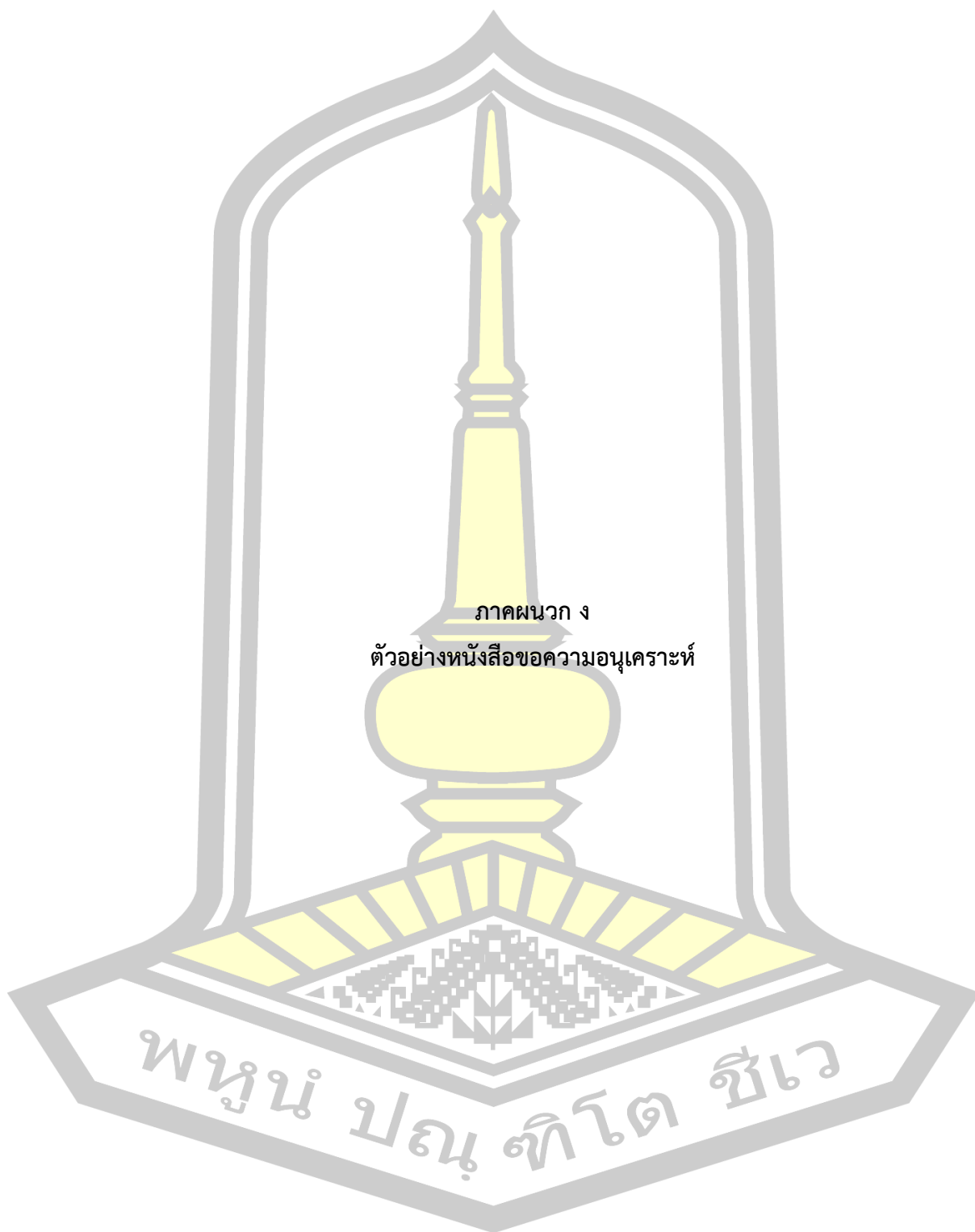
ค่าอำนาจจำแนก					
ข้อ	N	สภาพปัจจุบัน	ข้อ	N	สภาพปัจจุบัน
1	30	0.94	29	30	0.82
2	30	0.79	30	30	0.81
3	30	0.80	31	30	0.80
4	30	0.80	32	30	0.81
5	30	0.80	33	30	0.80
6	30	0.75	34	30	0.80
7	30	0.79	35	30	0.82
8	30	0.80	36	30	0.84
9	30	0.77	37	30	0.85
10	30	0.79	38	30	0.84
11	30	0.83	39	30	0.78
12	30	0.82	40	30	0.80
13	30	0.79	41	30	0.83
14	30	0.79	42	30	0.80
15	30	0.78	43	30	0.78
16	30	0.84	44	30	0.81
17	30	0.79	45	30	0.82
18	30	0.81	46	30	0.81
19	30	0.78	47	30	0.79
20	30	0.77	48	30	0.82
21	30	0.77	49	30	0.79
22	30	0.80	50	30	0.83
23	30	0.83	51	30	0.81
24	30	0.80	52	30	0.80

ตาราง 26 (ต่อ)

ค่าอำนาจจำแนก					
ข้อ	N	สภาพปัจจุบัน	ข้อ	N	สภาพปัจจุบัน
25	30	0.81	53	30	0.82
26	30	0.77	54	30	0.83
27	30	0.78	55	30	0.79
28	30	0.79	56	30	0.78

ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ 0.98

ภาคผนวก ง

ตัวอย่างหนังสือขอความอนุเคราะห์

พหุมนั ปณุ ทิโต ชีเว

ที่ อว 0605.5(2)/ว427

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

8 กุมภาพันธ์ 2566

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน พ.จ.อ. ชาตรี ปะริเวทัง

ด้วย นายศิวกร ตั้งจิตตาภรณ์ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธัชชัย จิตรนนท์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0863596549

ที่ อว 0605.5(2)/ว427

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

8 กุมภาพันธ์ 2566

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน นายกฤษศักดิ์ดา สุขเหลือิง

ด้วย นายศิวกร ดั่งจิตตาภรณ์ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาศึกษา โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธัชชัย จิตรนนท์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิสิต 0863596549

ที่ อว 0605.5(2)/ว427

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

8 กุมภาพันธ์ 2566

เรื่อง ขออนุมัติครุภัณฑ์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน นายชัยสิทธิ์ คำภู

ด้วย นายศิวกร ตั้งจิตตากรณ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธัชชัย จิตรนนท์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขออนุมัติครุภัณฑ์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0863596549

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม โทร 6216
ที่ อว 0605.5(2)/ว427 วันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2566

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒน์ จุลสุวรรณ

ด้วย นายศิวกร ตั้งจิตตากรณ์ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธัชชัย จิตรนนท์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ กุสืออ่อน)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

ที่ อว 0605.5(2)/ว428

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

8 กุมภาพันธ์ 2566

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1

ด้วย นายศิวกร ตั้งจิตตารมณ์ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธัชชัย จิตรนนท์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นายศิวกร ตั้งจิตตารมณ์ ทำการทดลองใช้เครื่องมือเพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิสิต 0863596549

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ	นายศิวกร ตั้งจิตตาภรณ์
วันเกิด	วันที่ 8 กรกฎาคม พ.ศ. 2536
สถานที่เกิด	แขวงถนนนครไชยศรี กรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 80/189 ถนนทหาร เขตดุสิต แขวงถนนนครไชยศรี กรุงเทพมหานคร รหัสไปรษณีย์ 10300
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	ครู คศ.1
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนบ้านโคกกลางโนนงาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2560 ปริญญาการศึกษาบัณฑิต (กศ.บ.) สาขาวิชาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ. 2566 ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

พูนุ่ ปณุ่ ทิโต ชีเว